

การออกแบบและพัฒนาสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทรูปเล่ม เพื่อประชาสัมพันธ์
แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดศรีสะเกษ

ลลิตวดี บุษบงก์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปประยุกต์
สาขาวิชาการออกแบบผลิตภัณฑ์ คณะศิลปประยุกต์และการออกแบบ
มหาวิทยาลัยอัญชลราชธานี
พ.ศ. 2553
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยอัญชลราชธานี

**DESIGN AND DEVELOPMENT OF PRINT MEDIA TO PROMOTE THE
BOOK FROM SOURCE BROWSING TOEI THAT
IN SISAKET PROVINCE**

LALITVADEE BUTSABONG

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF BACHELOR OF APPLIED ARTS
MAJOR IN PRODUCT DESIGN FACULTY OF APPLIED ARTS AND DESIGN
UBON RATCHATHANI UNIVERSITY**

YEAR 2010

COPYRIGHE OF UBON RATCHATHANI UNIVERSITY

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
ปรัชญาศิลปประยุกต์บัณฑิต
สาขาวิชาการออกแบบผลิตภัณฑ์ คณะศิลปประยุกต์และการออกแบบ

เรื่อง การออกแบบและพัฒนาสิ่งพิมพ์ประเภทรูปเล่ม เพื่อประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวใน
จังหวัดศรีสะเกษ

ผู้วิจัย นางสาวลลิตวดี บุษบงก์

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(อาจารย์ประสิทธิ์ พวงบุตร)

.....กรรมการ
(ดร.ประทับใจ สีดงา)

.....กรรมการ
(อาจารย์ชัยปัทม์ พลศรี)

.....คณบดี
(รองศาสตราจารย์ ดร.ธาดา สุทธิธรรม)

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาช่วยเหลือแนะนำและอนุเคราะห์ให้คำปรึกษาอย่างค้ำจุน จากท่านอาจารย์ประสิทธิ์ พวงบุตร ที่ได้กรุณาให้แนวคิดและข้อเสนอแนะในการทำวิจัย ทำให้ผู้วิจัยได้รับแนวทางในการศึกษาหาความรู้รวมทั้งตรวจทานแก้ไขข้อบกพร่องด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดียิ่งตลอดระยะเวลาในการดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยซาบซึ้งในความกรุณาของท่าน และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณครู-อาจารย์ คณะศิลปประยุกต์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ที่ได้ให้ความรู้ ให้ความช่วยเหลือ ให้กำลังใจ ในการทำวิจัย จนสำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี ขอขอบคุณเพื่อน ๆ พี่ ๆ น้อง ๆ ทุกคนที่คอยให้ทั้งกำลังใจและให้ความช่วยเหลือร่วมทุกข์ ร่วมสุข ในการทำวิจัยครั้งนี้จนสำเร็จ

คุณความดี และประโยชน์อันพึงมีพึงได้ จากการทำวิจัยในครั้งนี้ ขอกราบบูชาพระคุณคุณแม่จันทรรูม พนาลัย คุณพ่อเจตนิชว บุษบงก์ คุณชายสุริย์ พนาลัย นางสาวรัศมีมาน บุษบงก์ ที่ผู้วิจัยรัก เคารพเทิดทูนเหนือสิ่งอื่นใด เป็นผู้คอยให้คำแนะนำ ให้กำลังใจ ให้กำลังใจทรัพย์ อยู่เบื้องหลังการทำวิจัยครั้งนี้จนสำเร็จด้วยดี

(ลลิตวดี บุษบงก์)

ผู้วิจัย

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง	: การออกแบบและพัฒนาสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทรูปเล่ม เพื่อประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดศรีสะเกษ
โดย	: นางสาวลลิตวดี บุษบงก์
ชื่อปริญญา	: ศิลปประยุกต์บัณฑิต
สาขาวิชา	: การออกแบบผลิตภัณฑ์
ประธานกรรมการที่ปรึกษา	: อาจารย์ประสิทธิ์ พวงบุตร
ศัพท์สำคัญ	: สื่อรูปเล่ม, การพัฒนาสื่อสิ่งพิมพ์ประชาสัมพันธ์แหล่ง ท่องเที่ยวในจังหวัดศรีสะเกษ

การท่องเที่ยวของจังหวัดศรีสะเกษ มีสื่อรูปเล่มเพื่อเป็นตัวส่งเสริมประชาสัมพันธ์ ให้ประชาชนทั่วไปและนักท่องเที่ยวทั่วประเทศ ได้รู้จักจังหวัดศรีสะเกษ ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นโบราณสถาน โบราณวัตถุ ตลอดจน ศาสนสถานมากมายและสวยงาม เป็นดินแดนแห่งอารยธรรม ควรค่าแก่การศึกษาและท่องเที่ยวเป็นอย่างยิ่ง ผู้วิจัยจึงได้นำมากำหนดเป็นวัตถุประสงค์ในการวิจัย ดังนี้ 1) เพื่อศึกษารวบรวมข้อมูลประวัติความเป็นมาของแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดศรีสะเกษ 2) เพื่อศึกษาแนวทางการออกแบบสื่อโฆษณาสิ่งพิมพ์ ประเภทรูปเล่ม 3) เพื่อออกแบบ และพัฒนาสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทรูปเล่มเพื่อประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดศรีสะเกษ การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ประชาชนทั่วไปในจังหวัดอุบลราชธานีและกลุ่มนักท่องเที่ยว มีจำนวน 140 คน กลุ่มตัวอย่าง 103 คน (ประมาณค่าของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie Morgan) ผลการวิจัยพบว่า

1. ประชาชนทั่วไปในจังหวัดอุบลราชธานีและนักท่องเที่ยวได้รับทราบประวัติความเป็นมาของแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นโบราณสถาน โบราณวัตถุ และศาสนสถานในจังหวัดศรีสะเกษ
2. ผู้วิจัยได้ความรู้เพื่อเป็น แนวทางการออกแบบและพัฒนาสื่อสิ่งพิมพ์ ประเภทรูปเล่ม ที่เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดศรีสะเกษได้อย่างสวยงาม
3. ผู้วิจัยได้ออกแบบและพัฒนาสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทรูปเล่ม เพื่อประชาสัมพันธ์และแนะนำเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ตลอดจนได้พัฒนาสื่อสิ่งพิมพ์นี้ไปประชาสัมพันธ์ในสื่อสิ่งพิมพ์เป็นการออกแบบและพัฒนาสื่ออีกแบบที่สวยงาม ชัดเจน ให้เป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้น

จากการศึกษาดังกล่าวสรุปได้ว่า การออกแบบและพัฒนาสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทรูปเล่มเพื่อ
ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวในจังหวัดศรีสะเกษ ประสบความสำเร็จอย่างยิ่งและได้พัฒนาโดยนำ
แนวความคิดจากสื่อนี้มาจัดพิมพ์ลงเสื้อผ้าตามแนวคิดให้เกิดความสวยงามและทำให้เกิดรายได้
ขึ้นมา จากการประเมินความพึงพอใจของประชาชนทั่วไปและนักท่องเที่ยวในเรื่องการออกแบบ
และพัฒนาสื่ออยู่ในระดับ ดีมาก

ABSTRACT

TITLE : DESIGNING AND DEVELOPING PRINT MEDIA IN THE
FORM OF BOOKLETS TO PROMOTE TOURISM OF
SISAKET

BY : LALITVADEE BUTSABONG

DEGREE : BACHELOR OF APPLIED ARTS

MAJOR : PRODUCT DESIGN

CHAIR : PRASIT PUANGBUT

KEYWORDS : Print media in form of booklets, development of print media to
advertise tourism of SiSaket Province

Tourism of SiSaket Province could be promoted through the use of booklets which introduce to the general public and tourists a land of civilization full of many beautiful historical sites, historical objects and several religious places worth exploring and studying. The researcher had 3 objectives: 1) to study and collect historical facts regarding tourist attractions in SiSaket, 2) to study the possibilities in designing booklets as advertising media and 3) to design and develop print media in the form of booklets to advertise tourist attractions in SiSaket Province.

This research study was qualitative by nature. The population included Ubon Ratchathani's people in general and a group of tourists. Out of 140 people, a sample of 103 individuals was drawn. (The Krejcie Morgan's Table was consulted in estimating the sample) The findings were as follows:

1. Ubon Ratchathani's people in general and the tourists learned the history and the background of the tourist attractions including historical sites, historical objects and religious places in SiSaket.

2. The researcher gained knowledge needed in designing and developing attractive print media in the form of booklets to promote tourist spots in SiSaket.

3. The researcher designed and developed the booklets in order to publicize and introduce various tourist places and also applied the concept to clothing products which could be regarded as another attractive and articulate form of media enhancing product recognition.

It could be concluded that the results of designing and developing print media in the form of booklets to advertise SiSaket's tourism were satisfying and the concept was also applied to clothing items in such a way to increase attractiveness and generate income. According to the evaluation of satisfaction level, the general public and the tourists rated the design and development of the print media as "very good".

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
สารบัญ	จ
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ช
บทที่	

1 บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
1.3 วิธีดำเนินการวิจัย	2
1.4 ขอบเขตการวิจัย	2
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
1.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย	4
1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ	4

2 เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ประวัติความเป็นมาของจังหวัดศรีสะเกษ	6
2.2 ข้อมูลและลักษณะสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ	14
2.3 ความเป็นมาของการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์	56
2.4 ความสำคัญของสื่อสิ่งพิมพ์	56
2.5 บทบาทของสื่อสิ่งพิมพ์	58
2.6 ประเภทของสื่อสิ่งพิมพ์	58
2.7 สื่อสิ่งพิมพ์เพื่อเผยแพร่ข่าวสาร	59
2.8 การใช้สี	60
2.9 วงล้อสีธรรมชาติ	64
2.10 โทนของสี	65
2.11 จิตวิทยาในการเลือกใช้สี	65
2.12 หลักการเลือกใช้สี	66

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูล	
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	68
3.2 เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูล	68
3.3 การดำเนินการรวบรวมข้อมูล	68
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล	68
3.5 ลักษณะของสื่อประชาสัมพันธ์แต่ละประเภท	70
3.6 แนววิธีการใช้สื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์	74
3.7 หลักการพิจารณาเลือกใช้สื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์	74
3.8 วัตถุประสงค์ของการใช้สื่อ	75
3.9 จิตวิทยาในการออกแบบ	75
4 แนวความคิดและการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทรูปเล่ม	
4.1 ภาพร่างแนวความคิด	77
4.2 การคัดเลือกแบบร่างแนวความคิด (โดยผู้เชี่ยวชาญ)	78
4.3 ต้นแบบ	82
4.4 การคัดเลือกแบบร่างแนวความคิดโดยนักทองเทีย	82
4.5 กระบวนการผลิตต้นแบบสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทรูปเล่ม	83
4.6 การประเมินต้นแบบสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทรูปเล่ม	84
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
5.1 การสรุปผลการวิจัย	87
5.2 สรุปแบบประเมินผลการจัดแสดงนิทรรศการ	91
5.3 การอภิปรายผลการวิจัย	92
5.4 ข้อเสนอแนะ	92
บรรณานุกรม	93
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก แบบสอบถามที่ใช้ในงานวิจัย	95
ภาคผนวก ข ภาพกิจกรรมดำเนินงาน	101
ประวัติผู้วิจัย	107

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	การใช้สี	61
2	ทฤษฎีของสี	61
3	ทฤษฎีของสี	62
4	ทฤษฎีของสี	62
5	ทฤษฎีของสี	63
6	ทฤษฎีของสี	64
7	ทฤษฎีของสี	67
8	แนวคิดในการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทรูปเล่ม	79
9	แนวคิดในการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทรูปเล่ม	80
10	แนวคิดในการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทรูปเล่ม	80
11	แนวคิดในการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทรูปเล่ม	81
12	แนวคิดในการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทรูปเล่ม	81
13	ผลการประเมินต้นแบบตามแนวความคิดที่ 1 โดยผู้เชี่ยวชาญ	85
14	แบบประเมินต้นแบบรื้อหนังสือเพื่อประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวใน จังหวัดศรีสะเกษ โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน	86

สารบัญแผนภาพ

ภาพที่		หน้า
1	กรอบแนวความคิดในการวิจัย	4
2	แผนที่ท่องเที่ยวจังหวัดศรีสะเกษ	13
3	พระธาตุเรืองรอง	14
4	พระธาตุเรืองรอง	15
5	พระธาตุเรืองรอง	16
6	วัดล้านขวด	17
7	วัดล้านขวด	18
8	วัดล้านขวด	19
9	วัดสระกำแพงใหญ่	20
10	วัดสระกำแพงใหญ่	22
11	วัดสระกำแพงใหญ่	23
12	วัดสระกำแพงน้อย	24
13	วัดสระกำแพงน้อย	25
14	วัดสระกำแพงน้อย	26
15	ปราสาทคำหนักไทร	27
16	ปราสาทคำหนักไทร	28
17	ปราสาทคำหนักไทร	29
18	ปราสาทปรางค์กู๋	30
19	ปราสาทปรางค์กู๋	31
20	ปราสาทบ้านปราสาท	32
21	ปราสาทบ้านปราสาท	33
22	ศาลหลักเมืองศรีสะเกษ	34
23	ศาลหลักเมืองศรีสะเกษ	34
24	ศาลหลักเมืองศรีสะเกษ	35
25	บ้านขุนอำไพ	36
26	บ้านขุนอำไพ	36

สารบัญแผนภาพ (ต่อ)

ภาพที่		หน้า
27	บ้านขุนอำเภอ	37
28	อุทยานแห่งชาติเขาพระวิหาร	38
29	อุทยานแห่งชาติเขาพระวิหาร	40
30	น้ำตกภูละออ	41
31	น้ำตกภูละออ	41
32	น้ำตกห้วยจันทน์	42
33	น้ำตกห้วยจันทน์	42
34	น้ำตกห้วยจันทน์	43
35	น้ำตกสำโรงเกียรติ	44
36	น้ำตกสำโรงเกียรติ	44
37	น้ำตกสำโรงเกียรติ	45
38	น้ำตกสำโรงเกียรติ	46
39	น้ำตกพรหมวิหาร	47
40	น้ำตกพรหมวิหาร	47
41	สวนสมเด็จพระศรีนครินทร์	48
42	สวนสมเด็จพระศรีนครินทร์	48
43	สวนสมเด็จพระศรีนครินทร์	49
44	สวนสมเด็จพระศรีนครินทร์	50
45	ถนนคนเดินจังหวัดศรีสะเกษ	51
46	ถนนคนเดินจังหวัดศรีสะเกษ	52
47	ถนนคนเดินจังหวัดศรีสะเกษ	52
48	ถนนคนเดินจังหวัดศรีสะเกษ	53
49	อ่างเก็บน้ำห้วยตามาย	54
50	อ่างเก็บน้ำห้วยตามาย	54
51	อ่างเก็บน้ำห้วยตามาย	55
52	ภาพแสดงทฤษฎีของสี	64

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จังหวัดศรีสะเกษ ตั้งอยู่ทางตอนใต้ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยซึ่งเป็นจังหวัดหนึ่งที่มีเอกลักษณ์เป็นของตนเอง ไม่ว่าจะเป็นเอกลักษณ์ทางธรรมชาติ เช่น สิ่งที่มีอยู่ตามสภาพภูมิศาสตร์ ตามปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ ที่พรรณไม้หลากหลายชนิด และทรัพยากรอื่น ๆ รวมทั้งเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม ได้แก่ ศิลปะแบบขอม อาหารการกิน ขนบธรรมเนียมประเพณี ภาษาดั้งเดิม เป็นต้น จังหวัดศรีสะเกษ มีความหลากหลายด้านวัฒนธรรม วิถีชีวิตและวัฒนธรรมของชาวศรีสะเกษมีลักษณะพิเศษที่มีความหลากหลายของชนเผ่าต่าง ๆ ในพื้นที่ ได้แก่ ส่วย เขมร ลาว เขมร จึงเรียกขานกันอีกชื่อหนึ่งว่า “ดินแดนสี่เผ่าไทย” จังหวัดศรีสะเกษ มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สำคัญ ๆ หลายแห่งแต่ยังไม่ได้มีการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลไว้ เพื่อให้บุคคลที่สนใจทั่วไป หรือนักท่องเที่ยว ได้ทราบข้อมูลว่ามีแหล่งท่องเที่ยวอยู่ที่ใดบ้าง ในจังหวัดศรีสะเกษ เพื่อเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับประวัติ และ สถานที่ตั้งและรายละเอียดที่น่าสนใจ ควรจะมีการจัดเก็บเป็นฐานข้อมูลไว้ให้เพื่อบริการกับบุคคลทั่วไป และเป็นการประชาสัมพันธ์ต่อผู้ที่สนใจ นักท่องเที่ยว โดยมีเป้าหมายหลักเพื่อประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ โบราณสถานและ โบราณวัตถุแก่ผู้ที่สนใจ เพราะแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดศรีสะเกษ ยังไม่เป็นที่รู้ในกลุ่มนักท่องเที่ยว ผู้วิจัยจึงอยากนำเสนอข้อมูล ข่าวสารของแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอต่าง ๆ ของจังหวัดศรีสะเกษ ได้นำเสนอสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทรูปเล่ม เพื่อประชาสัมพันธ์เผยแพร่ให้บุคคลที่สนใจ และกลุ่มนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ จะได้รับรู้จักแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดศรีสะเกษ อันจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดี และยั่งยืน ตามมาตรการและตลอดจนแนวทางในการพัฒนาฐานข้อมูลสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ และสะดวกต่อการศึกษาค้นคว้าเพื่อให้บริการแก่นักท่องเที่ยว นอกจากนี้จะมีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติแล้ว ยังนับเป็นแหล่งอารยธรรมที่สำคัญแห่งหนึ่งของประเทศไทย มีแหล่งโบราณสถาน โบราณวัตถุ ที่อยู่ในยุคสมัยประวัติศาสตร์มากมายจนได้รับฉายาว่าเป็น “เมืองร้อยกู่” ปัจจุบันความเรืองรองในบรรพบุรุษพุทธศาสนา ยังคงอยู่คู่บ้านคู่มืองแห่งนี้อย่างไม่เสื่อมคลาย (ประวัติศาสตร์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น, 2548 : 1-4)

กล่าวถึงการนำเอาสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทรูปเล่ม มาออกแบบเพื่อการประชาสัมพันธ์ด้านข้อมูลข่าวสารการท่องเที่ยวของจังหวัดศรีสะเกษ เพื่อเพิ่มจุดขายให้จังหวัดศรีสะเกษ สื่อสิ่งพิมพ์สามารถพกพาติดตัวได้ตลอดเวลา สะดวกในการอ่าน และนำมาอ่านทบทวนได้หลายครั้ง จัดเก็บ

ข้อมูลไว้ได้นาน เหมาะแก่การทบทวน ศึกษาค้นคว้า ให้รายละเอียดข้อมูลมากกว่าสื่อชนิดอื่น ให้
 ธรรมชาติและคุณค่าทางภาษาได้อย่างสมบูรณ์

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษารวบรวมข้อมูลประวัติความเป็นมาแหล่งท่องเที่ยวใน จังหวัดศรีสะเกษ

1.2.2 เพื่อศึกษาแนวทางการออกแบบและพัฒนาสื่อสิ่งพิมพ์ ประเภทรูปเล่ม

1.2.3. เพื่อออกแบบและพัฒนาสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทรูปเล่ม เพื่อประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว
 ในจังหวัดศรีสะเกษ

1.3 วิธีดำเนินการวิจัย

1.3.1 รวบรวมข้อมูลศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดศรีสะเกษ

1.3.2 เก็บข้อมูลภาคสนาม

1) แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติในจังหวัดศรีสะเกษ

2) แหล่งท่องเที่ยวโบราณสถานในจังหวัดศรีสะเกษ

1.3.3 วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาและรวบรวมข้อมูล

1.3.4 กระบวนการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์

1.3.5 ร่างแบบแนวความคิดในการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์

1.3.6 กิจแบบที่จะนำมาออกแบบ

1.3.7 ชิ้นงานคั่นแบบ

1.3.8 ประเมินคั่นแบบกับกลุ่มเป้าหมาย

1.3.9 แก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

1.3.10. สรุปผลการทำวิจัย

1.4 ขอบเขตการวิจัย

1.4.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

1) ศึกษาข้อมูลจังหวัดศรีสะเกษ รวมถึงเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2) ศึกษาขบวนการผลิตสื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ

3) ศึกษาความต้องการของนักท่องเที่ยวหรือกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อสื่อต่าง ๆ รวมถึง
 พฤติกรรมกลุ่มนักท่องเที่ยว คำนึงม เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการออกแบบสื่อประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ

4) ศึกษาแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติในจังหวัดศรีสะเกษ

5) ศึกษาแหล่งท่องเที่ยวโบราณสถานในจังหวัดศรีสะเกษ

6) ปัญหาและอุปสรรค

1.4.2. ขอบเขตด้านพื้นที่

1) แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติในจังหวัดศรีสะเกษ

2) แหล่งท่องเที่ยวโบราณสถานในจังหวัดศรีสะเกษ

1.4.3. ขอบเขตด้านการออกแบบ

1) ออกแบบและพัฒนาสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทรูปเล่ม ขนาด A5 16x21 เพื่อประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดศรีสะเกษ

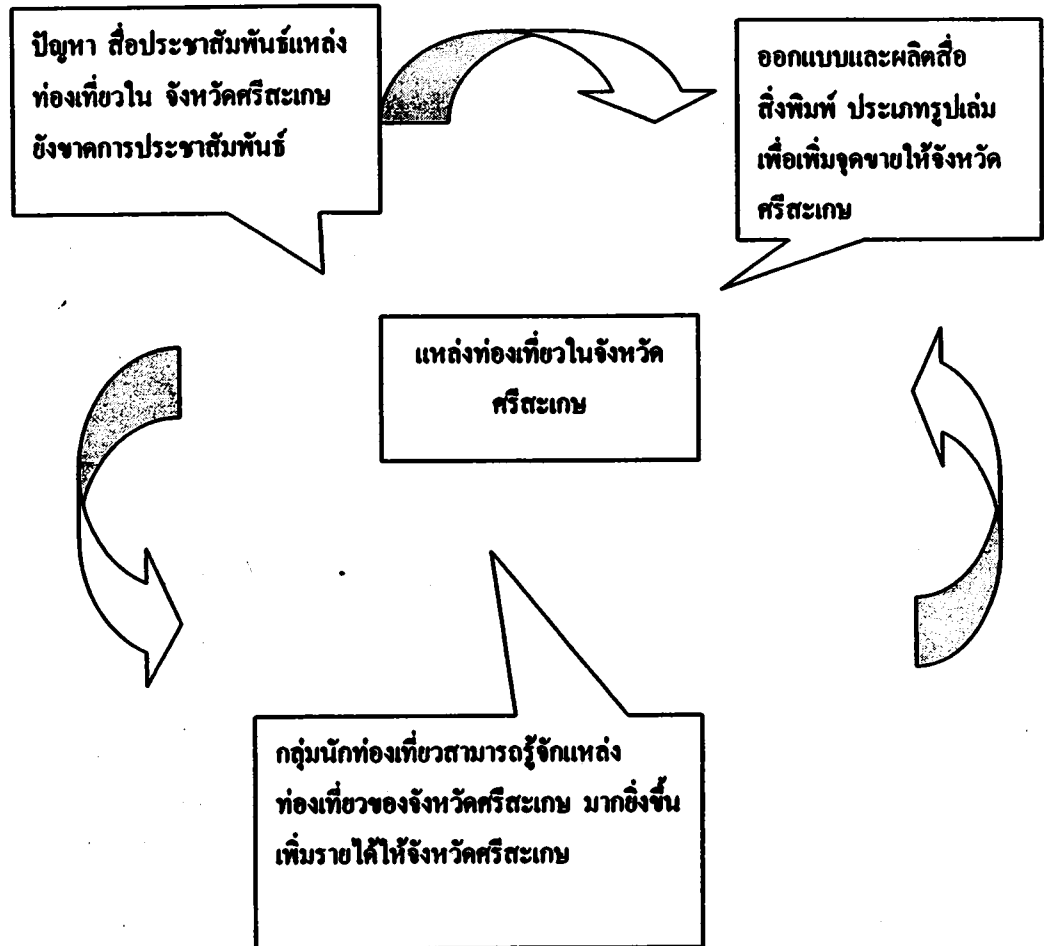
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.5.1 ได้เรียนรู้ประวัติความเป็นมาของแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดศรีสะเกษ ใช้เป็นฐานข้อมูลสำหรับผู้สนใจ

1.5.2 ได้แนวทางการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทรูปเล่ม เพื่อประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดศรีสะเกษ

1.5.3 ได้ออกแบบและผลิตสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทรูปเล่ม ขนาด A5 16x21 เพื่อประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดศรีสะเกษ

1.6 กรอบแนวความคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวความคิดในการวิจัย

1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ

การออกแบบ หมายถึง การถ่ายทอดรูปแบบจากแนวความคิดออกมาเป็นผลงานที่ผู้อื่นสามารถมองเห็น รับรู้ หรือสัมผัสได้ เพื่อให้มีความเข้าใจในผลงานร่วมกัน

สื่อสิ่งพิมพ์ หมายถึง สื่อที่แสดงเป็นข้อความ/บทความ ในเนื้อหาของข้อมูลจากผู้ส่งสาร ต้องการแสดงแก่ผู้รับสารในลักษณะของตัวอักษร นั่นเอง อาทิ เช่น นิตยสาร วารสาร จดหมาย หนังสือพิมพ์ จุลสาร เป็นต้น

สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือ

หนังสือสารคดี คำรา แบบเรียน เป็นสื่อสิ่งพิมพ์ที่แสดงเนื้อหาวิชาการในศาสตร์ความรู้ต่าง ๆ เพื่อสื่อให้ผู้อ่านเข้าใจความหมายด้วยความรู้ที่เป็นจริง จึงเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ที่เน้นความรู้อย่างถูกต้อง

หนังสือบันเทิงคดี เป็นสื่อสิ่งพิมพ์ที่ผลิตขึ้นโดยใช้เรื่องราวสมมติเพื่อให้ผู้อ่านได้รับความเพลิดเพลินสนุกสนานมักมีขนาดเล็กเรียกว่าหนังสือฉบับกระเป๋าหรือ Pocket Book ได้

ประชาสัมพันธ์ หมายถึง วิธีการของสถาบันอันมีแบบแผนและเป็นการกระทำที่ต่อเนื่องในอันที่จะสร้างหรือยังให้เกิดความสัมพันธ์อันดีกับกลุ่มประชาชนเพื่อให้สถาบันและกลุ่มประชาชนที่เกี่ยวข้องมีความรู้ ความเข้าใจ และให้ความสนับสนุนร่วมมือซึ่งกันและกัน อันจะเป็นประโยชน์ให้สถาบันนั้น ๆ ดำเนินงานไปได้ผลดีสมความมุ่งหมายโดยมีประชาคติ

ท่องเที่ยว หมายถึง การเดินทางท่องเที่ยวตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้เป็นสากล 3 ประการ ดังนี้

-เป็นการเดินทางจากที่อยู่อาศัยปกติไปยังที่อื่นเป็นการชั่วคราว

-เป็นการเดินทางด้วยความสมัครใจ

-เป็นการเดินทางด้วยวัตถุประสงค์ใด ๆ ก็ตามที่ไม่ใช่เพื่อการประกอบอาชีพ หรือ

หารายได้

แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ หมายถึง สถานที่ท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ เช่น น้ำตก ภูเขา อ่างเก็บน้ำ สวนสมเด็จพระเจ้า

แหล่งท่องเที่ยวประเภทศาสนสถาน หมายถึง เป็นที่อยู่อาศัยของนักบวชเพื่อทำประกอบพิธีกรรมทางศาสนา จนถึงเป็นที่รวมองค์ประกอบหลักของศาสนาทั้งหมด เช่น วัด สำนักสงฆ์

แหล่งท่องเที่ยวประเภทโบราณสถาน หมายถึง สถานที่ท่องเที่ยวที่มีมาแต่โบราณซึ่งคนในสมัยโบราณได้สร้างขึ้นมา เช่น ปราสาทหินต่าง ๆ ในจังหวัดศรีสะเกษ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จังหวัดศรีสะเกษ นับเป็นแหล่งดินแดนอารยธรรมที่สำคัญแห่งหนึ่งของประเทศไทย มีโบราณสถานที่ยังคงอยู่ในยุคสมัยประวัติศาสตร์มากมาย จนได้รับฉายาว่า “เมืองร้อยกู่” ชุมชนในบริเวณพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษสมัยโบราณได้รับอิทธิพลจากชุมชนร่วมสมัยในพื้นที่โดยรอบ ได้แก่ วัฒนธรรมทวารวดี ในราวพุทธศตวรรษที่ 12-16 จากบริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา ทางตอนกลางของประเทศไทย และวัฒนธรรมเขมรจากเมืองพระนคร ราวพุทธศตวรรษที่ 14-18 ซึ่งมีพัฒนาการอย่างต่อเนื่องตลอดมา จนเข้าสู่วัฒนธรรมไทย-ลาว ในช่วงสมัยปลายอยุธยา และรัตนโกสินทร์ โบราณสถานเป็นหลักฐานสำคัญทำให้เราได้มองเห็นพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ พัฒนาการทางด้านวัฒนธรรมของจังหวัดศรีสะเกษที่สืบเนื่องต่อกันมาชยาวนานหลายพันปี (ประวัติศาสตร์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น, 2548 : 65-91)

2.1 ประวัติความเป็นมาของจังหวัดศรีสะเกษ

สมัยก่อนประวัติศาสตร์

สมัยก่อนประวัติศาสตร์ในประเทศไทยถือเป็นช่วงที่มนุษย์ยังไม่ได้มีการประดิษฐ์คิดค้นตัวอักษรมีอายุระหว่าง 700,000 ปี-1,500 ปี ซึ่งได้จำแนกเป็นยุคที่สังคมมนุษย์แสวงหาอาหารจากธรรมชาติ ระหว่าง 700,000 ปี-4,000 ปี ยุคต่อมามนุษย์ได้เริ่มทำการเพาะปลูก ระหว่าง 4,500-3,500 ปีมาแล้ว ต่อมาคือยุคสำริดมนุษย์เริ่มรู้จักการนำเอาแร่ธาตุต่าง ๆ ทองแดง และดีบุก มาหลอมรวมกันเป็นเครื่องใช้สำริด มีการติดต่อกันระหว่างชุมชน อยู่ระหว่าง 3,500 ปี-1,500 ปีมาแล้ว ยุคก่อนประวัติศาสตร์ ยุคสุดท้ายคือ ยุคเหล็กที่มนุษย์ได้นำเอาเหล็กมาดัดเป็นเครื่องมือเครื่องใช้และสำริดมีบทบาทเป็นเครื่องประดับซึ่งอยู่ระหว่าง 2,500-1,500 ปีมาแล้ว

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หรือภาคอีสาน เป็นดินแดนที่มีพัฒนาการทางวัฒนธรรมติดต่อกันมาอย่างยาวนาน เป็นแหล่งอารยธรรมที่เก่าแก่แห่งหนึ่งของภูมิภาคในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จากการสำรวจขุดค้นของนักโบราณคดีได้พบร่องรอยของชุมชนโบราณในสมัยก่อนประวัติศาสตร์ และในสมัยต้นประวัติศาสตร์มากมายสำคัญคือ การพบหลักฐานเกี่ยวกับการทำโลหะสำริดที่เก่าแก่ที่สุดแห่งหนึ่งของโลก การขุดค้นในระยะต่อมาได้ค้นพบแหล่งวัฒนธรรมบ้านเชียงที่จังหวัดอุดรธานี รวมทั้งพบ แหล่งโบราณคดีอีกมากมาย ในพื้นที่หลายจังหวัดบริเวณลุ่มแม่น้ำมูล-ชี ตอนล่างในเขตจังหวัดมหาสารคาม บุรีรัมย์ ร้อยเอ็ด สุรินทร์ ยโสธร และศรีสะเกษ มี

ร่องรอยของชุมชนโบราณที่มีชนบทธรรมนิยมประเพณีแตกต่างจาก กลุ่มบ้านเชียง กลุ่มโนนชัย กลุ่มบ้านปราสาท หรือทุ่งสัมฤทธิ์ กล่าวคือ พบว่าในชั้นดินต่ำสุดของแหล่งชุมชนมีการฝังศพคนตายแบบชาวเขียช และมีการขุดดินเผาที่ใช้ในพิธีการฝังศพมีลักษณะหยาบมีลายเขียนสีและเคลือบน้ำโคลนสีแดง พร้อมด้วยเครื่องมือเครื่องใช้ และเครื่องประดับ กำหนดอายุประมาณ 3,000 ปีลงมา ส่วนในชั้นดินที่อยู่เหนือขึ้นมาอันถือว่าเป็นชุมชนในระยะหลัง พบว่ามีการฝังศพครั้งที่ 2 คือการนำกระดูกมาบรรจุลงในภาชนะคือ ไหหรือหม้อที่ทำมาจากดินสีขาว หรือสีเหลืองที่พบทั่วไปในท้องถิ่นซึ่งมีการเขียนสีเป็นลายขาวดำ บางอันเขียนลายน้ำตาลขาวบางอันเป็นลายเชือกทาบแต่ทาสีดำแดงซึ่งมีความแตกต่างจากแหล่งอื่น ๆ เช่น บ้านเชียงและเขตแม่น้ำมูลตอนบนในจังหวัดศรีสะเกษพบว่ามีการค้นพบชุมชนโบราณไม่ต่ำกว่า 90 แห่ง กระจายไปทั่วโดยเฉพาะบริเวณเขตติดต่อกับทุ่งกุลาร้องไห้ เช่น บ้านโนนสูง ตำบลหนองแค บ้านคอนเกลือ ตำบลคู บ้านหลุมโมก ตำบลเมืองคง บ้านเมืองแคน ตำบลเมืองแคน บ้านคูสระหรือคูสา ตำบลไผ่ อำเภอราษีไศล บ้านโพนแขง อำเภอก้อวัง ติดต่อกับ อำเภอราษีไศล ชุมชนเหล่านี้มีอายุยาวนานประมาณพันปีถึงสองพันปี บ้านธาตุ บ้านโนนแกด ตำบลห่มอำเภอมืองศรีสะเกษ ซึ่งมีอายุยาวนานกว่าพันปีนัก โบราณคดีส่วนหนึ่งเชื่อว่าบ้านโนนแกด มีความเก่าแก่ใกล้เคียงกับบ้านเชียง ส่วนโบราณสถาน เช่น ปราสาทหินต่าง ๆ คาดว่ามีอายุพันปีลงมาถึงเจ็ดร้อยปี

จากการศึกษาด้านธรณีวิทยา พบว่าบริเวณทุ่งกุลาร้องไห้ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ครอบคลุมพื้นที่กว้างขวางของกลุ่ม แม่น้ำมูล และแม่น้ำชี ประมาณ 3,000 ตารางกิโลเมตร พื้นที่บริเวณนี้มีชั้นเกลือหินไม่ห่างจากผิวดิน ามารถที่จะผลิตเกลือพร้อมกับทำการเพาะปลูก และสามารถขุดหากักเก็บน้ำจืดได้จากการสำรวจชุมชนโบราณในเขตทุ่งกุลาร้องไห้พบว่ามีทั้งสิ้น 92 แห่ง ถูกหลงชลประทานที่สร้างขึ้น 65 สาย ขุดต่อเชื่อมกันในลักษณะระบบการระบายน้ำจากทิศตะวันตกไปทิศตะวันออก และมีแนวเขื่อนกันเพื่อกักเก็บขกระดบน้ำ พื้นที่ชุมชนโบราณดังกล่าว ครอบคลุมเขตอำเภอ ราษีไศล ขางชุมน้อย และกิ่งอำเภอสีลาดาของจังหวัดศรีสะเกษด้วย

การขุดค้นศึกษาทางโบราณคดีจังหวัดศรีสะเกษ ได้ค้นพบชุมชน โบราณที่มีอายุอยู่ในสมัยก่อนประวัติศาสตร์ตอนปลายในยุคเหล็ก เป็นต้นมา โดยพบหลักฐานของชุมชนที่ปรากฏทั้งบนพื้นที่ราบ และบริเวณภูเขาสูง โดยชุมชนบนพื้นที่ราบจะเลือกตั้งถิ่นฐานบนพื้นที่ที่มีลักษณะเนินดิน เช่น แหล่งโบราณคดีบ้านบึงหมอก แหล่งโบราณคดีโนนกำนเหลือง บ้านบึงหมอกน้อย แหล่งโบราณคดีโนนหนองหว้า บ้านบึงหมอกน้อย ทั้งสามแหล่งอยู่ใกล้เคียงกันในเขตตำบลสัมปอ อำเภอรามัญ และแหล่งโบราณคดีบ้านหนองแข็ง ตำบลโพนเขวา อำเภอมืองศรีสะเกษ ทุกแหล่งล้วนอยู่บนที่ราบริมฝั่งแม่น้ำมูล

หลักฐานจากการสำรวจที่พบจากแหล่งโบราณคดีเหล่านี้ ได้แก่ เศษภาชนะดินเผาเนื้อหยาบ แบบผิวเรียบ และแบบที่ตกแต่งเป็นลายเชือกทาบ ขูดขีด เป็นต้น ที่แหล่งโบราณคดีโนนก้านเหลือง ราษฎรในหมู่บ้านได้ขุดพบโครงกระดูกโดยบังเอิญ โครงกระดูกนี้มีการฝังภาชนะดินเผาและขวานหินขัด อันแสดงให้เห็นถึงการมีประเพณีการฝังศพอุทิศสิ่งของเครื่องใช้ให้กับผู้ตาย ที่แหล่งโบราณคดีบ้านหนองแข็ง ได้พบเศษตะกรันเหล็ก อันแสดงถึงการดูลงเหล็กเพื่อทำเป็นเครื่องมือเครื่องใช้ บ้านโนนอีปิง ซึ่งอยู่ห่างไปทางทิศใต้ไม่ไกลนักมีร่องรอยการดูลงโลหะที่ชัดเจน

จากการเปรียบเทียบลักษณะของเศษภาชนะดินเผา และการใช้เครื่องมือเหล็กทำให้กำหนดอายุของแหล่งโบราณคดีเหล่านี้ว่ามีอายุในยุคเหล็ก อายุราว 2,000-1,500 ปีมาแล้ว

ที่แหล่งโบราณคดีผาจันทร์แดงและผาเขียน อยู่ในบริเวณภูเขาบ้านภูดินพัฒนา ตำบลบักคอง อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ มีลักษณะเป็นเพิงผาหินทราย ได้ปรากฏหลักฐานการทำภาพสลักลงไปบนผนังหินเป็นรูปสัญลักษณ์ รูปเส้นตรง รูปสามเหลี่ยม รูปจุดเรียงกันเป็นแถว การสลักลงไปบนเนื้อหินนั้นจะต้องใช้เครื่องมือที่มีความแข็ง เช่น เครื่องมือเหล็ก ดังนั้นจึงกำหนดอายุแหล่งโบราณคดีแห่งนี้อยู่ในสมัยเหล็กมีอายุราว 2,500 ปีมาแล้วภาพสลักที่สร้างขึ้นเพื่อเป็นการบันทึกเรื่องราว สื่อความหมายอย่างใดอย่างหนึ่งโดยอาจมีความสัมพันธ์กับการทำพิธีกรรมของชุมชนโบราณ ที่อาศัยอยู่ในบริเวณนี้อีกด้วย ระหว่างเส้นรุ้ง (Latitude) ที่ 14-15 องศาเหนือ และเส้นแวง (Longitude) ที่ 104-105 องศา ตะวันออกอยู่เหนือระดับของน้ำทะเลปานกลางประมาณ 120 เมตร มีพื้นที่ประมาณ 8,839.967 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 5,524,985 ไร่ ความยาวของเนื้อที่ ทิศเหนือจดทิศใต้ประมาณ 100 กิโลเมตร ความกว้างจากทิศตะวันออกจดทิศตะวันตก ประมาณ 90 กิโลเมตร ตั้งอยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร โดยทางรถไฟ ประมาณ 515 กิโลเมตร และทางรถยนต์ ประมาณ 600 กิโลเมตร ห่างจากท่าอากาศยานนานาชาติอุบลราชธานีประมาณ 60 กิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียงดังนี้

ทิศเหนือ เขต อำเภอกันทรารมย์ อำเภอขามเฒ่า รือเสาะ และกิ่งอำเภอสีลาลาด ติดกับจังหวัดอุบลราชธานี ยโสธร และร้อยเอ็ด โดยมีน้ำชี และพื้นที่ทุ่งกุลาร้องไห้บางส่วน เป็นเส้นแบ่งเขตจังหวัด

ทิศใต้ เขตอำเภอกันทรลักษ์ ขุนหาญ ขุขันธ์ และภูสิงห์ ติดกับประเทศกัมพูชา ประชาธิปไตย โดยมีเทือกเขาพนมดงเร็ก เป็นแนวแบ่งเขตแดนประเทศ

ทิศตะวันออก เขตอำเภอกันทรารมย์ โนนคูณ เบญจลักษ์ และอำเภอกันทรลักษ์ ติดกับจังหวัดอุบลราชธานี โดยมีบางส่วนของลำห้วยชะยุ้ง เป็นเส้นแบ่งเขตจังหวัด

ทิศตะวันตก เขตกิ่งอำเภอสีลาลาด อำเภอราษีไศล อำเภอบึงนурพ์ กิ่งอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ อำเภอเมืองจันทร์ ห้วยทับทัน ปรารังค์กู ขุขันธ์ และอำเภอภูสิงห์ ติดกับจังหวัดร้อยเอ็ดและ

จังหวัดสุรินทร์ โดยมีบางส่วนของ ท่งกุลาร่องให้ ลำห้วยทับทัน และห้วยสำราญเป็นเส้นแบ่งเขต จังหวัด

2.1.2 ลักษณะภูมิศาสตร์

จังหวัดศรีสะเกษเป็นจังหวัดอยู่ทางตอนล่างของภาคตะวันออกเฉียงเหนือหรือเรียกโดยทั่วไปว่าที่ราบสูงโคราช มีลักษณะเป็นแอ่งคั่นหรือคล้ายกระทะหงาย และลาดเอียงไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้เล็กน้อย ที่ราบนี้ประกอบด้วย ภูเขาอดเรียบ และพื้นผิวที่เหลือน้ำจากการกัดกร่อน ซึ่งมีลักษณะเป็นลูกคลื่นลอนลาด และมีความสูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 100 เมตร ถึง 200 เมตร ส่วนบริเวณขอบหรือรอบ ๆ ของที่ราบสูงนี้ได้ยกตัวขึ้นทำให้เกิดภูเขาแบบเขาอีโต้และหน้าผาชันล้อมรอบที่ราบสูงด้านทิศใต้และทิศตะวันออกของภาค และมีความสูงเหนือระดับน้ำทะเล ประมาณ 200 ถึง 1,000 เมตร โดยมีเทือกเขาภูพาน อยู่ระหว่างกลาง จึงทำให้เกิดแอ่งที่ราบลุ่มตอนเหนือ เรียกว่าแอ่งที่ราบลุ่มสกลนคร กับแอ่งที่ราบลุ่มตอนใต้เรียกว่า แอ่งที่ราบลุ่มโคราช

2.1.3 ลักษณะภูมิประเทศ

จังหวัดศรีสะเกษเป็นจังหวัดตั้งอยู่ขอบแอ่งที่ราบลุ่มโคราชด้านตะวันออกเฉียงเหนือเป็นบริเวณที่มีดินแดนกว้างขวางอาจเรียกได้ว่าเป็นบริเวณ ลุ่มน้ำมูล-น้ำชี ตอนล่าง ซึ่งอุดมไปด้วยลุ่มน้ำลำห้วยหลายสายไหลมาบรรจบในเขตอีสานใต้ ลักษณะภูมิประเทศด้านใต้เป็นที่ราบสูงแล้วค่อย ๆ ลาดเอียงไปทางทิศเหนือ ตอนกลางเป็นที่ลาดเอียงเล็กน้อยและที่ราบลอนลาด ส่วนตอนเหนือเป็นที่ราบลุ่ม สามารถกล่าวโดยละเอียด เป็น 3 บริเวณ ดังนี้

2.1.3.1. บริเวณที่สูงและเทือกเขา ได้แก่ บริเวณพื้นที่อำเภอกันทรลักษ์ อำเภอขุนหาญ ตอนใต้ของอำเภอยุพันธ์ และอำเภอภูสิงห์ ในพื้นที่ดังกล่าว จะเป็นบริเวณที่สูง เช่น ภูดินแดง ภูดิน ภูทอง ภูเงิน ซึ่งอาจมีความสูงจากระดับน้ำทะเลระหว่าง 150-200 เมตร พื้นที่ส่วนใหญ่สูง 160 เมตร เหนือระดับน้ำทะเล ส่วนบริเวณขอบด้านทิศใต้จะเป็นเทือกเขาพนมดงเร็ก เทือกเขานี้จะทอดยาวในแนวตะวันตก ไปตะวันออก เริ่มจากช่องตะโก จังหวัดบุรีรัมย์ ไปทางทิศตะวันออกผ่านจังหวัดสุรินทร์ จังหวัดศรีสะเกษ ไปสิ้นสุดอำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี รวมความยาว 544 กิโลเมตร เป็นเส้นแบ่งเขตแดนระหว่างประเทศไทยกับประเทศกัมพูชา เทือกเขาขงสูงนี้เป็นแบบเขาอีโต้ ขนานกับแนวละติจูด มีหน้าผาสูงชัน ทางด้านใต้ ลาดเอียงไปทางเหนือ

เขตภูเขานี้มีความสูงจากระดับน้ำทะเลระหว่าง 204 เมตร ถึง 673 เมตร โดยมียอดเขาที่สูงที่สุด คือ ยอดเขาพนมตาเมื่อน ในเขตอำเภอยุพันธ์ สูง 673 เมตร เหนือระดับน้ำทะเลปานกลาง เทือกเขาพนมดงเร็ก เป็นต้นกำเนิดน้ำหลายสายได้แก่ห้วยสำราญ ห้วยชะยุ่ง ห้วยทา ห้วยเหนือ และห้วยทับทัน ลำน้ำทุกสายจะไหลลงสู่แม่น้ำมูลซึ่งไหลผ่านที่ราบลุ่มตอนเหนือของจังหวัด

ศรีสะเกษในเขตพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษสำรวจพบช่องคิ๊ดต่อเข้าออกอยู่ 41 ช่อง ที่สำคัญได้แก่ช่อง
สง่า ช่องเปรี๊ยะจำบ็อก (ช่องบก) ช่องหัวเสา อำเภอภูสิงห์ ช่องพระพลัย อำเภอขุนหาญ ช่อง
สระแจง (ช่องแปดหลัง) ช่องโคนเอาว์ ช่องบันโคหัก (เขาพระวิหาร) ช่องตาเฒ่า ซอยโพย
อำเภอกันทรลักษ์ เป็นต้น

2.1.3.2. บริเวณที่ราบลอนลาด เป็นพื้นที่ทางตอนกลางของจังหวัด ไปจดเขตที่
ราบสูงคอนไค้ได้แก่บริเวณพื้นที่ อำเภอโนนคูณ อำเภอเบญจลักษ์ คอนไค้ของอำเภอศรีรัตนะ คอน
ไค้ของ อำเภอไพรบึง อำเภอขุขันธ์ และคอนไค้ของอำเภอปรารังค์ภู์ ลักษณะภูมิประเทศของจังหวัด
ศรีสะเกษในบริเวณนี้จากการพิจารณาระดับความสูงของพื้นที่โดยละเอียดแล้ว พบว่า จะมีลักษณะ
เป็นที่ราบสูงลอนลาดจากพื้นที่ ด้านตะวันออกของอำเภอโนนคูณ ผ่านตอนเหนือของอำเภอเบญจ
ลักษ์ สู่ทางคอนไค้ของอำเภอศรีรัตนะ บริเวณตำบลสระเขาว์ ตำบลศรีแก้ว ตำบลพิงพวย คิ๊ดกับ
ตอนเหนือของ อำเภอขุนหาญ บริเวณ ตำบลไพร ตำบลโพธิ์วังศ์ ตำบลกระหวั่น พาดผ่านคอนไค้
ของอำเภอไพรบึง ตอนเหนือของอำเภอขุขันธ์ จนถึงคอนไค้ของอำเภอปรารังค์ภู์ ลักษณะภูมิ
ประเทศ เช่นนี้ จะกลายสภาพเป็นขอบยกที่ราบในเขตบริเวณตะวันออกของอำเภอกันทรลักษ์
อำเภอขุนหาญและอำเภอขุขันธ์ให้สูงขึ้น พบว่าดินบริเวณนี้เป็นดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ ระดับ
ปานกลาง ที่เป็นที่สูงเหมาะสมสำหรับปลูกพืชไร่ ส่วนที่เป็นที่ราบต่ำทำนาข้าวได้ผลดีมาก พื้นดิน
บริเวณที่ราบลอนลาดนี้ จะมีระดับความสูงระหว่าง 150 - 169 เมตร เหนือระดับน้ำทะเล โดย
พื้นดินส่วนใหญ่ จะมีระดับความสูง ประมาณ 152 เมตร เหนือระดับน้ำทะเล

2.1.3.3. บริเวณที่ราบลุ่มน้ำ เป็นพื้นที่ราบตอนล่างก่อนไปทางเหนือและบริเวณ
ที่ราบลุ่มสองฝั่งแม่น้ำมูล ในบริเวณที่ราบลุ่มนี้ หากพิจารณาจากลักษณะภูมิประเทศ และความสูง
ของพื้นที่จะสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. บริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำมูล น้ำมูลมีต้นกำเนิดจากเทือกเขาสันกำแพง
อำเภอปรางค์ชัย จังหวัดนครราชสีมา ไหลเข้าสู่จังหวัดศรีสะเกษที่อำเภอราษีไศล อำเภออุทุมพรพิสัย
อำเภอยางชุมน้อย อำเภอเมืองศรีสะเกษ และอำเภอกันทรารมย์ ขอบเหนือสุดของอำเภออุทุมพร
พิสัยและอำเภอเมืองศรีสะเกษ จะคิ๊ดกับแม่น้ำมูล ซึ่งแม่น้ำมูลช่วงที่ไหลผ่านจังหวัดศรีสะเกษโดย
พิจารณาจากเส้นแนวระดับ (Contour) พบว่า คลิ่งริมฝั่งแม่น้ำมูล จะมีความสูงระหว่าง 115 - 117
เมตร เหนือระดับน้ำทะเลปานกลาง

2. บริเวณที่ราบลุ่มน้ำลำห้วยลักษณะภูมิประเทศพื้นที่บริเวณนี้จะมีพื้นที่
เป็นเนินดิน ระดับความสูง ประมาณ 133-150 เมตร เหนือระดับน้ำทะเลปานกลาง พาดผ่านในแนว
ตะวันออก ตะวันตก โดยเริ่มตั้งแต่บริเวณตำบลโนนค้อ ตำบลบก อำเภอโนนคูณ ตำบลคูน ตำบล
หนองหัวช้าง ตำบลผักแพว อำเภอกันทรารมย์ รอยต่อระหว่างตำบลหนองแก้ว ตำบลโพนเขวา

ตำบลตะคอบ พาดผ่านตำบลโพธิ์ ตำบลเมืองใต้คอนเหนือ ตำบลหนองครก ตำบลหญ้าปล้อง อำเภอเมืองศรีสะเกษ ตำบลรังแร้ง ตำบลอิหาลำ ตำบลแหม อำเภออุทุมพรพิสัย ตำบลเสียว กิ่งอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณจึงกลายเป็นขอบกันระหว่างที่ราบลุ่มแม่น้ำมูลกับที่ราบลุ่มลำห้วย ออกจากกัน ที่ราบลุ่มน้ำลำห้วยจะประกอบด้วย

1. ที่ราบลุ่มห้วยขะยุง ได้แก่บริเวณตำบลโพธิ์ อำเภอโนนคูณ ตำบลเงิน ตำบลน้ำเกลือ อำเภอโนนเกลือ
2. ที่ราบลุ่มห้วยทา ได้แก่บริเวณ ตำบลชุม ตำบลศรีแก้ว ตำบลพิงพวย อำเภอศรีรัตนะ
3. ที่ราบลุ่มห้วยแฮด ได้แก่ บริเวณตำบลคินแดง อำเภอไพรบึง ตำบลหนองคล้า ตำบลโนนเพ็ก อำเภอพยุห์ ตำบลท่ม อำเภอเมืองศรีสะเกษ ตำบลควนใหญ่ อำเภอวังหิน
4. ที่ราบลุ่มห้วยสำราญ ได้แก่บริเวณตำบลหมากเขียบ อำเภอเมืองศรีสะเกษ ตำบลธาตุ ตำบลนุสูง ตำบลศรีสำราญ อำเภอวังหิน ตำบลสมอ ตำบลโพธิ์ศรี ตำบลหนองเข็งชุม ตำบลสำโรงปราสาท ตำบลกู่ ตำบลชุม อำเภอปรางค์กู่ ตำบลกล้วยกว้าง อำเภอห้วยทับทัน ตำบลทุ่งไชย ตำบลก้านเหลือง ตำบลแซ่ อำเภออุทุมพรพิสัย
5. ที่ราบลุ่มห้วยทับทัน ได้แก่บริเวณ ตำบลเมืองหลวง ตำบลผักไหม ตำบลจานแสนไชย อำเภอห้วยทับทัน ตำบลตาโกน ตำบลเมืองจันทร์ อำเภอเมืองจันทร์

2.1.4 ลักษณะภูมิอากาศ

จังหวัดศรีสะเกษอยู่ห่างไกลจากทะเลมากแต่อยู่ในเขตร้อนรับอิทธิพลทั้งจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้และลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ พัดเข้ามากลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม ซึ่งเป็นช่วงฤดูฝน ลมจะพัดเอาความชุ่มชื้น และนำฝนมาตก เดือนที่ฝนตกหนักคือ เดือนกันยายนนอกจากนี้ยังอยู่ในเส้นทางของพายุดีเปรสชันที่ก่อตัวขึ้นในทะเลจีนใต้

สาเหตุที่ทำให้ปริมาณน้ำฝนในจังหวัดศรีสะเกษมีปริมาณไม่มาก เมื่อเปรียบเทียบกับภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน เนื่องจากสภาพทางภูมิศาสตร์ที่มี เทือกเขาพนมดงเร็ก ทางตอนใต้ ขวางกั้นลมฝนหรือที่เรียกว่าลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ซึ่งเป็นลักษณะเงาฝน ส่วนในช่วงกลางเดือนตุลาคมลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ จะพัดผ่านในช่วงเวลาปลายฤดูฝนต้นฤดูหนาวนี้ ลมพายุที่ก่อตัว แถบทะเลจีนใต้ จะไม่เบนทิศทางเข้าสู่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง เนื่องจากถูกกำบังโดยเทือกเขาอันนัมพายุที่ก่อตัวขึ้น จึงมักเปลี่ยนเส้นทางสู่ภาคใต้ของประเทศไทยฤดูหนาวเริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ โดยอากาศจะหนาวจัดระหว่างเดือนมกราคม ส่วนฤดูร้อนเริ่มต้นตั้งแต่กลางเดือนกุมภาพันธ์ ถึงกลางเดือนพฤษภาคม เดือนที่มีอากาศร้อนจัด

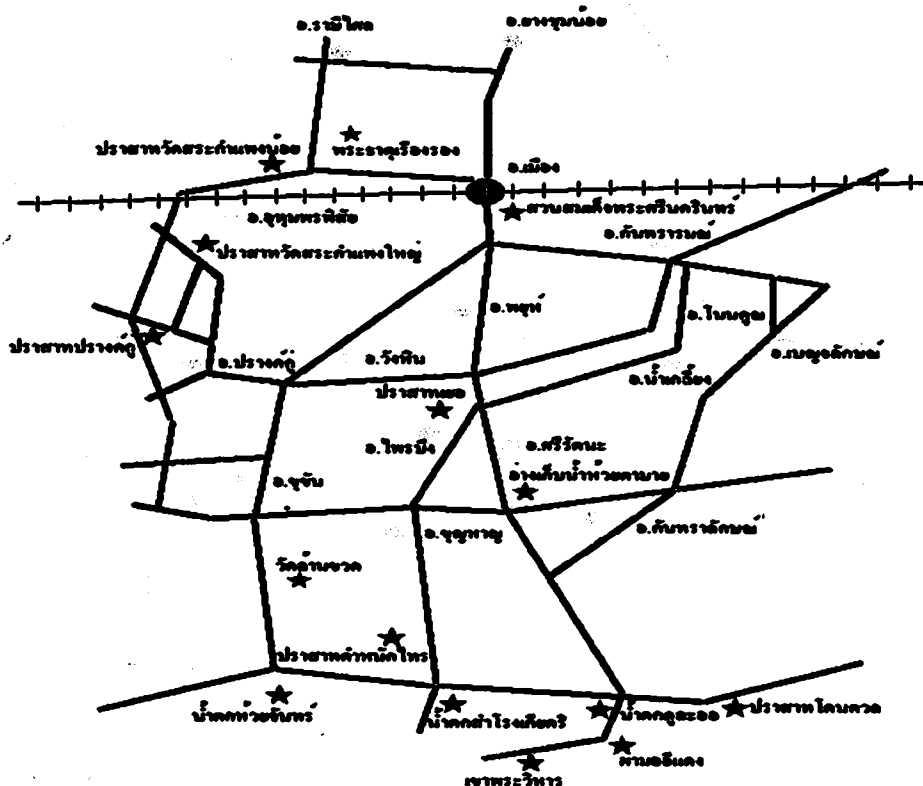
ที่สุด คือ เดือนเมษายน ด้วยลักษณะภูมิประเทศดังกล่าวมาแล้วจึงทำให้ภูมิภาคนี้มี 3 ฤดู คือ ฤดูร้อน ฤดูฝน และฤดูหนาว

ลักษณะภูมิอากาศโดยทั่วไปของจังหวัดศรีสะเกษ มีอากาศร้อนจัดในฤดูร้อนและค่อนข้างหนาวจัดในฤดูหนาว เพราะได้รับอิทธิพลของลมหนาวจากประเทศจีน ส่วนฤดูฝน มีฝนตกหนักในเดือนกันยายน โดยจะตกหนักในพื้นที่ตอนกลางและตอนล่างของจังหวัดเท่านั้น ส่วนพื้นที่ทางตอนเหนือของจังหวัดจะมีปริมาณฝนตกน้อย และไม่ค่อยสม่ำเสมอ โดยเฉลี่ยแล้วในปีหนึ่ง ๆ จะมีฝนตก 100 วัน ปริมาณฝนเฉลี่ยประมาณ 1,200-1,400 มิลลิเมตรต่อปี อุณหภูมิเฉลี่ย ประมาณ 26-28 องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุด ประมาณ 40 องศาเซลเซียส อุณหภูมิต่ำสุดประมาณ 10 องศาเซลเซียส จังหวัดศรีสะเกษตั้งอยู่ทางตอนใต้ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย เป็นจังหวัดหนึ่งที่มีเอกลักษณ์ของคน ไม่ว่าเอกลักษณ์ทางธรรมชาติ เช่น สิ่งที่มีอยู่ตามสภาพภูมิศาสตร์ ปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ พิษพรรณไม้ และทรัพยากรอื่น ๆ รวมทั้งเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม ได้แก่ ศิลปะแบบขอม อาหารการกิน ขนบธรรมเนียมประเพณี ภาษาดั้น เป็นต้น

จังหวัดศรีสะเกษ มีความหลากหลายวัฒนธรรม วิถีชีวิตวัฒนธรรมของชาวศรีสะเกษ มีลักษณะพิเศษที่มีความหลากหลายของชนเผ่าต่าง ๆ ในพื้นที่ ได้แก่ ส่วย เขมร ลาว เขอ จึงได้ชื่อเรียกขานกันอีกชื่อหนึ่งว่า "ดินแดนสี่เผ่าไทย" จังหวัดศรีสะเกษ (ประวัติศาสตร์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น, 2548)

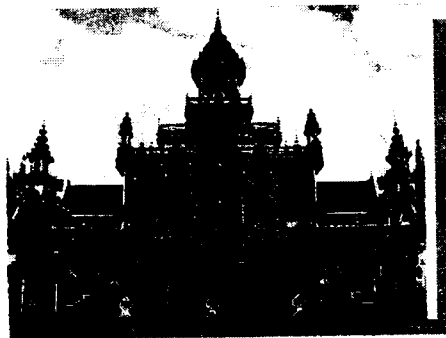
แผนที่ท่องเที่ยวจังหวัดศรีสะเกษ

- เมือง
- อำเภอ
- ถนน
- + + + + + รถไฟ
- ★ สถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติ
- ★ สถานที่ท่องเที่ยวทางโบราณสถาน
- ★ สถานที่ท่องเที่ยวทางศาสนสถาน

ภาพที่ 2 แผนที่ท่องเที่ยวจังหวัดศรีสะเกษ

2.2 ข้อมูลและลักษณะสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ

ภาพที่ 3 : พระธาตุเรืองรอง
ที่มา : นางสาวลลิตวดี บุษบก, 2553

2.2.1 พระธาตุเรืองรอง

ตั้งอยู่ที่วัดบ้านสร้างเรือง ตำบลห้วยปลดอง อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษห่างจากตัวเมืองไปทางทิศเหนือ 5 กิโลเมตรครั้งสร้างจากศรัทธาของประชาชนที่มีชื่อว่าวัดบ้านสร้างเรืองก็เพราะตั้งอยู่หมู่บ้านสร้างเรือง เริ่มการก่อสร้างเมื่อปี พ.ศ. 2510 เสร็จสิ้นสมบูรณ์เมื่อปี พ.ศ. 2520 ที่ว่าสร้างเสร็จสมบูรณ์นั้น ผู้ริเริ่มการก่อสร้างวัดก็คือหลวงปู่ธัมมา พิทักษา หรือพระมหาธัมมา พิทักษา หรือ ค.ธ.ธัมมา พิทักษา เดิมที ณ ที่แห่งนี้เป็นป่าช้าทั้งเผา และฝังศพ (ผี) มีเนื้อที่ประมาณ 1 ไร่เศษ ๆ เท่านั้น ต่อมาได้ขอขมาขานา และขอซื้อที่ดินขยายออกไปเรื่อง ๆ จนได้เนื้อที่ 6 ไร่เศษ (พ.ศ. 2530)

2.2.1.1 การเดินทาง ห่างจากตัวเมืองไปตามทางหลวงหมายเลข 2373 (ศรีสะเกษ-ยางชุมน้อย) ประมาณ 7.5 กิโลเมตร

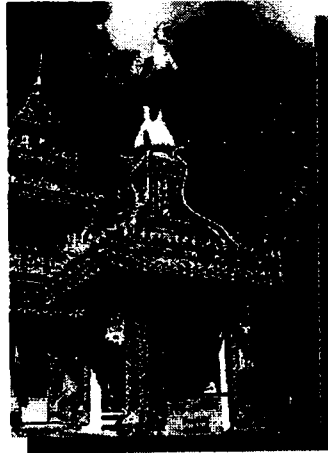
2.2.1.2 สถานที่ติดต่อ วัดพระธาตุเรืองรอง ตำบลห้วยปลดอง อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ

2.2.1.3 จุดเด่น การสร้างขึ้นโดยการผสมศิลปะอีสานใต้สีเฝ้าไทย ได้แก่เฝ้า ลาว ส่วย เขมร เขอ ได้อย่างลงตัวทำให้มีความสวยงามและความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวที่หาดูได้ยาก พระธาตุมีความสูง 49 เมตร แบ่งออกเป็น 6 ชั้น ชั้นที่ 1 ประกอบพิธีทางศาสนา ชั้นที่ 2-3 ทำเป็นพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านชนสีเฝ้าไทยของศรีสะเกษ คือเขมร ส่วย ลาว เขอชั้นที่ 4 ประดิษฐานพระพุทธรูปสำคัญ ชั้นที่ 5 ใช้สำหรับการทำสมาธิ ชั้นที่ 6 เป็นที่ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุ (เส้นผมพระอรหันต์) เป็นที่ชมทัศนียภาพของพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษ (หลวงปู่ธัมมา พิทักษา, 2525 : 1-11)

ภาพการลงพื้นที่ พระธาตุเรืองรอง

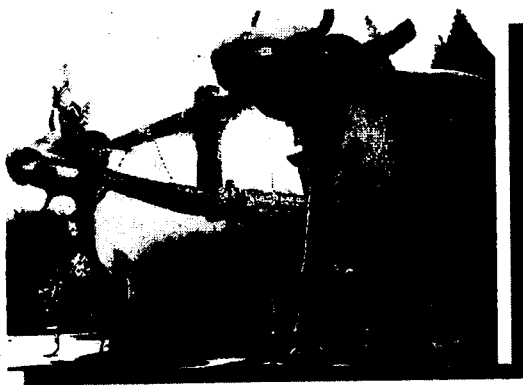
รูปปั้นปริศนาแห่งธรรม (รูปปั้นสอนคน)

หอระฆัง

รูปถ่ายพระธาตุทางทิศใต้

โบสถ์วัฒนธรรม (วันเทียนเกวียน)

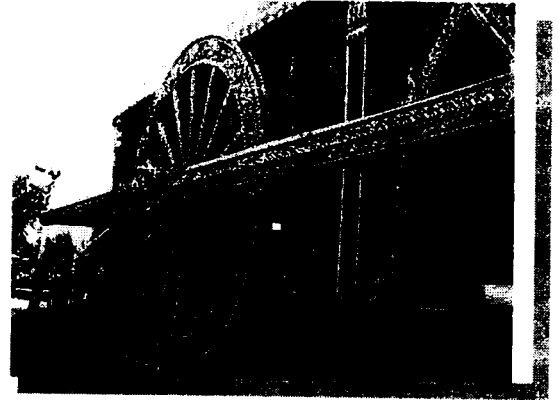

สัมภรณ์พระมหาสุพิศ มหาปิฎุโย

ภาพที่ 4 : พระธาตุเรืองรอง
ที่มา : นางสาวลลิตวดี บุษบงก์, 2553

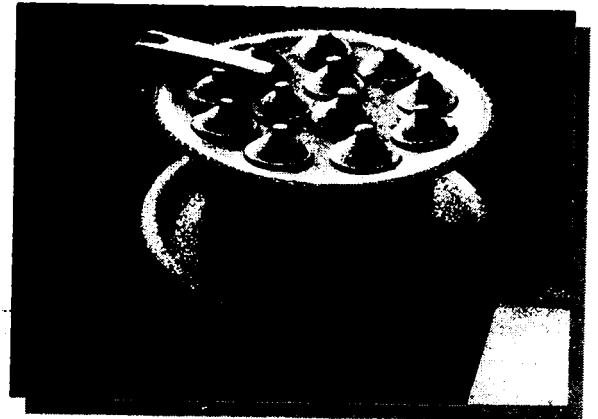
ของใช้โบราณ ที่ชุมพบ

ด้านข้างโบสถ์วัฒนธรรม (วัดเทิยมเกวียน)

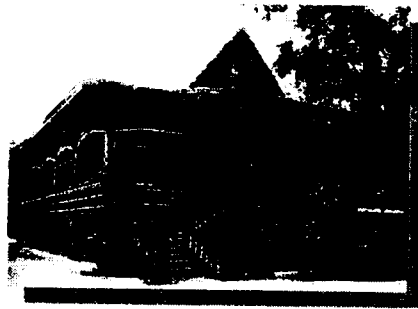

รูปปั้นปริศนาแห่งธรรม (รูปปั้นสอนคน)

ของใช้โบราณ (เตาขนมครก)

ภาพที่ 5 : พระธาตุเรืองรอง
ที่มา : นางสาวถิตวดี นุชบงก์, 2553

ภาพที่ 6 : วัดล้านขวด

ที่มา : นางสาวลลิตวดี บุษบงก์, 2553

2.2.2 วัดล้านขวด

วัดป่ามหาเจดีย์แก้ว หรือ วัดล้านขวด สร้างขึ้นเมื่อปี ค.ศ.1984 หรือ ปีพ.ศ. 2527 ตั้งอยู่ในตัวอำเภอขุนหาญ เป็นวัดป่าที่มีชื่อเสียงมีผู้คนทั้งที่เป็นนักแสดงบุญและนักท่องเที่ยว ทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศรู้จักแวะเวียนมาเยี่ยมชม ชมความมหัศจรรย์ อลังการของบรรดาขวด นานาชนิดที่ใช้ประดับตกแต่งสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ ในบริเวณวัดป่าแห่งนี้ทั้งพระอุโบสถ ศาลาใหญ่ ภูมิที่พิศวงษ์ หอดัน ดงเก็บน้ำ เมรุเทศพ ตลอดจนห้องน้ำเป็นที่ตื่นตาตื่นใจของบรรดาผู้ที่มาเยือน ได้รับการกล่าวขาน ทั้งชื่นชมความคิดของผู้ที่สร้างสรรค์ ผลงานเหล่านี้ขึ้นมา สื่อมวลชนต่าง ๆ ทั้งหนังสือพิมพ์ นิตยสาร รายการโทรทัศน์ได้มาติดตามถ่ายทำ นำไปเผยแพร่อยู่เป็นระยะ ทั้ง ๆ ที่ความคิดของ พระครูวิเวกธรรมาจารย์ (หลวงพ่อลอดฉัตรคุณ) ในระยะเริ่มต้นของการก่อสร้างวัด ไม่ได้มีวัตถุประสงค์ที่จะให้มีชื่อเสียงจนเป็นสถานที่ท่องเที่ยวแต่อย่างใด เพียงต้องการนำเศษวัสดุ เหลือใช้ที่มีอยู่เหล่านี้ซึ่งไม่มีคุณค่าราคานำมาประดับตกแต่ง เพื่อประหยัคงบประมาณค่าสี ค่ากระเบื้อง และเป็นปริศนาธรรมให้ญาติโยม นำไปคิดพินิจพิจารณา เป็นคติธรรมสอนใจ “เมื่อมาวัด ให้เข้าถึงวัด วัดจิตใจ สึกหักขัดถูจิตใจตัวเองให้ใสสะอาดเปรียบเสมือนแก้ว” ภายในวัดล้วนแต่ถูกประดับประดาไปด้วยขวดแก้ว ใช้ขวดรวมทั้งหมด 1,500,000 ขวด สิ่งเหล่านี้เกิดจากความคิดของ พระครูวิเวกธรรมาจารย์ หรือ หลวงปู่หลอด ท่านบอกว่า การนำขวดมาตกแต่งนั้น นอกจากจะประหยัคในเรื่องของการทาสีแล้ว ที่สำคัญขวดแก้วนั้น ฝังแฝงไปด้วยคติคือ ความใสของแก้ว เมื่อกระทบแสงแดดแล้ว ทำให้เกิดแสงสว่างเหมือนแสงธรรมที่ควรบรรลุถึง สำหรับขวดไม่ว่าจะคัล่าง หางขึ้นหรือวางในแนวนอนก็ล้วนแต่มีคติสอนใจทั้งนั้น

2.2.2.1 การเดินทาง

จากจังหวัดศรีสะเกษไปจนถึงอำเภอขุนหาญสามารถใช้เส้นทางหลวงหมายเลข 211 และ 2111 ผ่านอำเภอยุทธ์ อำเภอไพรบึง ไปอำเภอขุนหาญ ระยะทาง 61 กิโลเมตร

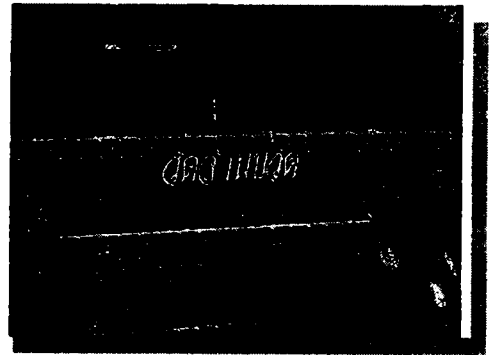
2.2.2.2 จุดเด่น

เริ่มตั้งแต่ทางเข้าวัดทั้งกำแพงซุ้ม ประตู โบสถ์ ศาลา หอระฆัง กุฏิ หรือแม้แต่ห้องน้ำ ก็ยังถูกตกแต่งด้วยซวด เป็นการนำเอาเศษวัสดุเหลือใช้นำกลับมาสร้างเป็นศาสนสถานที่มาด้วยความคุณค่าและอัตลักษณ์ มีความงดงามแปลกตาของซวดที่สลักรีส และการวางลวดลายแล้วยังมีการนำฝาซวดมาปะติด จนได้เป็นภาพพุทธประวัติที่ไม่เหมือนที่ใด เป็นงานสร้างที่มีเพียงแห่งเดียวในโลก ใช้เวลาในการสร้างวัดล้านซวดตั้งแต่ปี 2534-2545 (หลวงพ่อลอด อธิคุณ, 2553 : 1-19)

ภาพการลงพื้นที่ วัดล้านซวด

ซุ้มประตูทางเข้า-ออก

ระเบียงรอบศาลา

สัมภาระพระอาจารย์

ศาลาการเปรียญ

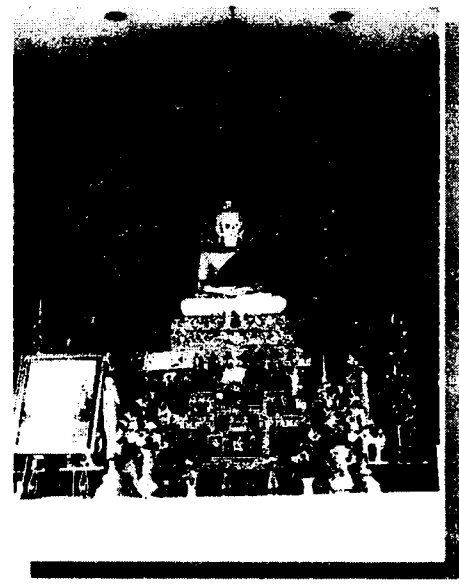
โบสถ์

ภาพที่ 7 : วัดล้านซวด

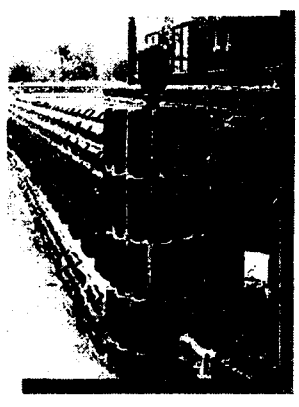
ที่มา : นางสาวลลิตวดี นุชบงก์, 2553

พระอุโบสถ

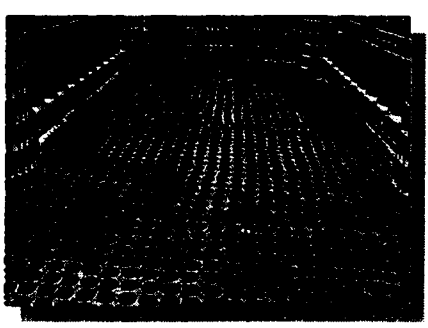
พระพุทธรูปหยกขาว ได้มาจากประเทศพม่า

กำแพงรอบสระน้ำ

อุณิ

ทางเดินเข้าโบสถ์

ศาลาการเปรียญ

ภาพที่ 8 : วัดถ้ำนาค
ที่มา : นางสาวกิตติวดี บุษบงก์, 2553

ภาพที่ 9 : วัดสระกำแพงใหญ่
ที่มา : นางสาวลลิตวดี บุษบงก์, 2553

2.2.3 ปราสาทหินวัดสระกำแพงใหญ่

ปราสาทหินวัดสระกำแพงใหญ่ ตั้งอยู่ในเขตการปกครองของบ้านกำแพง หมู่ที่ 1 ตำบลสระกำแพง อำเภอบึงสามพัน จังหวัดศรีสะเกษ หรือประมาณเส้นรุ้งที่ 15 องศา 06 ลิปดา 45 พิลิปดาเหนือ และเส้นแวงที่ 104 องศา 07 ลิปดา 50 พิลิปดาตะวันออก พิกัดกริดที่ 48 PVB 067694 (แผนที่กรมทหารราบ)

2.2.3.1 ระยะทาง

การเดินทาง หากกเริ่มจากอำเภอบึงสามพัน สามารถเดินทางโดยรถยนต์ ตามทางหลวงหมายเลข 22 เส้นทางไปจังหวัดสุรินทร์ ระยะทางประมาณ 2 กิโลเมตร ถึงบ้านสระกำแพงเลียวย้ายเข้าไปประมาณ 300 กิโลเมตร ก็จะถึงตัวปราสาทซึ่งตั้งอยู่ภายในวัดสระกำแพงใหญ่

2.2.3.2 สภาพทั่วไป

สภาพทั่วไปของปราสาทสระกำแพงใหญ่ประกอบด้วยระเบียงคตรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้ามีขนาดกว้าง 49 เมตร ยาว 67 เมตร ถูมรอบกลุ่มปราสาทอิฐและบรรณาลัย รวมทั้งหมด 6 หลังจากภาพถ่ายทางอากาศ ซึ่งให้เห็นว่าปราสาทสระกำแพงใหญ่น่าจะมีผู้คนอาศัยรายล้อมอย่างหนาแน่นทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ห่างออกไปประมาณ 400 เมตร มีสระน้ำรูปสี่เหลี่ยมขนาดใหญ่ เรียกว่า “สระกำแพง” สันนิษฐานว่าน่าจะมีผู้คนมาตั้งปราสาทส่วนทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ก็มีลำห้วยเล็ก ๆ ไหลผ่านคือห้วยคาหมาซึ่งเป็นลำห้วยสาขาที่แยกออกมาจากห้วยสำราญ

2.2.3.3 ความสำคัญ

ปราสาทสระกำแพงใหญ่ สร้างขึ้นในศาสนาฮินดู และศาสนาพุทธแบบมหายาน เพื่อเป็นที่ประดิษฐานเทวรูป จากการขุดค้นแต่งบูรณะปราสาทแห่งนี้ของกรมศิลปากรเมื่อ พ.ศ. 2532 ได้ค้นพบปฏิมากรรมสำริดขนาดใหญ่ เฉพาะองค์สูง 140 เซนติเมตร รวมความสูงทั้งฐาน 180 เซนติเมตร ศาสตราจารย์หม่อมเจ้าภริศดิศ ดิศกุลให้ความเห็นว่าเป็นรูปของ นันทิเกศวร หรือ

นันทิศวร ลักษณะพิเศษ คือเป็นสำริดกะไหล่ทอง เดิมอาจอาจจะตั้งอยู่หน้าปราสาทหลังภายในมุกหน้าปราสาท เพราะโคขลกคิ จะประจำอยู่กับเทวาลัยของพระอิศวร ประติมากรรมชิ้นนี้เป็นศิลปะขอมแบบบาปวนตอนปลาย มีความสำคัญมากนับเป็นปฏิมากรรมชิ้นเอกชิ้นหนึ่งที่พบในประเทศไทย ปัจจุบันจัดแสดงที่พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพิมาย จังหวัดนครราชสีมา

2.2.3.4 อายุปราสาทสระกำแพงใหญ่

จากจารึกปราสาทสระกำแพงใหญ่ ที่กรอบประตูระเบียงคค มีทั้งหมด 33 บรรทัด เนื้อความย่อมีดังนี้ พระอัมรเตงอัญชิวทาส คุณโทษ พระสภานแห่งกัมรเตงชคคศรีพฤทเทศวร เมืองสตุกอำพิล ร่วมกับข้าราชการคนอื่น ๆ คือพระกัมรเตง อัญชทุรอุปกัลปคาบส พระกัมรเตงอัญชิวเรส วัดพระธรรมศาสตร์ และพระกัมรเตงอัญ ผู้ตรวจราชการแต่ละปีภษ์ ชื่อที่ดินซึ่งอยู่ติดกับสระพัง (สระน้ำ) เพื่อถวายให้แก่กัมรเตงชคคศรีพฤทเทศวร ในวันวิศูวสงกรานต์ขึ้น 2 ค่ำ เดือน 5 มหาศักราช 964 (พ.ศ. 1585)

ปราสาทวัดสระกำแพงใหญ่ หรือ กัมรเตงชคคศรีพฤทเทศวร เป็นศาสนสถานขอมที่น่าจะสร้างขึ้นในรัชสมัยพระเจ้าสุริยวรมันที่ 1 ช่วงเกี่ยวกับการต่อเติมปราสาทเขาพระวิหาร ดังที่ปรากฏในจารึกปราสาทเขาพระวิหาร 1 ในราวปี พ.ศ. 1581 ว่าศรีสุกรรมเสตงจิง นายช่างผู้สร้างแนวกำแพง ที่ปราสาทเขาพระวิหารเป็นผู้สร้างแนวกำแพงปราสาทสระกำแพงใหญ่ด้วย อีกไม่กี่ปี ต่อมาราวปี พ.ศ. 1585 พระกัมรเตงอัญชิวทาส แห่งเมืองสตุกอำพิลเพิ่มอีก

เมื่อพิจารณารูปแบบแผนผังของกลุ่มปราสาทประธานและบรรณาลัย ทวารบาลและพระพุทธรูปที่พบล้วนมีรูปแบบศิลปกรรมเขมรแบบบาปวน อายุราวพุทธศตวรรษที่ 16 ทั้งสิ้น ส่วนบริเวณระเบียงคคทับหลังกรอบประตูเกือบทุกชิ้นเป็นศิลปกรรมของสมัยบาปวน อายุราวพุทธศตวรรษที่ 18

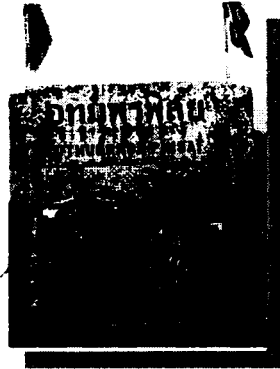
2.2.3.5 การประกาศขึ้นทะเบียนโบราณสถาน ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 52 ตอนที่ 75 วันที่ 8 มีนาคม 2478

2.2.3.6 การประกาศขอบเขตโบราณสถาน ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเล่ม 99 ตอนที่ 255 วันที่ 8 มีนาคม 2478 มีเนื้อที่ 6 ไร่ 3 งาน (กรมศิลปากร, 2539 : 143-144)

2.2.3.7 จุดเด่น

ปราสาทเป็นศาสนสถานแบบเขมร ทั้งในด้านศิลปกรรม และสถาปัตยกรรม รวมทั้งความเชื่อในการนับถือศาสนา จากหลักฐานที่ปรากฏสันนิฐานว่า เดิมเป็นศาสนสถานศาสนาฮินดู โดยดูจากทับหลังที่สลักภาพนฤคเฒ่าเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อในศาสนาฮินดู (ประวัติศาสตร์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น, 2548 : 8)

ภาพการลงพื้นที่ ปราสาทวัดสระกำแพงใหญ่

อำเภออุทุมพรพิสัย

รูปปั้นอยู่ด้านขวาของประตูทางเข้าวัด

ซุ้มประตูทางเข้า

กำแพงปราสาท

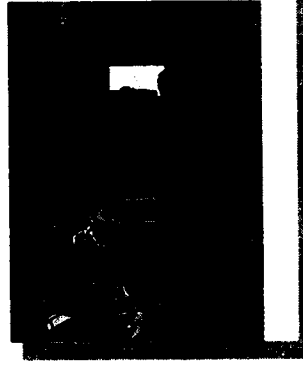

ป้ายบอกประวัติปราสาทสระกำแพงใหญ่

ภาพที่ 10 : วัดสระกำแพงใหญ่
ที่มา : นางสาวลลิตวดี บุษบงก์, 2553

เปรต อยู่ด้านหลังวัด

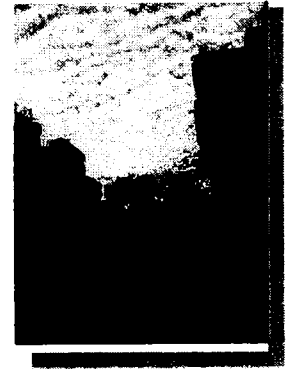
ทางขึ้น ไปข้างในปราสาท

ข้างในปราสาท

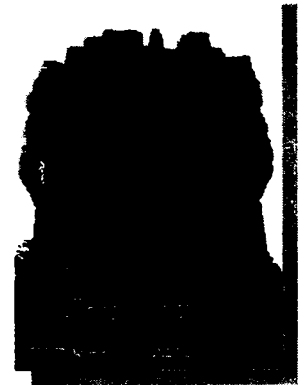
ด้านหน้าปราสาท 3 องค์

มุมด้านข้างปราสาท

มุมด้านหลังปราสาท 3 องค์

ปราสาทองค์กลาง

ภาพที่ 11 : วัดสระกำแพงใหญ่
ที่มา : นางสาวลลิตวดี บุษบงก์, 2553

ภาพที่ 12 : วัดสระกำแพงน้อย

ที่มา : นางสาวลลิตวดี บุษบงก์, 2553

2.2.4 ปราสาทสระกำแพงน้อย

ที่ตั้งวัดสระกำแพงน้อย บ้านกลาง ตำบลชะยุ่ง อำเภออุทุมพรพิสัย จังหวัดศรีสะเกษ บริเวณรุ้งที่ 15 องศา 08 ลิปดา 37 ฟลิปดาเหนือ แวงที่ 104 องศา 15 ลิปดา 02 ฟลิปดา ตะวันออก พิกัด 48 PVB 195742 แผนที่ทหาร มาตราส่วน 1 : 50,000 ทิมพ์ครั้งที่ 2-RTSD ลำดับชุด L 7017 ระวาง 5839 II

2.2.4.1 ระยะทาง

เดินทางตามถนนสายศรีสะเกษ-อุทุมพรพิสัย ระยะทาง 8 กิโลเมตร

2.2.4.2 สภาพทั่วไป

ปรากฏก่อด้วยศิลาแลงทั้งหลัง ผังเป็นรูปสี่เหลี่ยมย่อมุมมีมุข ค่อออกไปทางตะวันออก เชื่อมต่อกับฐาน มีวิหารผังรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ซึ่งยังมีทับหลังศิลาทรายจำหลักเป็นรูปพระทิวะและพระอุมาประทับบนหลังโคหนที พร้อมแท่นฐานศิวะลึงค์หินทรายตั้งอยู่ บรรณาลัยก่อด้วยศิลาแลงอยู่ทางะวันออกเฉียงใต้ โคปุระ ก่อด้วยศิลาแลงล้อมรอบองค์ปรากฏทั้งสี่ด้าน เหนือประตูยังมีทับหลังหินทรายสลักรูปพระกฤษณะปราบนาคกาลิยะ มีสระน้ำทรงสี่เหลี่ยมผืนผ้ากรุดด้วยศิลาแลงเป็นขั้นบัน ไคลงไปทั้งสี่ด้านอยู่ที่ศะวันออกเฉียงเหนือ

2.2.4.3 อายุปราสาท

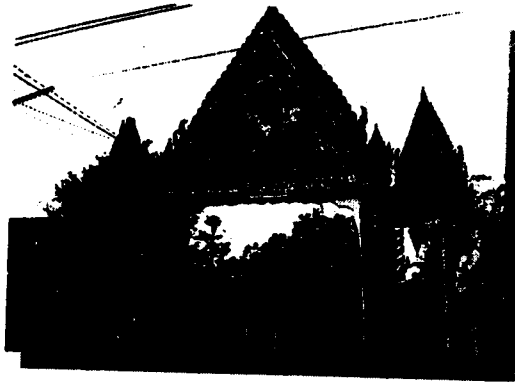
สันนิฐานว่าคงจะมีการก่อสร้าง 2 สมัย เนื่องจากเคยมีทับหลังซึ่งกำหนดอายุจากภาพสลักได้ราวพุทธศตวรรษที่ 16 แต่รูปแบบของสิ่งก่อสร้างในปัจจุบันเป็นศิลปะขอมแบบบาชนร่วมสมัยสมเด็จพระชัยวรมันที่ 7 มีอายุราวพุทธศตวรรษที่ 18

2.2.4.4 การประกาศขึ้นทะเบียนโบราณสถาน

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 52 ตอนที่ 75 วันที่ 8 มีนาคม 2478 การประกาศกำหนดขอบเขตโบราณสถาน ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 99 ตอนที่ 255 วันที่ 8 มีนาคม 2478 (กรมศิลปากร, 2539 : 143 - 144)

2.2.4.5 จุดเด่น

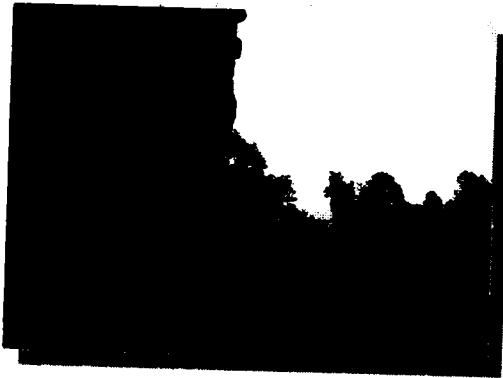
พระปรางค์และวิหาร ก่อด้วยศิลาแลง ด้านหน้าปรางค์มีสระน้ำใหญ่ทั้ง
ปรางค์ วิหาร และสระน้ำล้อมรอบด้วยศิลาแลง

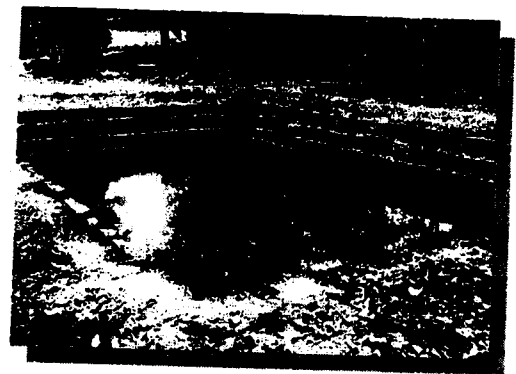
ซุ้มประตูทางเข้าวัด

ถานจอครด

ด้านในปราสาท

สระน้ำอยู่ด้านนอกกำแพงปราสาท

ภาพที่ 13 : วัดสระกำแพงน้อย
ที่มา : นางสาวถลิตวดี บุษบงก์, 2553

ป้ายปราสาทด้านหน้า

ปราสาทสระกำแพงน้อย

ทางเดินเข้าศาลากลางน้ำ

รูปปั้นในเกาะกลางน้ำ

ปราสาทประธาน

ภาพที่ 14: วัดสระกำแพงน้อย
ที่มา : นางสาวลลิตวดี บุษบงก์, 2553

ภาพที่ 15 : คำนักไพร

ที่มา : นางสาวลลิตวดี นุชบงก์, 2553

2.2.5 ปราสาทคำนักไพร

ที่ตั้งบ้านคำนักไพร ตำบลบักคอง อำเภอบึงสามพัน จังหวัดศรีสะเกษ บริเวณทุ่งที่ 14 องศา 31 ลิปดา 30 พิลิปดาเหนือ แวงที่ 104 องศา 59 ลิปดา 02 พิลิปดาตะวันออก พิกัด 44607214 แผนที่ทหาร เป็นปราสาทที่ตั้งอยู่คั่นน้ำห้วยทาเชิงเขาพนมคงเรือก(คงรัก) ใกล้ชายแดนประเทศกัมพูชา และสามารถขึ้นลงเดินทางผ่านไปยังประเทศกัมพูชาได้โดยผ่านพระพลัย

2.2.5.1 ระยะทาง

ถนนจากอำเภอบึงสามพัน-ตำบองเกียรดี สภาพถนนลาดยาง ระยะทาง 14 กิโลเมตร

2.2.5.2 สภาพทั่วไป

ปราสาทคำนักไพรเป็น ปราสาทเดี่ยวรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ก่อด้วยอิฐย่อมุมไม้สิบสองบนฐานศิลาทราย ขนาดกว้างยาวประมาณ 4x4 เมตร มีประตูเข้า-ออก ได้ทางเดียว คือ ทางทิศตะวันออกซึ่งเป็นด้านหน้า อีกสามด้านเป็นประตูหลอกสลักเป็นรูปบานประตูลงในเนื้ออิฐ กรอบประตูด้านหน้าสร้างด้วยศิลาทราย ทับหลังเป็นภาพพระนารายณ์บรรทมสินธุ์ เหนือพระยานันตนาคราช 7 เศียร มีพระชายา คือ พระลักษมีนั่งหลังพระขงษ์ และพระพรหม ผุดมาจากพระนาภีสองข้าง พระพรหมขนาบด้วยรูปฤาษี และบุคคลนั่งในซุ้มเรือนแก้ว ปัจจุบันเก็บรักษาไว้ที่พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพิมาย

ปัจจุบันมีรูปสิงห์ 2 ตัว สลักด้วยศิลาทรายลอยตัวอยู่บริเวณทางเข้าหน้าปราสาท มีบัวยอดปราสาทหล่นอยู่หน้าปราสาท เสาประดับกรอบประตูหายไป ส่วนแท่นฐานประติมากรรมตั้งอยู่ตรงกลางภายในองค์ปราสาท มีบางรายอยู่ด้านทิศตะวันออกของปราสาท

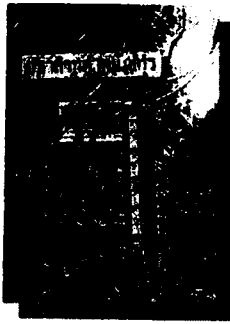
2.2.5.3 อายุของปราสาท

การพิจารณาอายุปราสาทคำนักไพรนักโบราณคดีมีความเห็นแตกต่างกันเพราะปราสาทแห่งนี้มีประติมากรรมหลายชิ้นแต่ละชิ้นเป็นศิลปะขอมแบบต่างกันศาสตราจารย์ หม่อมเจ้า(สุภัทราธิศ คิณฑกุล, 2547) เสนอความคิดเห็นว่า ทับหลังบรรทมสินธุ์ของปราสาทแห่งนี้

พระนารายณ์บรรทมแบบเรียบไปกับพระยานาค มิได้ตั้งองค์ขึ้น อาจแก่ถึงพุทธศตวรรษที่ 13 เมื่อดู
ได้ภาพพระนารายณ์ มีอุบะคั่นอย่างสวยงาม (ประวัติศาสตร์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น, 2548
: 11)

2.2.5.4 จุดเด่น

เป็นปราสาทอิฐหลังเคียวบนฐานศิลาทราย ปราสาทก่อด้วยอิฐเป็นรูปสี่เหลี่ยม
จัตุรัส ขนาดกว้าง-ยาว 4 เมตร ย่อมุมไม้ 12 มีประตูเข้าออกด้านเดียว

ป้ายหน้าทางเข้าปราสาท

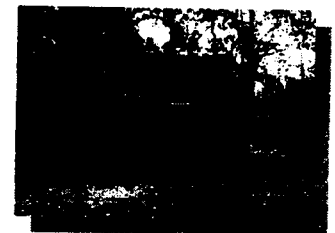
สิงห์ 2 ตัว สลักด้วยศิลาทราย

ปราสาท

ตัวปราสาทชำรุดเมื่อไม่นานนี้เอง

ศาลายู่ด้านข้างปราสาท

มีการติดป้ายรอบๆปราสาทว่า ห้ามเข้า

ด้านข้างปราสาท สังเกตว่า ด้านในจะเป็นวัด

ภาพที่ 16 : ปราสาทคำหนักไทร
ที่มา : นางสาวลลิตวดี นุชบงก์, 2553

สัมภาษณ์คุณตา สวาท ไชยทอง

ทางเข้าไปดูปราสาท

ภาพที่ 17 : ปราสาทคำหนักไทร
ที่มา : นางสาวลลิตวดี นุชบงก์, 2553

2.2.6 ปราสาทปรารงค์

2.2.6.1 การประกาศขึ้นทะเบียนโบราณสถาน ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 52 ตอนที่ 75 วันที่ 8 มีนาคม 2478

2.2.6.2 การกำหนดขอบเขตโบราณสถาน ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 99 ตอนที่ 155 วันที่ 21 ตุลาคม 2525 เนื้อที่ประมาณ 12 ไร่ 2 งาน 30 ตารางวา (กรมศิลปากร, 2539 : 138)

2.2.6.3 สภาพทั่วไป ที่ตั้งของปราสาทปรารงค์ตั้งอยู่ที่เนินสูงยอดสุดห้วยวะ ซึ่งไหลผ่านบ้านตุม ผ่านบ้านกล้วยกว้าง อำเภอห้วยทับทัน ไหลลงสู่ห้วยสำราญที่ตำบลทุ่งชัย

ปรารงค์ประกอบด้วยปรารงค์ 3 หลัง ก่อด้วยอิฐและศิลาแลง ตั้งอยู่บนฐานศิลาแลงเดียวกันในแนวทิศเหนือ-ใต้ หันหน้าไปทางทิศตะวันออก ปรารงค์องค์กลางเบะองค์ที่อยู่ทางทิศใต้ ก่อด้วยอิฐขัดเรียบ มีทับหลังและเสาประดับกรอบประตูทำจากศิลาทราย แต่ปัจจุบันไม่ปรากฏทับหลัง ส่วนเสากรอบประตูก่อกด้วยอิฐ ดินผนังมีประตูทางเข้าด้านทิศตะวันออกเพียงด้านเดียว ส่วนด้านอื่นเป็นประตูหลอก ปรารงค์อิฐทั้งสององค์มีกรตักกลวลายคกแต่งลงบนเนื้ออิฐ เช่น ชุ่มหน้าบันสลักเป็นชুম โฉงหัยกมียอดแหลมช่วงปลาย สบถักเป็นรูปเศียรนาค ปรารงค์ที่อยู่ทางทิศเหนือก่อกด้วยศิลาแลงจากฐานถึงชุ่มหน้าบัน แล้วก่อกด้วยอิฐจนถึงตัวยอดมีประตูทางเข้าทิศตะวันออกเช่นเดียวกัน ส่วนบารายหรือสระน้ำขนาดใหญ่ตั้งอยู่ด้านหน้าทางทิศตะวันออกของปรารงค์

2.2.6.4 อาวุปราสาทปรารงค์ ศิลปะขอมแบบนครวัด สร้างราวปลายพุทธศตวรรษที่ 16

2.2.6.5 การประกาศขึ้นทะเบียนโบราณสถาน ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 52 ตอนที่ 75 วันที่ 8 มีนาคม 2478

2.2.6.6 การกำหนดขอบเขตโบราณสถาน ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 99 ตอนที่ 155 วันที่ 21 ตุลาคม 2525 เนื้อที่ประมาณ 2 ไร่ 2 งาน 30 ตารางวา (กรมศิลปากร, 2539 : 138)

2.2.6.7 จุดเด่น

ปราสาทปรารงค์เป็นศิลปะขอมที่งดงามในเชิงสถาปัตยกรรม สร้างด้วยอิฐเรียงแผ่นโต เหมือนปราสาทศรีขรภูมิ ด้านหน้ามีสระน้ำขนาดใหญ่ เป็นทำเลพักหากินของนกเป็ดน้ำ มีมากในฤดูแล้ง เดือน กุมภาพันธ์ เป็นต้นไป (ประวัติศาสตร์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น, 2548 : 15)

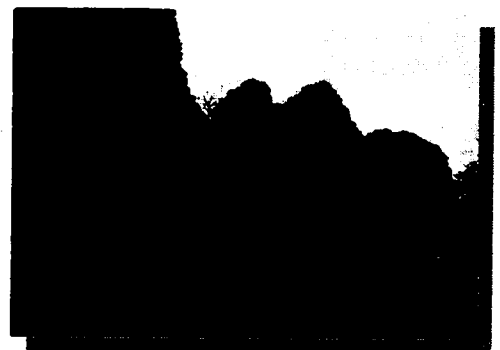
ด้านหน้าทางเข้าปราสาท

พระฤๅษี อยู่ด้านหน้าปราสาท

ด้านหน้าปราสาท 3องก์

ปราสาทมุมด้านข้าง

ภาพที่ 18 : ปราสาทปรารงค์
ที่มา : นางสาวลลิตวดี นุชบงก์, 2533

รอบๆปราสาท มีสระน้ำ

ประตูทางเข้าปราสาทองค์กลาง ลวดลายเสาทางเข้าปราสาท

ต้นกะปองเพชรขึ้นอยู่รอบๆรั้วปราสาท

มุมด้านหลังของปราสาท 3 องค์

ภาพที่ 19 : ปราสาทปรางค์กู
ที่มา : นางสาวถิตวดี บุษบงก์, 2553

ภาพที่ 20 : ปราสาทบ้านปราสาท
ที่มา : นางสาวลลิตวดี บุษบงก์, 2553

2.2.7 ปราสาทบ้านปราสาท

2.2.7.1 ที่ตั้ง ตั้งอยู่บริเวณวัดปราสาท หมู่ที่ 12 ตำบลปราสาท อำเภอห้วยทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ ตั้งอยู่ทางทิศเหนือของตัวอำเภอห้วยทับทันห่างจากตัวจังหวัดศรีสะเกษ 45 กิโลเมตร

2.2.7.2 ระยะเวลา เดินทางตามถนนสายศรีสะเกษ - อำเภอห้วยทับทัน ถึงสี่แยกห้วยทับทัน เลี้ยวขวาไปทางทิศเหนือไปยังบ้านปราสาท ระยะเวลาประมาณ 7 กิโลเมตร

2.2.7.3 สภาพทั่วไป ปรากฏก่อด้วยอิฐตามหลังเรียนตามแนวเหนือ-ใต้ ตั้งอยู่บนฐานศิลาแลงเดียวกัน หันหน้าไปทางทิศตะวันออก ปัจจุบันมีลักษณะผิดแปลกไปจากปรากฏขอม เนื่องจากมีการดัดแปลงให้เป็นธาตุเจดีย์ในสมัยหลัง ปรากฏองค์กลางยังคงสภาพสถาปัตยกรรมขอม เฉพาะส่วนที่เป็นประตูทางเข้า คือ มีทับหลังหินทรายตั้งอยู่บนกรอบประตูทับหลังดังกล่าวจำหลักเป็นภาพหน้ากาลหรือเกษรคิมุขภาพเหนือเกษรคิมุขภาพลบเลือน ด้านข้างทั้งสองของทับหลังเป็นภาพบุคคลอื่นแยกเข้าอยู่ภายในซุ้ม

ปรากฏด้านข้างอีกสององค์ ถูกดัดแปลงโดยการก่ออิฐปิดประตูทับทั้งสี่ด้าน แล้วทำพระพุทธรูปปูนปั้นไว้ด้านหน้า ส่วนยอดถูกดัดแปลงเช่นเดียวกัน คงทิ้งชิ้นส่วนทับหลังศิลาทรายตกกระจัดกระจาย ชิ้นส่วนบางชิ้นส่วนมีภาพจำหลักซึ่งเห็นได้ว่าเป็นภาพเล่าเรื่องการกวนเกษียรสมุทร ส่วนกำแพงก่อด้วยศิลาแลงล้อมทั้งสี่ด้าน มีโคปุระอยู่ทางทิศใต้และทิศตะวันออกเท่านั้น

2.2.7.4 อายุปราสาท สร้างราวพุทธศตวรรษที่ 16-17 เป็นศิลปะขอมแบบบาปวน สร้างต่อเติมในสมัยอยุธยาตอนปลายตามลักษณะที่เห็นในสมัยปัจจุบันด้วยอิทธิพลวัฒนธรรมล้านช้าง สันนิษฐานว่าสร้างขึ้นเพื่อเป็นที่เก็บกระดูกของผู้ครองเมือง ชาวบ้านเรียกว่า “ธาตุ” บ้านที่ตั้งปราสาทชาวบ้านเรียกว่า “โนนธาตุ” อพยพมาประมาณพุทธศตวรรษที่ 19-2226

2.2.7.5 การประกาศขึ้นทะเบียนโบราณสถาน ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 52 ตอนที่ 75 วันที่ 8 มีนาคม 2478

2.2.7.6 การประกาศกำหนดขอบเขตโบราณสถาน ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 99 ตอนที่ 155 วันที่ 21 ตุลาคม 2525 เนื้อที่ประมาณ 12 ไร่ 2 งาน 39 ตารางวา (กรมศิลปากร ,2539:138)

2.2.7.7 จุดเด่น

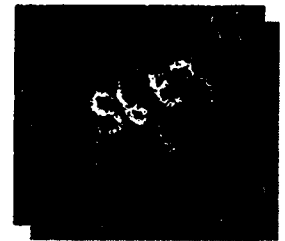
เป็นศิลปะขอมแบบบาปวน ก่อด้วยอิฐผืนผิวเรียบไม้สอปูนทั้งหลัง ตั้งอยู่บนฐานศิลาแลง ได้มีการขุดพบโครงกระดูกมนุษย์โบราณ พระหุ้มเงิน กำไรสำริด และทับหลัง 4 ชิ้น ชิ้นที่ 4 มีลักษณะเหมือนกันกับทับหลังที่อยู่ปราสาทเขาพระวิหาร (ประวัติศาสตร์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น, 2548 : 16)

ปราสาทบ้านปราสาทมี 3 องค์

ด้านหน้าปราสาทมีประตูทางเข้า

ก้อนหินที่หล่นมีรหัสหิน

มีการทำโครงเหล็กค้ำปราสาทไว้

รอบ ๆ ตัวปราสาท

ปราสาทองค์กลางทรุดตัวมาก

กรมศิลปากรได้มาบูรณะปราสาท

หลุมที่ขุดพบโครงกระดูกมนุษย์โบราณ

สัมภาระน้ำที่ขุดหลุม

ภาพที่ 21 : ปราสาทบ้านปราสาท

ที่มา : นางสาวลลิตวดี บุษบงก์, 2553

ภาพที่ 22 : ศาลหลักเมืองศรีสะเกษ
ที่มา : นางสาวลลิตวดี นุชบงก์, 2553

2.2.8 ศาลหลักเมืองศรีสะเกษ

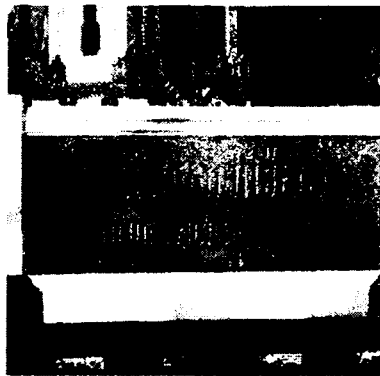
ศาลหลักเมืองศรีสะเกษ ตั้งอยู่ที่บริเวณสี่แยก ถนนเทพา ตัดกับถนนหลักเมือง ศาลหลักเมือง (หลังใหม่) สร้างเมื่อปี พุทธศักราช 2519 เสร็จในปี พ.ศ. 2531 ในสมัย นายจำลองราษฎร์ประเสริฐ ซึ่งเป็นผู้ว่าราชการจังหวัดลักษณะโครงสร้างทางสถาปัตยกรรมยกฐานสูง หลังคาทรงไทยจตุรมุข กระจุดย หินอ่อนทั้งหลัง ส่วนจั่วด้านทิศใต้ประดิษฐานตรา"กาญจนาภิเษก" ซึ่งเป็นสัญลักษณ์เนื่องในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงครองสิริราชสมบัติครบ ๕๐ ปี

2.2.8.1 จุดเด่น

มีลักษณะเป็นสถาปัตยกรรมยกฐานสูง หลังคาทรงไทยจตุรมุข

ศาลหลักเมือง

ป้ายศาลหลักเมือง

ด้านข้างของศาลหลักเมือง

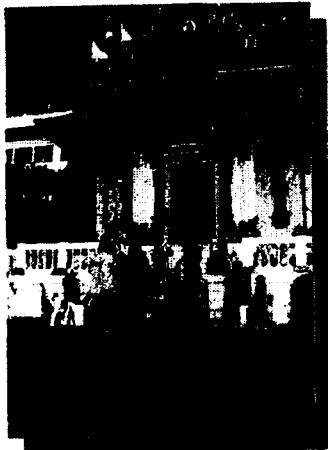
ภาพที่ 23 : นางสาวลลิตวดี นุชบงก์
ที่มา : ศาลหลักเมืองศรีสะเกษ, 2553

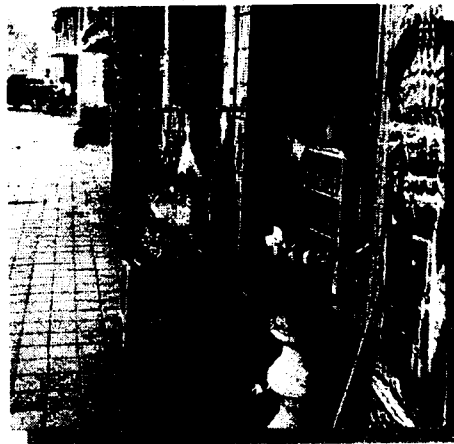
รอบ ๆ ศาลหลักเมือง

ด้านหน้าของศาลหลักเมือง

ผู้คนมาราบไหว้

ด้านหน้าศาลหลักเมือง มีการขายดอกไม้เพื่อกราบไหว้บูชา

ภาพที่ 24 : ศาลหลักเมืองศรีสะเกษ
ที่มา : นางสาวลลิตวดี บุษบงก์, 2553

ภาพที่ 25 : บ้านขุนอำเภอ

ที่มา : นางสาวลลิตวดี บุษบงก์, 2553

2.2.9 ตึกขุนอำเภอพานิช

ตั้งอยู่ภายในเขตเทศบาลเมืองศรีสะเกษ บนถนนอุบล ซึ่งตึกแห่งนี้เป็นตึกเก่าของขุนอำเภอพานิช (อินทร์ นาคสีหราช) คหบดีชาวศรีสะเกษที่สร้างเมื่อ พ.ศ. 2468 โดยช่างชาวจีนและช่างชาวมอญ ตัวอาคารมีรูปทรงและลวดลายปูนปั้นที่งดงามตามคติความเชื่อของชาวจีน เป็นสถาปัตยกรรมที่เกิดขึ้นในยุคที่เมืองศรีสะเกษเจริญรุ่งเรืองทางด้านเศรษฐกิจอย่างมาก เนื่องจากในขณะนั้นการสร้างทางรถไฟจากกรุงเทพมหานครจะสิ้นสุดที่ศรีสะเกษ สินค้าทุกชนิดทั่วทุกสารทิศจะรวมกันที่เมืองศรีสะเกษ ตึกขุนอำเภอพานิชจึงเป็นหลักฐานอย่างหนึ่งที่บ่งบอกว่า ในยุคหนึ่งเมืองศรีสะเกษ เคยเป็นเมืองที่สำคัญทางเศรษฐกิจ ปัจจุบันตึกขุนอำเภอพานิชได้รับการบูรณะและอนุรักษ์ไว้เป็นอย่างดี จนได้รับรางวัลชนะเลิศโครงการดีเด่นในการอนุรักษ์สถาปัตยกรรมในเมือง เมื่อปี พ.ศ. 2530 ในปัจจุบันกรมศิลปากรได้ประกาศขึ้นทะเบียนเป็น โบราณสถานและตั้งจังหวัดศรีสะเกษเป็นศูนย์แสดงผลงานผลิตภัณฑ์สินค้า OTOP ของจังหวัดที่สามารถมาชื่นชมด้านความงามของตึกขุนอำเภอพานิช และเลือกซื้อสินค้าคุณภาพของจังหวัดศรีสะเกษ

2.2.9.1 จุดเด่น

ตัวอาคารมีรูปทรงและลวดลายปูนปั้นที่งดงาม ตามคติความเชื่อของชาวจีน เป็นการอนุรักษ์สถาปัตยกรรมในเมือง (ประวัติศาสตร์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น, 2548 : 34)

ประตูทางเข้าตึกขุนอำเภอ

ด้านในตึกขุนอำเภอ

สินค้าที่ขายด้านใน

ภาพที่ 26 : บ้านขุนอำเภอ

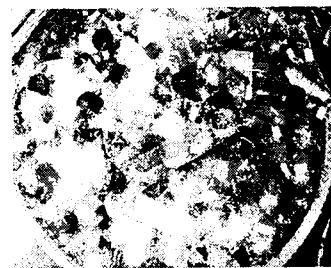
ที่มา : นางสาวลลิตวดี บุษบงก์, 2553

สินค้าที่ขายด้านใน เป็นผ้าไหม

สินค้าที่ขายด้านใน เกวียนน้อย

สินค้าที่ขายด้านใน ครุน้อย

สินค้าที่ขายด้านใน เสื้อยืด

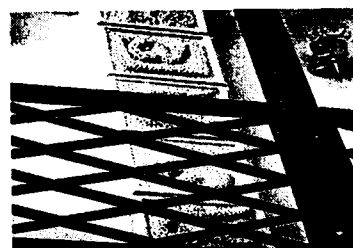
ด้านหน้าตึกขุนอำเภอ

ด้านหน้าตึกกบถนน ศรีสะเกษ - อุบล

ด้านหน้าตึกขุนอำเภอ

ด้านบนชั้น 2 มี พ.ศ. ที่สร้างบอกไว้ด้วย

รูปภาพแกะสลัก

สัมภาษณ์คุณวิไล

ภาพที่ 27 : บ้านขุนอำเภอ

ที่มา : นางสาวลลิตวดี บุษบงก์, 2553

2.2.10 อุทยานแห่งชาติเขาพระวิหาร

ภาพที่ 28 : เขาพระวิหาร

ที่มา : www.ข้อมูลการท่องเที่ยว.com

2.2.10.1 ข้อมูลทั่วไป

อุทยานแห่งชาติเขาพระวิหาร ตั้งอยู่ในเขตท้องที่ อำเภอจำปาสัก จังหวัดอุบลราชธานี และอำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ มีเนื้อที่ประมาณ 81,250 ไร่ หรือ 130 ตารางกิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อกับประเทศกัมพูชา ถนนและบันไดทางขึ้นสู่ปราสาทเขาพระวิหาร ทางด้านบริเวณผามออีแดง ท้องที่ตำบลเสาธงชัย อำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ ซึ่งอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติเขาพระวิหารจัดได้ว่าสะดวกที่สุด

พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าเขาพระวิหารป่าฝั่งลำโดมใหญ่ท้องที่อำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ และอำเภอจำปาสัก จังหวัดอุบลราชธานี เป็นพื้นที่กองทัพภาคที่ 2 และกองบัญชาการรักษาความมั่นคงภายในภาค 2 ค่ายสุรนารี จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งได้ทำความตกลงกับกรมป่าไม้ กำหนดพื้นที่ป่าไม้ชายแดนให้เป็นพื้นที่เพื่อการอนุรักษ์ ห้ามเข้าไป และอาศัยอยู่โดยเด็ดขาด เนื่องจากพื้นที่ดังกล่าวยังคงความอุดมสมบูรณ์ไปด้วยป่าไม้ และเป็นแหล่งต้นน้ำลำธาร มีสัตว์ป่านานาชนิดอาศัยอยู่มากมีทัศนียภาพสวยงามตลอดจน โบราณสถานที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์และได้ขอให้กรมป่าไม้กำหนดและประกาศเป็นอุทยานแห่งชาติต่อไป

ผลจากการสำรวจเพื่อดำเนินการจัดตั้งเป็นอุทยานแห่งชาติปรากฏว่า สภาพป่าของพื้นที่เป็นป่าเบญจพรรณอยู่ในป่าโครงการไม้กระยาเลยป่าเขาพระวิหาร (ศก.7) ผ่านการทำไม้แล้ว กับอีกส่วนหนึ่งอยู่ในป่าโครงการไม้กระยาเลยป่าฝั่งซ้ายลำโดมใหญ่ (อบ.2) มีทัศนียภาพและทิวทัศน์ที่สวยงามอยู่หลายแห่ง อาทิเช่น จุดชมวิวผามออีแดง จุดชมวิว หน้าผาช่องโทย บริเวณป่าและสวนหินรอบสระตราว ถ้ำฤๅษี แหล่งตัดหิน สถูปคู่ภาพสลักนูนต่ำใต้ผามออีแดง น้ำตกผาช่องโทย จุดชมวิวภูเข็งหม้อ ปราสาทโคกศาลและที่สำคัญอีกจุดหนึ่งคือปราสาทเขาพระวิหาร โบราณสถานสำคัญ

เก่าแก่ที่เคยเป็นกรณีพิพาทระหว่างไทยกับประเทศกัมพูชาเมื่อปี พ.ศ. 2505 ซึ่งศาลยุติธรรม ระหว่างประเทศได้ตัดสินให้ตกเป็นสมบัติของประเทศกัมพูชาแล้ว โดยเค็ดชาดก็ตาม แต่ถนนและบันไดทางขึ้นสู่ปราสาทเขาพระวิหารนั้นอยู่ด้านพื้นที่ของประเทศไทย จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องผ่านและอาศัยพื้นที่ทางขึ้นด้านบริเวณผามออีแดง ที่จังหวัดศรีสะเกษ จัดว่าสะดวกที่สุด เพราะฉะนั้นการที่ชาวไทยหรือชนชาติต่าง ๆ ที่ต้องการเดินทางไปศึกษาหาความรู้ และพักผ่อนหย่อนใจ บนปราสาทเขาพระวิหาร จึงไม่เป็นปัญหาสำหรับประเทศไทยแต่อย่างใด ซึ่งในตอนนี้ประเทศไทย โดยจังหวัดศรีสะเกษ ได้จัดประสานงานตกลงกับจังหวัดพระวิหาร ประเทศกัมพูชาเรียบร้อยแล้วในเรื่องการขอใช้ประโยชน์ด้านการท่องเที่ยวของสถานที่บริเวณส่วนบนปราสาทเขาพระวิหารแห่งนี้ร่วมกัน

อุทยานแห่งชาติเขาพระวิหาร ได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดที่ดินป่าฝั่งซ้ายลำโดมใหญ่ ในท้องที่ตำบลโขง อำเภอน้ำขุ่น ตำบลโคกสะอาด กิ่งอำเภอน้ำขุ่น อำเภอน้ำขุ่น จังหวัดอุบลราชธานี และป่าเขาพระวิหารในท้องที่ ตำบลเสาชงชัย ตำบลภูพานมอก อำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ ให้เป็นอุทยานแห่งชาติตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504 โดยได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 14 ก ลงวันที่ 20 มีนาคม 2541 นับเป็นอุทยานแห่งชาติลำดับที่ 19 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และ เป็นอุทยานแห่งชาติลำดับที่ 83 ของประเทศ

2.2.10.2 ลักษณะภูมิประเทศ

พื้นที่อุทยานแห่งชาติเขาพระวิหาร เป็นพื้นที่ส่วนหนึ่งของเทือกเขาพนมดงรัก ลาดเอียงไปทางทิศเหนือกั้นพรมแดนระหว่างประเทศไทยกับประเทศกัมพูชา พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบสูง และเนินเขามีความสูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 200-500 เมตร เป็นแหล่งต้นน้ำของลำห้วยลำธารต่าง ๆ ได้แก่ ห้วยดามารือ ห้วยตานี ห้วยตาเจ็ด ห้วยคอง ห้วยตะแอก ห้วยบอน เป็นต้น

2.2.10.3 ลักษณะภูมิอากาศ

สภาพดิน ฟ้า อากาศ ในท้องที่ป่าเขาพระวิหาร ป่าฝั่งซ้ายของลำโดมใหญ่ท้องที่อำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ และอำเภอน้ำขุ่น จังหวัดอุบลราชธานี สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ฤดู คือ ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่เดือนมีนาคม-พฤษภาคม ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่เดือนมิถุนายน-ตุลาคม ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน-กุมภาพันธ์

2.2.10.4 พืชพรรณและสัตว์ป่า

พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขาลาดชันเป็นเนินเขา สภาพป่าประกอบด้วย ป่าเบญจพรรณ พันธุ์ไม้จะคละปะปนกันมาก เช่น ประดู่ มะค่าโมง แดง ชิงชัน ตะแบก มะเกลือ จั้วป่า ฯลฯ พืชพื้นล่างมีหญ้า และไผ่ชนิดต่าง ๆ ป่าเต็งรัง มีต้นไม้ขนาดเล็กและขนาดกลาง ขึ้นอยู่กระจัดกระจาย พืชชั้นล่างมีหญ้าชนิดต่าง ๆ ขึ้นอยู่ทั่วไป โดยเฉพาะหญ้าแพ้ว พันธุ์ไม้ที่พบได้แก่ เต็งรัง

พยอม เกลง ตะคร้อ ฯลฯ ป่าดิบแล้ง พบบริเวณที่ราบเรียบหรือหุบเขา พันธุ์ไม้ที่พบได้แก่ ตะเคียน พะยูง สมพง กระเบาหลัก กัดลิ้น ข่อยหนาม ยาง กระบก ฯลฯ พืชพื้นล่างมีหวาย และพืชในตระกูล จิงข่าต่าง ๆ เนื่องจากสภาพป่าของป่าเขาพระวิหารและป่าฝั่งซ้ายลำโดมใหญ่ บนเทือกเขาพนมดงรัก ยังมีความอุดมสมบูรณ์ จึงมีสัตว์ป่านานาชนิดอาศัยอยู่ทั่วไป เช่น หมูป่า ลิงแสม พังพอนธรรมดา กระต่ายป่า หนูท้องขาว กระจอกหลากสี กระแตเหนือ ค้างคาวออกดกด้วยผีเสื้อ นกนางแอ่นลาย นก เชนน้อยปีกแถบขาว นกปรอดทอง นกแซงแซวหางบ่วงใหญ่ นกกินแมลงอกเหลือง นกปี กลายสก็อต จิ้งจกคินลายจุด ตู๊กแกเขาหินทราย กิ้งก่าบินปีกสีส้ม จิ้งเหลนภูเขาเขมร ตะกวด งูคิน งู เหลื่อม งูแม่ตะงาว งูหัวกะโหลก กบหนอง เขียดจะนา กบหลังขีด กบนา ปาดบ้าน อึ่งข้างดำ และ กบอ่อง เป็นต้น ในบริเวณพื้นที่แหล่งน้ำมีปลาหลากหลายชนิดอาศัยอยู่ เช่น ปลากระสูบจุด ปลา ตะเพียนทอง ปลานวลจันทร์เทศ ปลาช่อน ปลาหมอเทศ และปลาคูกด้าน เป็นต้น

2.2.10.5 จุดเด่น

เป็นเทวสถานขนาดใหญ่ ยาว 900 เมตร ประกอบด้วยปราสาท 4 ชั้น แต่ละชั้นตั้งอยู่บนแนวเขา ที่เป็นเนินสูง ลดหลั่นกันขึ้นไปตามลำดับทั้ง 4 ชั้น (ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น, 2548 : 6)

ภาพที่ 29 : อุทยานเขาพระวิหาร

ที่มา : www.google.co.th

2.2.11 น้ำตกภูละออ

อยู่ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าพนมดงรัก ตำบลเสาชงชัย การเดินทาง ใช้ทางหลวง หมายเลข 221 (กันทรลักษ์-ผามออีแดง) ระยะทางประมาณ 23 กิโลเมตร ถึงหมู่บ้านภูมิชรถ-น้ำตก ลำโรงเกียรติ ประมาณ 8 กิโลเมตร แล้วเลี้ยวซ้ายสู่น้ำตกภูละออ อีก 2.5 กิโลเมตร เป็นถนนลาดยาง ตลอดสาย

ภาพที่ 30 : น้ำตกภูละออ

ที่มา : www.ข้อมูลการท่องเที่ยว.com

น้ำตกภูละออ เป็นน้ำตกขนาดเล็กจะสวยงามในช่วงเดือนกันยายน-กุมภาพันธ์ ทางเดินเท้าจากบริเวณลานจอดรถถึงน้ำตกในระยะทางไป-กลับประมาณ 4 กิโลเมตร ได้รับการพัฒนาให้เป็นเส้นทางที่ให้ความรู้เรื่องพืชพันธุ์ และสภาพภูมิประเทศ ซึ่งเหมาะแก่การท่องเที่ยวในลักษณะเดินป่าศึกษาธรรมชาติ

ภาพที่ 31 : น้ำตกภูละออ

ที่มา : www.ข้อมูลการท่องเที่ยว.com

2.2.11.1 จุดเด่น

เป็นน้ำตกเล็ก ๆ จะสวยงามในเดือนกันยายน – กุมภาพันธ์ อยู่ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าพนมดงรัก (ประวัติศาสตร์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น, 2548 : 55)

ภาพที่ 32 : น้ำตกห้วยจันทน์
ที่มา : นางสาวลลิตวดี บุษบงก์, 2553

2.2.12 น้ำตกห้วยจันทน์ จังหวัดศรีสะเกษ (Namtok Hual Chan)

น้ำตกห้วยจันทน์หรือน้ำตกกันทรอม มีต้นกำเนิดจาก เทือกเขาบรรทัด บริเวณเขาเสลา แล้วไหลลงสู่แม่น้ำมูล ที่อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ เดิมภายในบริเวณมีต้นจันทน์แดง และต้นจันทน์ขาว ขึ้นอยู่หนาแน่น น้ำตกห้วยจันทน์เป็นน้ำตกที่สวยงาม และมีน้ำตลอดทั้งปี บริเวณโดยรอบร่มรื่น ด้วยพันธุ์ไม้โบราณชนิด

2.2.12.1 การเดินทาง อำเภอขุนหาญ จ.ศรีสะเกษ อยู่ห่างจากอำเภอขุนหาญ 24 กิโลเมตร ห่างจากตัวจังหวัด 85 กิโลเมตร ริมทางหลวงหมายเลข 2236

2.2.12.2 จุดเด่น สวยงาม ไหลลดหลั่นมาตามชั้นหิน มีน้ำมากในเดือนกันยายน - กุมภาพันธ์ บริเวณน้ำตกร่มรื่นด้วยพันธุ์ไม้ป่านานาชนิด (ประวัติศาสตร์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น, 2548 : 55)

ลานจอดรถห้วยจันทน์

ทางเดินลงน้ำตก ข้าง ๆ มีร้านขายอาหาร

ภาพที่ 33 : น้ำตกห้วยจันทน์

ที่มา : นางสาวลลิตวดี บุษบงก์, 2553

สะพานข้ามน้ำตกไปอีกฝั่งหนึ่ง

น้ำตกที่เห็นแต่หลุมเพราะน้ำแห้ง

สภาพโดยรอบ

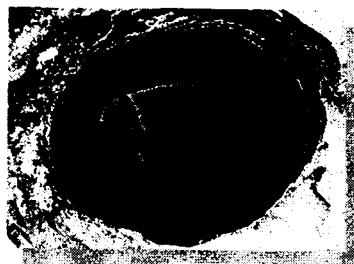
ด้านล่างน้ำตกมองไปจะเห็นสะพานที่ข้ามมา

น้ำตกในช่วงนี้จะมีน้ำน้อย

น้ำตกห้วยจันทน์ไหลเป็นทางยาว

หน้าแล้วมีสภาพเป็นหลุมขนาดลึกเต็มไปหมด

ป้ายน้ำตกห้วยจันทน์ที่การท่องเที่ยวฯทำให้

สัมภาระณ จุดลงเที่ยง บึงทอง

ภาพที่ 34 : น้ำตกห้วยจันทน์
ที่มา : นางสาวลลิตวดี บุษบงก์, 2553

ภาพที่ 35 : น้ำตกสำโรงเกียรติ
ที่มา : นางสาวลลิตวดี บุษบงก์, 2553

2.2.13 น้ำตกสำโรงเกียรติหรือน้ำตกปีศาจ

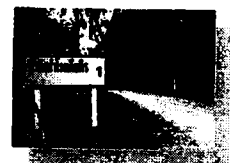
สวนรุกขชาติ 100 ปี กรมป่าไม้ (น้ำตกสำโรงเกียรติ) เป็นสวนที่ก่อตั้งขึ้นตามนโยบายของกรมป่าไม้เพื่อน้อมระลึกถึง พระมหากรุณาธิคุณขององค์พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ที่ได้ทรงสถาปนากรมป่าไม้มา เป็นวาระครบ 100 ปี เมื่อวันที่ 18 กันยายน พ.ศ. 2539 โดยสำนักงานป่าไม้เขตอุบลราชธานี (ในขณะนั้น) ได้รับการอนุมัติ และได้จัดสรรงบประมาณให้ดำเนินการจากกรมป่าไม้ ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2541

2.2.13.1 ที่ตั้ง ตั้งอยู่บริเวณน้ำตกสำโรงเกียรติหรือที่ชาวบ้านเรียกว่า น้ำตกปีศาจ มาแต่เดิม บริเวณโดยรอบปกคลุมไปด้วยป่า รวมเนื้อที่ทั้งหมด 548 ไร่ ทิศเหนือติดบ้านสำโรงเกียรติ ทิศใต้ติด บ้านสันติสุข ท้องที่ ตำบลบักคอง อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ ที่ตั้งสำนักงานอยู่ห่างจากตัวอำเภอขุนหาญจังหวัดศรีสะเกษ 20 กิโลเมตร (ประวัติศาสตร์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น, 2548 : 55)

2.2.13.2 จุดเด่น มีต้นกำเนิดจากภูเขาหินปูน ในเทือกเขาบรรทัด มีน้ำมากในช่วงเดือน กันยายน-กุมภาพันธ์ เหนือน้ำตกเป็นน้ำไหลไปตามลานหิน สวยงามในฤดูฝน ป่าในพื้นที่สวนรุกขชาติฯแบ่งได้เป็น 2 ประเภทคือ ป่าผลัดใบและป่าไม่ผลัดใบ แบ่งเป็นชนิดย่อยได้ 3 ชนิด คือ ป่าดิบแล้ง ป่าเบญจพรรณ ป่าเต็งรัง พรรณไม้ที่เป็นไม้ชั้นเรือนยอดเด่น ได้แก่ ยางนา ยางแดง ประดู่ ชิงช้า ตะแบกใหญ่ สัตว์ป่าที่พบได้แก่ หมูป่า เก้ง หมูหริ่ง งูหลาม ฯลฯ และ นกไม่ต่ำกว่า 60 ชนิด

น้ำตกสำโรงเกียรติไหลเป็นทางยาว

ทางเข้าน้ำตกสำโรงเกียรติ

ภาพที่ 36 : น้ำตกสำโรงเกียรติ
ที่มา : นางสาวลลิตวดี บุษบงก์, 2553

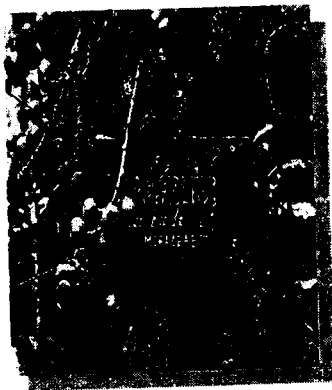
หลุมหลบภัยที่อยู่บริเวณน้ำตา

ป้ายบอกสถานที่ต่างๆ

ร้านค้าที่อยู่บริเวณทางเข้าน้ำตก

มีป้ายติดต้นไม้ที่สำคัญหลายๆต้น

ที่พักผ่อน

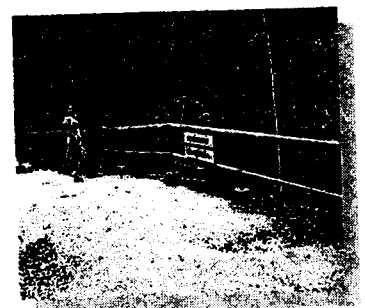
น้ำตกด้านบน

ลานจอดรถ

น้ำตกด้านบน

จุดชมวิว

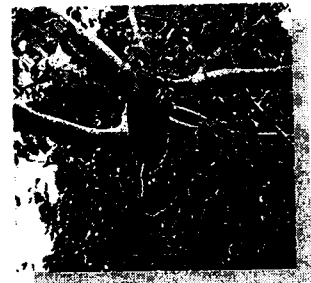
ภาพที่ 37 : น้ำตกสำโรงเกียรติ
ที่มา : นางสาวลลิตวดี บุษบงก์, 2553

แมลงที่นำกล้ายคน

กล้วยไม้ป่า

รังผึ้งขนาดใหญ่ที่อยู่บนต้นไม้

บ้านพัก

ที่นั่งบริเวณน้ำตก

ทางเดินไปจุดชมวิว

ทางเดินลงไปน้ำตกด้านล่าง

น้ำตกด้านล่าง

มุมสวยของน้ำตก

ภาพที่ 38 : น้ำตกสำโรงเกียรติ
ที่มา : นางสาวลลิตวดี นุชบงก์, 2553

2.2.14 น้ำตกพรหมวิหาร

ภาพที่ 38 : น้ำตกพรหมวิหาร

ที่มา : ข้อมูลการท่องเที่ยว.com

2.2.14.1 น้ำตกพรหมวิหาร เป็นน้ำตกที่มีความสวยงามอีกแห่งหนึ่งของอำเภอขุนหาญ น้ำตกแห่งนี้มีน้ำไหลตลอดทั้งปี ใกล้กับน้ำตกพรหมวิหารนั้น จะเป็นหน้าผาสูง ซึ่งสามารถมองเห็นทิวทัศน์ของภูเขาและทัศนียภาพได้อย่างชัดเจน หน้าผานี้เรียกว่า ผาพรหมวิหาร การเดินทางเข้าน้ำตกนั้นสะดวกสบาย โดยจะผ่านน้ำตกห้วยจันทร์ก่อน แล้วต่อไปอีกประมาณ 10 กิโลเมตร ก็จะถึงน้ำตก ซึ่งห่างจากอำเภอขุนหาญประมาณ 22 กิโลเมตร

2.2.14.2 จุดเด่น เป็นน้ำตกที่มีความสวยงาม มีน้ำไหลตลอดทั้งปี ใกล้กับน้ำตกจะเป็นหน้าผาสูง (ประวัติศาสตร์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น, 2548 : 59)

น้ำตกสวยงามมาก ในฤดูฝน

ภาพที่ 39 : น้ำตกพรหมวิหาร

ที่มา : ข้อมูลการท่องเที่ยว.com

ภาพที่ 40 : สวนสมเด็จพระศรีนครินทร์
ที่มา : นางสาวลลิตวดี บุษบงก์, 2553

2.2.15 สวนสมเด็จพระศรีนครินทร์

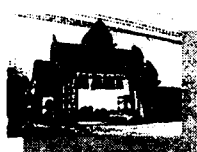
2.2.15.1 ข้อมูลทั่วไป - สวนสมเด็จพระศรีนครินทร์-สวนสมเด็จพระศรีนครินทร์

สวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ ตั้งอยู่ในวิทยาลัยเกษตรกรรมศรีสะเกษ ถนนกสิกรรม ตำบลหนองครก ห่างจากศาลากลางจังหวัดประมาณ 2 กิโลเมตร มีเนื้อที่ 237 ไร่ ลักษณะพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบสูง-ต่ำตามธรรมชาติ มีลำห้วย 2 สายคือ ห้วยปูนใหญ่และห้วยปูนน้อยมาบรรจบกันตรงด้านทิศเหนือของสวนฯ ภายในบริเวณสวนมีต้นลำควนขึ้นอยู่หนาแน่นเป็นคงใหญ่ เหมาะแก่การทัศนศึกษาในเชิงพฤกษศาสตร์ ต้นลำควนซึ่งเป็นพันธุ์ไม้หอมนี้จะผลิดอกหอมอบอวลไปทั่วในราวเดือนมีนาคมของทุกปี และเนื่องจากต้นไม้นี้มีความเกี่ยวข้องกับชื่อ ศรีนครลำควน ในอดีต จึงได้นำเอาต้นลำควนมาเป็นสัญลักษณ์ของจังหวัด นอกจากนี้ในพื้นที่ยังมีสวนสัตว์ และสวนสาธารณะตกแต่งสวยงามร่มรื่นเป็นแหล่งพักผ่อนของประชาชนทั่วไป มีบึงน้ำสำหรับพายเรือเล่นและพักผ่อนหย่อนใจ

2.2.15.2 จุดเด่น

มีต้นลำควนเป็นพันธุ์ต้น จะผลิดอกหอมอบอวนในเดือนมีนาคมของทุกปี และยังมีสวนสัตว์ มีบึงสำหรับพายเรือเล่นและพักผ่อนหย่อนใจ (ประวัติศาสตร์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น, 2548 : 51)

ภาพการร่งพื้นที่ สวนสมเด็จพระศรีนครินทร์

ประตูทางเข้าสวนสมเด็จพระ (กำลังสร้าง)

ทางเข้าสวนสมเด็จพระ

สถานที่จอดรถ

ภาพที่ 41 : สวนสมเด็จพระศรีนครินทร์
ที่มา : นางสาวลลิตวดี บุษบงก์, 2553

ทางเดินเข้าสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์

สะพานข้ามไปสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์

ป้ายอยู่นำทางเข้าสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์

คนนำทาง

ป้ายบอกสถานที่ต่างๆ

ผู้คนที่มาพักผ่อนหย่อนใจ

ร่วมเดินไปด้วยคนนำทาง

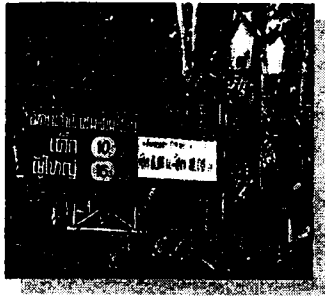

ศาลาพักผ่อน

ชาวต่างชาติมาท่องเที่ยว

ภาพที่ 42 : สวนสมเด็จพระศรีนครินทร์
ที่มา : นางสาวลลิตวดี นุชบงก์, 2553

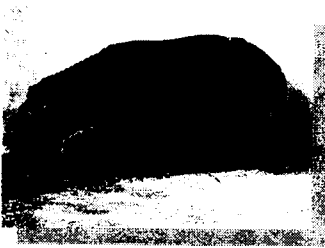
ประตูทางเข้าสวนสัตว์

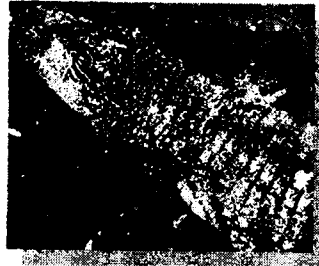
นก

ลิงชิมให้กล้วย

ฮิปโป

จระเข้

เด็กๆให้อาหารกวางซีต้า

เด็กให้กล้วยลิง

แมว

บริเวณรอบๆสวนสัตว์

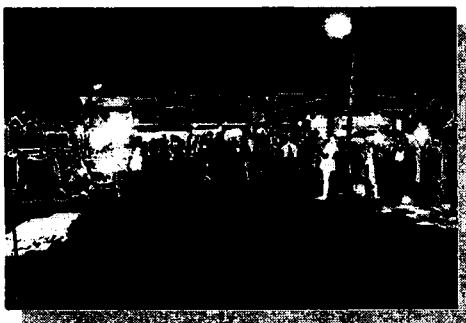

นกเค้าใหญ่

ค่านำสวนสัตว์มีร้านอาหาร

ภาพที่ 43 : สวนสมเด็จพระศรีนครินทร์
ที่มา : นางสาวลลิตวดี นุษบงก์, 2553

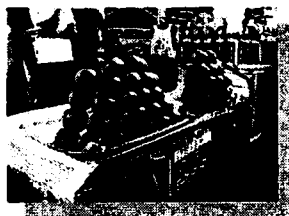

ภาพที่ 44 : ถนนคนเดินจังหวัดศรีสะเกษ
ที่มา : นางสาวลลิตวดี นุชบงก, 2553

2.2.16 ถนนคนเดิน (จังหวัดศรีสะเกษ)

เวทีถนนคนเดินกับการเรียนรู้ในชีวิตจริง เวทีถนนคนเดินกับการเรียนรู้ในชีวิตจริง คนที่ไม่เคยเข้าโรงเรียนเลขตลอดชีวิตก็มีความสำเร็จได้ คนที่เรียนจนได้ดอกเตอร์ก็ประสบความสำเร็จ แม้ค้าข้างถนน หรือซื้รถยนต์ราคาเงินล้านก็ประสบความสำเร็จ ได้ถามว่าเขาเรียนรู้อยู่ตรงไหนทุกคนคำตอบอย่างเดียวกันว่าการเรียนรู้ที่แท้จริงแล้ว เราเรียนรู้ตลอดเวลา ไม่เลือกวัน เวลา และสถานที่สมัยก่อนบ้านนอกซื้อโทรทัศน์สีมีรีโมท ไม้กล้าที่จะกด กลัวมันจะพัง กลัวมันจะระเบิด แต่เดี๋ยวนี้ เด็กเกิดไม่กี่ปีก็เปิดปิดกดเป็นแล้วดูได้หลายช่องรายการ และแม่แต่ยายรุ่น 90 ปี ไม่เคยเข้าโรงเรียนที่ไหนท่านก็เปิด ปิด ได้นั้นคือการเรียนรู้ในชีวิตจริงผมชื่นชมกับกิจกรรมถนนคนเดิน เมืองศรีสะเกษ ผมชื่นชมกับการทำงานอย่างเป็นธรรมชาติของกลุ่มคนเป็นหมู่คณะ ไม่จำเป็นต้องมีตำแหน่ง ไม่จำเป็นต้องมีเงินเดือน ไม่จำเป็นต้องมีคำสั่ง แต่เป็นการลงตัวอย่างเป็นธรรมชาติ ทั้งทางจังหวัด ทางการรถไฟ ทางหอการค้า ทางครูใหญ่ทิวา รุ่งแก้ว พ่อใหญ่ทศพล ไชยง พ่อใหญ่สนามธรรมรส ครู นักเรียน ที่ร่วมกันสรรสร้าง สีสัน ให้มีชีวิตชีวา แดมประกอบด้วย คนหลายช่วงวัย ที่ช่วยกันมาเป็นพ่อค้า แม่ขาย คนซื้อ คนชม มันเป็นจังหวะ เป็นศิลปะที่มีชีวิตทั้ง ภาพ แสง สี เสียง เป็นบทละครฉากใหญ่ ที่มีผู้แสดงร่วม 30,000 คน ทุก ๆ วันอาทิตย์ ทุกคนอยู่ ณ ที่นั่นคือตัวละคร ที่จำเป็นต้องมีบทบาท ต้องแสดง มีหลายมุมมอง หลายฉากที่ให้ได้ดู ได้ชม มีเสื้อผ้าสวย ๆ แก้วแหวนเงินทอง หมู หมา กาไก่ ต้นไม้ ธรรมชาติ ของละครอยู่บนเวที ที่ช่วยกันสรรสร้าง ตกแต่งให้วิจิตรพิสดาร แล้วก็มีตัวละครขึ้นบนเวที เวทีนี้เป็นเวทีระดับจังหวัด ให้เกียรติแก่ผู้นำเสนอ ผู้แสดง และได้รับรางวัลที่ประทับใจที่ผู้ได้รับต้องเก็บไว้ในความทรงจำตลอดชีวิตของคน

การเรียนรู้บนเวทีถนนคนเดินศรีสะเกษจึงเป็นหนึ่งในหลายรูปแบบที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้สู่ชุมชนอย่างแท้จริง และเป็นการส่งเสริมสนับสนุน ให้มีการจำหน่ายสินค้าของแต่ละชุมชน เพื่อเป็นการสร้างรายได้ให้กับครอบครัว

ขนมไมโครโฟน กินตั้งแต่เป็นเด็ก ยังมีขายจนถึงทุกวันนี้

ภาพที่ 46 : ถนนคนเดินจังหวัดศรีสะเกษ
ที่มา : นางสาวลลิตวดี บุษบงก์, 2553

2.2.16.1 จุดเด่น

มีกิจกรรมทางวิชาการ มีละครเวที มีการประกวดดนตรี มีการจำหน่ายสินค้าหลากหลายชนิด

ถนนคนเดินยามราตรีมีทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติมาเดิน

ถนนคนเดินยังเป็นที่พบปะเพื่อนฝูง

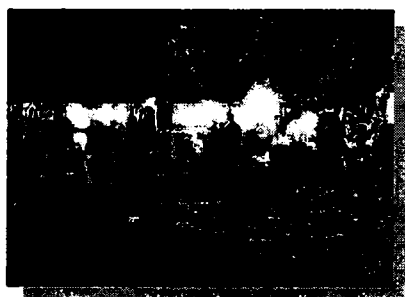
ภาพที่ 47 : ถนนคนเดินจังหวัดศรีสะเกษ
ที่มา : นางสาวลลิตวดี บุษบงก์, 2553

ร้านขายเสื้อผ้าแฟชั่น

วัดภาพระบายสี...สวย

รองเท้ามือสองนิยมนมาก

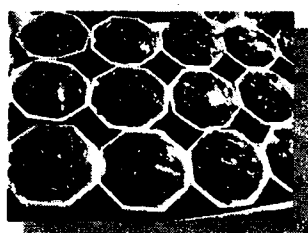
มีต้นไม้หลายชนิดวางขาย

น้ำพริกมีให้เลือกหลายอย่าง

สาวสวยกับน้ำจรวด โบราณ (เจ้าเคียวในจังหวัดศรีสะเกษ

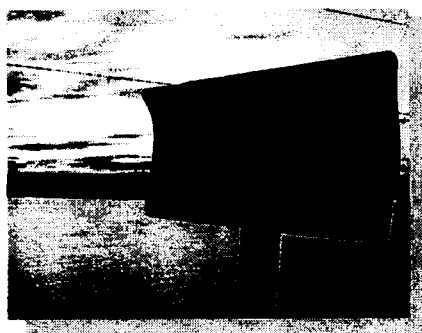
ขนมลูกชุบสีทันสาคใส

สาวสวยในถนนคนเดิน

ภาพที่ 48 : ถนนคนเดินจังหวัดศรีสะเกษ

ที่มา : นางสาวลลิตวดี บุษบงก์, 2553

ภาพที่ 49 : อ่างเก็บน้ำห้วยคามา
ที่มา : นางสาวลลิตวดี บุษบงก์, 2553

2.2.17 อ่างเก็บน้ำห้วยคามา

อ่างเก็บน้ำห้วยคามา ตั้งอยู่ที่ ม. 2 บ้านตมน้อย ต. ภูเงิน มีทัศนียภาพที่สวยงาม มีบริเวณล้อมรอบด้วยทิวทัศน์อันสวยงามจะมีเรือชาวบ้านหาปลา มีปลาน้ำจืดหลายชนิด

2.2.17.1 จุดเด่น

เป็นสถานที่เชิงอนุรักษ์ เป็นที่พักผ่อนหย่อนใจของราษฎรที่อาศัยอยู่บริเวณใกล้เคียง

เรือที่ชาวบ้านออกหาปลา

มีลูกค้าแวะซื้อผักบัวริมทาง

ภาพที่ 50 : อ่างเก็บน้ำห้วยคามา
ที่มา : นางสาวลลิตวดี บุษบงก์, 2553

ร้านค้าริมทางห้วยตมามาย

ห้วยตมามายแสนสวย

ป้ายสะพานห้วยตมามาย

อุปกรณ์ขังปลาของชาวบ้าน

บรรยากาศตะวันตกดิน...ห้วยตมามาย

ภาพที่ 51 : อ่างเก็บน้ำห้วยตมามาย
ที่มา : นางสาวลลิตวดี บุษบงก์, 2553

2.3 ความเป็นมาของการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์

วัสดุสิ่งพิมพ์ (Printed Material) นับได้ว่าเป็นประดิษฐ์กรรมของมนุษย์ที่มีวิวัฒนาการสืบทอดกันมาเป็นเวลานานกว่า 2,000 ปี จากหลักฐานของการพิมพ์ที่มีอายุเก่าแก่ที่สุด ได้แก่ การพิมพ์หนังสือ วัชรสูตรด้วยเทคนิคแม่พิมพ์แกะไม้ มีลักษณะเป็นม้วน

2.4 ความสำคัญของสื่อสิ่งพิมพ์

สิ่งพิมพ์ในสังคมไทยมีหลายแบบหลายลักษณะ มีทั้งที่พิมพ์ในวงจำกัดและที่พิมพ์แพร่หลายทั่วไป ตามความต้องการของสังคมและจุดมุ่งหมายของผู้ผลิต ยิ่งในอนาคตอันใกล้นี้ประเทศไทยกำลังก้าวสู่การเป็นประเทศในกลุ่มอุตสาหกรรม ทำให้ประชาชนมีความต้องการที่จะรับรู้ข่าวสารที่ดี ที่ถูกต้อง กว้างขวางและมีประสิทธิภาพ ในบรรดาสื่อต่าง ๆ ที่นำเสนอข้อมูลในปัจจุบันสื่อสิ่งพิมพ์นับเป็นสื่อที่สำคัญสิ่งหนึ่งที่สามารถตอบสนองความต้องการเหล่านั้นได้

สื่อสิ่งพิมพ์ยังคงมีบทบาทในสัดส่วนที่มากกว่าสื่อประเภทอื่น ๆ นับวันยังมีการพัฒนาหนีห่างจากการแข่งขันกับสื่อประเภทอื่น ๆ ไปทุกขณะ ทั้งนี้อาจจะเป็นคุณลักษณะเฉพาะของ สิ่งพิมพ์ที่ง่ายแก่การจดจำ ความโดดเด่นดังกล่าว จึงเป็นแรงกระตุ้นให้อุตสาหกรรมการพิมพ์ บุคลากรในวงการพิมพ์ ได้พยายามปรับปรุงโดยการพัฒนา เครื่องจักร อุปกรณ์ วัสดุและเทคโนโลยีรวมถึงการออกแบบที่ทันสมัย ให้สอดคล้องกับรสนิยมของผู้บริโภค จนสามารถยกระดับมาตรฐานคุณภาพของสิ่งพิมพ์ที่ผลิตออกมา ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ และสังคมอยู่ตลอดเวลา การพิมพ์นับเป็นวัฒนธรรมอย่างหนึ่งของมนุษย์ที่แสดงถึงความก้าวหน้าทางวิชาการและเทคโนโลยีต่าง ๆ ในอดีตมีการพิมพ์เพียงเพื่อบันทึกความรู้ วิชาการและเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมเท่านั้นแต่ในปัจจุบันสังคมมีการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ มากการพิมพ์จึงขยายวงกว้างมาก เป็นการพิมพ์เพื่อการเผยแพร่ การสื่อสาร และสื่อสิ่งหนึ่งที่ทำให้รู้จักความเป็นไปของกลุ่มคนแต่ละกลุ่มคน แต่ละประเทศจนทำให้รู้สึกว่ "โลกแคบลง" สิ่งพิมพ์เป็นสื่อที่ผลิตขึ้นเป็นจำนวนมาก เผยแพร่แจกจ่ายในวงกว้าง จึงมีผลต่อความรู้ ความเข้าใจและทัศนคติของประชาชน สิ่งพิมพ์มีลักษณะเฉพาะดังนี้

1. สิ่งพิมพ์มีกระบวนการผลิตทั้งรวดเร็วและยาวนาน นับตั้งแต่การคิด การจัดทำ คัดฉบับ การพิมพ์ หนังสือวิชาการบางเล่มใช้เวลาเป็นปีกว่าจะเสร็จ วารสารนิตยสาร จะออกเป็นวาระเช่น รายเดือน รายสัปดาห์ ในขณะที่หนังสือพิมพ์สามารถนำเสนอข่าวสาร เหตุการณ์ และสามารถผลิตได้ทันความต้องการของประชาชน โดยมีทั้งภาคเช้าและภาคบ่าย
2. สิ่งพิมพ์นำเสนอข้อมูลข่าวสารได้กว้างขวาง ลึกซึ้ง ชักชวน โน้มน้าวให้กลุ่มเป้าหมายเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้เป็นอย่างดี

3. สิ่งพิมพ์มีความคงทนถาวร และใช้เป็นหลักฐานอ้างอิงทางวิชาการได้ เก็บไว้อ่านได้นาน ล้าสมัยได้ช้ากว่าสื่ออื่น ๆ สิ่งพิมพ์มีจำนวนมากจึงจัดเก็บไว้ในระบบรวม เช่น ห้องสมุด หรือเก็บไว้เป็นสมบัติส่วนตัว ในการดำเนินชีวิตประจำวันของคนในสังคมยุคปัจจุบัน มักจะเกี่ยวข้องกับหรือสัมผัสกับสิ่งพิมพ์ตลอดเวลาด้วยความเคยชิน และคุ้นเคย ทำให้ไม่รู้สึกรู้สีกว่าเป็นของแปลกใหม่ และไม่รู้ว่านั้นคือส่วนหนึ่งของการพิมพ์ เช่น ตอนเช้าเราต้องทำความสะอาดพื้น ทั้งแปรงสีฟัน และยาสีฟันจะบรรจุอยู่ในกล่องกระดาษ หลอดพลาสติก หรือหลอดโลหะ ซึ่งจะมีชื่อสินค้า ตราสินค้า สรรพคุณ คุณภาพและวิธีการใช้ กลางวันเป็นช่วงเวลาแห่งการเรียน การทำงาน เราจะพบกับหนังสือ เอกสารต่าง ๆ แผ่นพับ และแผ่นปลิว สิ่งเหล่านี้เกิดจากการพิมพ์ ตอนเย็นเป็นช่วงการทานอาหารพักผ่อน เราจะได้พบกับโปสเตอร์ต่าง ๆ แผ่นพับ และแผ่นปลิว สิ่งเหล่านี้เกิดจากการพิมพ์ทั้งสิ้น ซึ่งจะพิจารณาการพิมพ์ที่สอดคล้องกับปัจจัย 4 ได้ดังนี้

1. อาหาร อาหารสำเร็จรูปหรือกึ่งสำเร็จรูป ส่วนใหญ่จะห่อหุ้มด้วยกระดาษ ของ (พรอยด์กันความชื้นจากอากาศ) มีการตีพิมพ์ชื่อสินค้า ตรา ภาพประกอบและส่วนประกอบอาหาร อันเป็นข้อมูลข่าวสารที่ทำให้ผู้บริโภคสามารถเลือกซื้อได้ตามความเหมาะสม หรือตามรสนิยม ปัจจุบันธุรกิจด้านอาหารมีการแข่งขันกันสูงมาก ทำให้มีการแข่งขันด้านการออกแบบบรรจุภัณฑ์ต่าง ๆ การนำเสนอและการส่งเสริมการขาย (Promotion) ในลักษณะต่าง ๆ เครื่องนุ่งห่ม เสื้อผ้า เครื่องแต่งกายที่เราสวมใส่กันดูสวยงามกันในปัจจุบันนี้ ก็เป็นผลผลิตมาจากการออกแบบลวดลายสีสันทัน ทั้งที่เป็นแบบพื้นบ้านและแบบสมัยใหม่ พิมพ์บนผ้าและพิมพ์บนบรรจุภัณฑ์

2. ที่อยู่อาศัย อาคารบ้านเรือนเป็นความต้องการของมนุษย์ที่มีขนาดใหญ่ที่สุด สิ่งพิมพ์จะเข้าไปมีบทบาทเกี่ยวข้องกับด้านการพิมพ์เพื่อการเผยแพร่ของหมู่บ้านจัดสรร คอนโดมิเนียม ซึ่งเราจะต้องพบเห็นในลักษณะของแผ่นพับ ใบปลิว ป้ายโฆษณากลางแจ้ง การโฆษณาในนิตยสาร ในหนังสือพิมพ์ นอกจากนี้

สิ่งพิมพ์ยังสามารถนำไปตกแต่งภายในตัวอาคาร บ้านเรือน ให้ดูสวยงาม สะอาดตา เช่น การพิมพ์กระดาษตกแต่งฝาผนัง (Wall Paper)

3. ยารักษาโรค เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับมนุษย์ยามเจ็บป่วย สิ่งพิมพ์จะเข้ามาเกี่ยวข้องกับส่วนของบรรจุภัณฑ์ ซึ่งได้รับการออกแบบให้เหมาะสมกับยารักษาโรคแต่ละชนิด เช่น หลอด แคปซูล ขวด กล่องและซองเป็นต้น บรรจุภัณฑ์เหล่านี้นอกจากจะบอกชื่อ สรรพคุณ และวิธีใช้แล้ว บางครั้งยังทำหน้าที่ห่อหุ้มรักษาคุณภาพของยาไปในขณะเดียวกัน

2.5 บทบาทของสื่อสิ่งพิมพ์

เมื่อเทคโนโลยีทางการพิมพ์เจริญก้าวหน้าจนถึงขั้นมีการประดิษฐ์เครื่องจักรและอุปกรณ์การพิมพ์ที่ทันสมัย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การเพิ่มจำนวนมากในระยะเวลาอันรวดเร็ว ทำให้สิ่งพิมพ์มีบทบาทมากมายในชีวิตประจำวันของมนุษย์ ตั้งแต่การใช้สิ่งพิมพ์เป็นแหล่งให้ข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ ความบันเทิง เป็นแหล่งข้อมูลที่มนุษย์ที่ประกอบการตัดสินใจ ฯลฯ สิ่งพิมพ์นอกจากจะมีบทบาทอย่างมากในชีวิตประจำวันระดับบุคคลแล้ว ยังมีบทบาทอย่างมากต่อการพัฒนาบ้านเมืองต่อความเจริญทางเศรษฐกิจ การเมือง และสังคมด้วย (จินทนา คังเสรี, 2537) บทบาทของสื่อสิ่งพิมพ์อาจจำแนกได้ 3 ประเภท กล่าวคือ

2.6 ประเภทของสื่อสิ่งพิมพ์

2.6.1 สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือ

สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือ หมายถึง สิ่งพิมพ์ที่รายงานข่าวและข่าวสาร เพื่อให้ความรู้ ความบันเทิง และเสนอข้อเขียนเชิงวิพากษ์ วิจารณ์ เสนอข้อคิดเห็นต่างๆ ในรูปของบทนำ หรือบทบรรณาธิการ (Editorial) บทบาท (Article) ตลอดจน คอลัมน์ (Column) เพื่อให้แง่มุมความคิด และการเตือนภัย แก่ผู้อ่านซึ่งเป็นประชาชนทั่วไปเป็นสำคัญ

หนังสือพิมพ์เป็นสิ่งพิมพ์ที่มีการผลิตออกตามระยะเวลาที่กำหนดโดยสม่ำเสมอและติดต่อกันไปตามลำดับ (ประชัน วัลลิโก, 2539) เช่น รายวัน รายสัปดาห์ หรือแล้วแต่จะกำหนดระยะเวลาไว้ ทั้งนี้จะต้องไม่ล้ำเข้าเกินเหตุการณ์ เพราะส่วนใหญ่เนื้อหาเพื่อการอ่านจะเป็นข่าวสารเรื่องราวที่เป็นปัจจุบันทันด่วน หรือกำลังอยู่ในความสนใจของมวลชน หนังสือพิมพ์จึงมักมีรูปแบบของสิ่งพิมพ์ที่รวบรวมเอาเรื่องราวบทวิเคราะห์หรือเหตุการณ์ และการโฆษณาต่างๆ เข้าไว้ด้วยกัน โดยมีการจัดระเบียบไว้เป็นการเฉพาะ หรือกำหนดตำแหน่งข่าวสารประจำหน้าไว้ค่อนข้างตายตัว (ประชิด ทิณบุตร, 2539)

หนังสือพิมพ์เป็นสิ่งพิมพ์ที่พิมพ์ขึ้นเพื่อคนทุกระดับความรู้ ไม่จำกัดผู้อ่านสามารถอ่านจบได้ในเวลาอันสั้นและทุกสถานที่ที่มีจุดมุ่งหมายเสนอเรื่องราวที่น่าสนใจทั่วไปอย่างกว้างขวาง หนังสือพิมพ์รายวันมักมีรายงานข่าวต่างๆ มีข่าวในประเทศ ประกอบไปด้วยข่าวการเมือง ข่าวเศรษฐกิจ ข่าวกีฬา ข่าวบันเทิง ข่าววิทยาศาสตร์ ข่าวเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน เช่น การทะเลาะวิวาทและข้ออาชญากรรม นอกจากเสนอข่าวแล้วหนังสือพิมพ์อาจมีเรื่องสารคดี นวนิยาย บทความ แสดงความคิดเห็น ภาพประกอบข่าวและ

ภาพประกอบเรื่องต่างๆ และภาพการ์ตูน หนังสือพิมพ์จัดเป็นสิ่งพิมพ์ที่ได้รับความนิยมแพร่หลายจากผู้อ่านมากกว่าสิ่งพิมพ์ประเภทอื่นๆ

โดยสรุปองค์ประกอบของหนังสือพิมพ์ ได้แก่ ข่าว รายงานข่าว รวมทั้ง สกู๊ป (scoop) บทบรรณาธิการ หรือคอลัมน์เชิงวิพากษ์วิจารณ์ การ์ตูน ภาพข่าว ภาพประกอบ และโฆษณา

2.7 สื่อสิ่งพิมพ์เพื่อเผยแพร่ข่าวสาร

2.7.1 นิตยสาร (Magazine)

นิตยสารมักจะนำเสนอเนื้อหาที่เป็นบทความ สารคดี ข้อเขียนที่ให้ความรู้ความบันเทิงแก่ผู้อ่านหากมีการนำเสนอข่าวในนิตยสารก็จะมีลักษณะการสรุปหรือวิจารณ์มากกว่าการเสนอข่าวประจำวันของหนังสือพิมพ์ นิตยสารมีโฆษณาที่สวยงามสะดุดตา มีการจัดหน้าที่สวยงามพิถีพิถันในการจัดทำ

ส่วนนิตยสารมักจัดทำโดยภาคเอกชน มีจุดมุ่งหมายเพื่อการจำหน่าย เพื่อแสวงหาเพื่อหาผลกำไร นิตยสารบางเล่มก็จัดทำขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ เช่น เพื่อการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ความรู้ ความบันเทิง มีกลุ่มผู้อ่านเป้าหมายเฉพาะ (Target Audience) คือ ผู้ปฏิบัติงานภายในองค์กร ขณะเดียวกันก็อาจเผยแพร่ไปยังกลุ่มประชาชนภายนอกองค์กรได้ด้วย นิตยสารเหล่านี้เป็นนิตยสารเฉพาะกิจ อยู่ในข่ายสื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจได้ด้วย

ลักษณะรูปแบบของนิตยสารมักจะมีรูปเล่มขนาดตั้งแต่ 16 หน้าก ถึง 4 หน้าก มักมีความหนาแน่นมากกว่า 100 หน้า โดยนิตยสารที่เน้นเนื้อหาสาระ ความรู้ มักมีขนาด 8 หน้าก (ประมาณ A4) เช่น กุลสตรี ผู้หญิง คิฉัน เป็นต้น

นิตยสารที่เน้นวิเคราะห์ข่าวการเมือง และนิตยสารเพื่อความบันเทิง มักมีขนาดใหญ่เป็นพิเศษ เช่น มติชนสุดสัปดาห์ เนชั่นสุดสัปดาห์ สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ศรีสยาม สกุลไทย บางกอก และ IMAGE เป็นต้น

2.7.2 หนังสือพิมพ์ (Newspaper)

หนังสือพิมพ์ (Newspaper) เป็นสื่อที่มีความสำคัญ ได้รับความสนใจและมีอิทธิพลต่อชีวิตประจำวันของผู้บริโภคอย่างยิ่ง โดยเฉพาะในชีวิตประจำวันของคนเมืองที่มีความเจริญแล้ว ยังจะได้รับความสนใจในการอ่านกันอย่างแพร่หลาย การเลือกใช้สื่อโฆษณาทางหนังสือพิมพ์เพื่อนำข่าวสารโฆษณาไปสู่กลุ่มเป้าหมาย เราจึงต้องมีความเข้าใจลักษณะของตัวสื่อหนังสือพิมพ์ นั่นก็จะทำให้การโฆษณาของเรามีประสิทธิภาพ

2.7.3 วารสาร (Journal/Periodical)

วารสาร หมายถึง สื่อสิ่งพิมพ์ที่กำหนดเผยแพร่เป็นอย่างหลายประจำที่มีไครายวันมักเป็นสิ่งพิมพ์ที่เกี่ยวกับวิชาการ หรือวิทยาการด้านใดด้านหนึ่ง วารสารส่วนใหญ่มักจะจัดทำโดย

สถาบัน กลุ่มบุคคล หรือส่วนราชการที่ต้องการเสริมความรู้ในสาขาใดวิชาหนึ่งหรือทั่วไป ส่วนใหญ่มักจัดทำขึ้นมาเพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ มักไม่ได้จำหน่าย ไม่มุ่งแสวงผลกำไร

ตัวอย่างของวารสารของหน่วยงานต่าง ๆ เช่น “สื่อมวลชนปริทัศน์” ของสถาบันพัฒนาการหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย (ส.พ.พ.ท.) วารสารพัฒนบริหารศาสตร์ “นิตวารสาร” ของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ “นิเทศทัศน์” ของสถาบันราชภัฏจันทรเกษม “วารสารนิเทศศาสตร์” ของคณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย “วารสารศาสตร์” คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชนมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ “วารสารชมรมพยาบาลออร์โธปิดิกส์แห่งประเทศไทย” ของชมรมพยาบาลออร์โธปิดิกส์แห่งประเทศไทย “วารสารการศึกษาแห่งชาติ” ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (ส.ศ.ช.) เป็นต้น

สำหรับรูปเล่มของวารสาร ไม่มีข้อกำหนดเกี่ยวกับความหนาที่แน่นอน แต่ไม่ควรหนาหรือบางเกินไป หากเป็นวารสารขนาดมาตรฐานไม่ควรหนาต่ำกว่า 40 หน้าและไม่ควรหนาเกิน 100 หน้า ถ้าหากขนาด 16 หน้าก็ไม่ควรต่ำกว่า 50 หน้า และไม่ควรมีเกิน 200 หน้า เพราะหากจำนวนหน้าน้อยหรือมากเกินไป ความสนใจของผู้อ่านจะลดน้อยลง

2.7.4 จุลสาร (Booklet)

จุลสารหรืออนุสาร (Booklet หรือ Pamphlet) หมายถึง สิ่งพิมพ์ขนาดเล็กที่มีเนื้อหา กล่าวถึงเรื่องใดเรื่องหนึ่งเพียงเรื่องเดียว และจบบริบูรณ์ภายในเล่มความยาวไม่มากนักเขียนอย่างง่าย ๆ ส่วนมากแล้วเนื้อหาจะเป็นเรื่องที่น่าสนใจในช่วงระยะเวลาหนึ่ง โดยจะให้ข้อมูลที่ทันสมัย

รูปแบบลักษณะของจุลสารคือมีความหนาอย่างน้อย 5 หน้า ไม่เกิน 48 หน้ารูปเล่มไม่แข็งแรงอาจเป็นแผ่นกระดาษพับไปมาเพื่อสะดวกในการถือหรืออาจเป็นสิ่งพิมพ์ที่เย็บเล่มแต่ใช้ปกอ่อนเป็นเล่มบาง ๆ

จุลสารและอนุสาร มักเป็นการจัดทำโดยหน่วยงานราชการ องค์กร สถาบันต่าง ๆ เพื่อเผยแพร่เรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของหน่วยงานนั้น ๆ พิมพ์แจกแก่บุคคลที่สนใจ สิ่งพิมพ์ลักษณะนี้ออกมาเป็นคราว ๆ ไม่มีกำหนดเวลาแน่นอน

2.8 การใช้สี

อารมณ์ และความรู้สึก จะเป็นตัวกำหนดความรับผิดชอบ และไม่ชอบเกี่ยวกับสังคมแต่ละคน แต่ละกลุ่มเป้าหมายมีส่วนชักจูงให้เกิดความรู้สึกสนใจ และเข้าใจถึงคุณค่าของภาพเหล่านั้น สามารถรับรู้สามารถตอบสนองแรงกระตุ้นได้ตามวัตถุประสงค์ซึ่งเป็นเป้าหมายที่สำคัญของงานออกแบบ มีทฤษฎีหลายทฤษฎีเกี่ยวกับเรื่องของสีที่จะเกิดให้ความกระฉ่างในเรื่องของความหมายได้เป็นอย่างดี และเป็นที่ยอมรับ อย่างแพร่หลาย มีอยู่ 4 ทฤษฎีด้วยกัน คือ

1. ทฤษฎีสีตามหลักการทางฟิสิกส์ในหลักการของทฤษฎีนี้จะอธิบายความหมายของสีที่ได้จากการมองเห็น โดยจะมีเรื่องของแสงเข้ามาเกี่ยวข้องด้วยสีในทฤษฎีตามหลักการทางฟิสิกส์ หมายถึง ส่วนประกอบของเปกครัม ซึ่งแม่สีจะประกอบด้วยสี 2 สี ได้แก่ สีเขียว และสีน้ำเงินถ้าเอาแม่สีแสงทั้ง 3 มาผสมกันจะทำให้ได้สีใหม่เกิดขึ้น 3 สี ดังตารางที่ 1 ตารางที่ 1 ตารางการใช้สี

สี	สีที่ได้
สีแดง + สีน้ำเงิน	สีชมพู
สีน้ำเงิน + สีแดง	สีฟ้า
สีเขียว + สีแดง	สีเหลือง
สีแดง + สีเขียว + สีน้ำเงิน	สีขาว

ที่มา : www.vcharkarn.com/uploads/106/106576.jpg

2. ทฤษฎีของสีตามหลักการทางเคมี ในหลักการของทฤษฎีนี้ จะอธิบายความหมายของสีตามคุณสมบัติทางเคมีสีที่ปรากฏ คือ เป็นส่วนผสมที่เข้มข้นหรือเป็นเนื้อแท้ของสีซึ่ง กำหนดแม่สีไว้เป็น 3 สี คือ สีแดง สีเหลือง และสีน้ำเงิน ถ้าเอาเนื้อสีทั้งสามรวมกันก็จะได้สีใหม่ขึ้นมาอีก 3 สีดังตารางที่ 2 ตารางที่ 2 ทฤษฎีของสี

สีที่ผสม	สีที่ได้
สีแดง + สีเหลือง	สีส้ม
สีเหลือง + สีน้ำเงิน	สีเขียว
สีน้ำเงิน + สีแดง	สีม่วง

ที่มา : www.vcharkarn.com/uploads/106/106576.jpg

3. ทฤษฎีของสีตามหลักการของมันเชลล์ มันเชลล์เป็นศิลปิน ชาวอเมริกัน ได้กำหนดแม่สี ที่ใช้ในชีวิตประจำวันไว้เป็น 5 สีด้วยกันคือ สีแดง สีเหลือง สีเขียว สีน้ำเงินและสีม่วง ซึ่งเมื่อนำแม่สีทั้งหมด 5 สี มาทำการผสมกันระหว่างสีต่าง ๆ เข้าด้วยกันจะได้สีใหม่อีก 5 สี ดังตารางที่ 3 ตารางที่ 3 ทฤษฎีของสี

สีที่ผสม	สีที่ได้
สีแดง + สีเหลือง	สีเหลืองแก่
สีเขียว + สีน้ำเงิน	สีเหลืองเขียว
สีเขียว + สีน้ำเงิน	สีเขียวน้ำเงิน
สีน้ำเงิน + สีม่วง	สีม่วงน้ำเงิน
สีม่วง + สีแดง	สีม่วงแดง

ที่มา : www.vcharkarn.com/uploads/106/106576.jpg

4. ทฤษฎีของสีตามหลักจิตวิทยา ทฤษฎีนี้จะเกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นแรงกระตุ้นหรือสิ่งเร้า และตามหลักการของทฤษฎีนี้ จะอธิบายถึงคุณสมบัติของสีตามสิ่งเร้าประเภทต่าง ๆ ที่มองเห็น แม่สีจะถูกแบ่งออกเป็น 4 สีด้วยกัน ได้แก่ สีเหลือง สีเขียว สีน้ำเงิน และสีแดง ซึ่งถ้านำแม่สีทั้ง 4 มาผสมกันก็จะได้สีใหม่ 4 สีดังตารางที่ 4 ตารางที่ 4 ทฤษฎีของสี

สีที่ผสม	สีที่ได้
สีเหลือง + สีเขียว	สีเขียวเหลือง
สีเขียว + สีน้ำเงิน	สีเขียวน้ำเงิน
สีน้ำเงิน + สีแดง	สีม่วง
สีแดง + สีเหลือง	สีส้ม

ที่มา : www.vcharkarn.com/uploads/106/106576.jpg

จากทฤษฎี ที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ จะบอกถึงความเป็นมาเป็นไปของแต่ละสี แต่สำหรับในงานออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์แล้ว สีที่ใช้จะเกี่ยวข้องกับสีในทฤษฎีของสีตามหลักการทางเคมีเพื่อนำมาใช้สร้างสรรคงานออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์ให้มีคุณค่าและน่าสนใจมากยิ่งขึ้น โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องของสีเพิ่มเติมและแยกเป็นชั้น ๆ ดังนี้

ขั้นที่ 1 (แม่สี) เป็นสีที่มีความเข้มมากที่สุด สามารถนำไปผสมเพื่อให้เกิดสีต่าง ๆ ได้อีกมากมายหลายสี แม่สีมี 3 สี สีแดง สีเหลือง และสีน้ำเงิน

ขั้นที่ 2 เป็นสีที่เกิดจากการนำเอาแม่สีมาผสมกันทีละคู่โดย ใช้อัตราส่วนของแต่ละสีเท่ากัน ซึ่งน่าจะทำให้เกิดขึ้นมาอีก 3 สี คือ สีส้ม สีเขียว และสีม่วงดังแสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ทฤษฎีของสี

สีที่ผสม	สีที่ได้
 + 	
 + 	
 + + 	

ที่มา : www.vcharkarn.com/uploads/106/106576.jpg

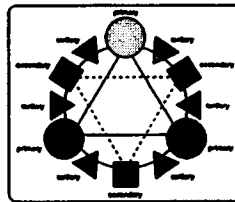
ขั้นที่ 3 เป็นสีที่ได้จากการนำสีที่เกิดขึ้นใหม่ในขั้นที่ 2 มาทำการผสมกับแม่สีทั้งสามทีละคู่โดยมีอัตราส่วนเท่า ๆ กัน จะทำให้ได้สีใหม่อีก 6 สีด้วยกัน คือ สีม่วงแดง สีส้มแดง สีเหลืองส้ม สีเขียวเหลือง สีน้ำเงินเขียว และ สีน้ำเงินม่วง ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ทฤษฎีของสี

สีที่ผสม	สีที่ได้
■ + ■	■
■ + ■	■
■ + ■	■
■ + ■	■
■ + ■	■
■ + ■ + ■	■

ที่มา : www.vcharkam.com/uploads/106/106576.jpg

การนำสีมาผสมกันในชั้นที่ 1 ชั้นที่ 2 และชั้นที่ 1 ซึ่งในแต่ละชั้นจะเกิดสีใหม่ขึ้นมาบางที่เราเรียกว่า วงล้อสีธรรมชาติ

ภาพที่ 52 : ภาพแสดงทฤษฎีของสี

ที่มา : www.vcharkam.com/uploads/106/106576.jpg

จากรูป ชั้นในสุดจะเป็นแม่สี (สีชั้นที่ 1 หรือสีปฐมภูมิ) ชั้นต่อมาได้จากการผสมกันของสีในชั้นที่ 1 เป็นสีชั้นที่ 2 (สีทุติยภูมิ) ชั้นต่อมา เป็นสีที่ได้จากการผสมสีชั้นที่ 2 ได้เป็น สีชั้นที่ (สีตติยภูมิ)

2.9 วงล้อสีธรรมชาติ

1. สีทุกสี ในวงล้อเป็นสีแท้ เพราะทุกสีมีความเข้มหรือความสดใสในตัวของมันเองซึ่งเกิดจากการผสมของแม่สี
2. เมื่อนำสีทุกสีมาผสมกันในอัตราส่วนที่เท่ากันจะทำให้เกิดสีเป็นกลาง

3. สีที่อยู่ใกล้กันจะมีความกลมกลืนกัน เพราะเป็นการผสมสีจากสีร่วมกัน เช่น ม่วงแดง แดง และแสดแดง

4. สีตรงข้ามกันในวงล้อสีจะมีลักษณะสีที่ตัดกัน หรือเป็นปฏิปักษ์ต่อกัน เช่น สีแดง กับ สีเขียว ฉะนั้นในวงล้อสีจึงมีสีที่ตัดกันอย่างแท้จริง อยู่ 6 คู่ การนำสีตรงข้ามมาใช้ในการออกแบบ จะช่วยทำให้ภาพน่าสนใจมากขึ้น แต่ต้องใช้ให้ถูกหลักการ คือไม่ควรใช้สีที่ตัดกันอย่างแท้จริง สัดส่วนที่เท่ากัน ถ้าจะใช้ควรจะมีสัดส่วนประมาณ 80 : 20 หรือมีฉะนั้นก็ต้องทำให้สีใดสีหนึ่ง หรือทั้งคู่ ลดความสดใสรุนแรงลงไป ที่เรียกว่าการเบรกสี หรือฆ่าสีซึ่งอาจทำได้โดย

- การทำให้สีจางลง โดยการเติมสีขาวลงไปนสีแท้
- การทำให้สีเข้มหรือมืด โดยการเติมสีค่าลงไป
- การใช้วิธีการใช้สีเทาผสมลงเล็กน้อย จะทำให้สีหม่นลง หรืออาจใช้สีตรงข้ามเพียงเล็กน้อย ก็จะทำให้สีนั้นลดความสดใสไปได้

2.10 โทนของสี

โทนสีหรือวรรณะของสี หมายถึง กลุ่มสีที่ปรากฏให้ความรู้สึกที่แตกต่างกัน สังเกตได้จากวงล้อสีธรรมชาติจะมีอยู่ 2 โทน หรือ 2 วรรณะ คือ

1. โทนสีร้อน ลักษณะของสีจะให้ความสดใส ร้อนแรง ฉูดฉาดหรือรื่นเริง สีในกลุ่มนี้ได้แก่ สีเหลือง สีแดง สีส้ม และสีใกล้เคียง
2. โทนสีเย็นความรู้สึกที่ปรากฏในภาพจะแสดงความสงบเยือกเย็นจนถึงซึมเศร้าได้แก่ สีน้ำเงิน สีม่วง สีเขียวและสีที่ใกล้เคียง

2.11 จิตวิทยาในการเลือกใช้สี

สีถึงแม้จะแตกต่างกันออกไปตามลักษณะของการนำไปใช้งานแต่ลักษณะเฉพาะหรือคุณค่าเฉพาะของสีแต่ละสีย่อมจะเป็นตัวแทน ของอารมณ์ความรู้สึกต่าง ๆ ในวัตถุที่มีสีปรากฏขึ้นในตัว เมื่อสายตาได้พบเห็นวัตถุที่แตกต่าง หลากหลายสีในวัตถุ ย่อมเกิดความรู้สึกต่าง ๆ ได้แก่ อ่อนหวานอบอุ่นหรือหนาวเย็น นุ่มนวลหรือแข็งกระด้าง และตื้นตื้น เป็นต้น

สีแดง เป็นสีของไฟ ความปรารถนา ความรู้สึกทางอารมณ์ การปฏิบัติ ความอ่อนเยาว์ ฉะนั้นจึงเป็นที่ชอบมาสำหรับเด็กเล็ก ๆ สีแดงจึงเป็นสีที่มีพลังอย่างมากมาสามารถบังคับสีอื่น ๆ ได้ จึงไม่เหมาะสมที่จะใช้เป็นที่ของฉากหลังหรือแบล็คกราวด์หรือสีพื้น เป็นต้น

สีเหลือง สีเขียว และสีม่วง ทุกระดับหรือเฉดสีมีค่าที่แตกต่างกันทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสีที่มาผสมสีดังกล่าวอาจจะทำให้เกิดความรู้สึกในทางบวก การแสดงออกเต็มไปด้วยความรู้สึก ฉลาดและมั่นใจ หรือให้ความรู้ในทางลบและเก็บกดก็เป็นได้ ฉะนั้น เมื่อนำสีแดงมาผสมกับสีขาวจะได้สีชมพู

ซึ่งเป็นการลดพลังของสีเหลือง ผลลัพธ์ คือสีน้ำตาล ซึ่งมีความเข้มที่แตกต่างกันออกไป แต่ไม่ว่าสีน้ำตาลที่ได้

จะมีความเข้มมากน้อยเพียงใดสีประเภทนี้ก็จะให้ความรู้สึกเกี่ยวกับพื้นดินความแข็งแรงความเป็นจริง ความอบอุ่น และความมั่นคง

ส่วนสีเหลือง เป็นสีที่มีพลังในด้านความสว่างเป็นอย่างมากให้ความรู้สึกเย็นมากกว่าสีเหลืองอมส้ม แต่ให้ความอบอุ่นกว่า สีเหลืองอมเขียวนอกจากนี้สีเหลืองยังเป็นสีที่สะท้อนถึงสติปัญญามากกว่าจิตใจ

สีน้ำเงิน เป็นสีที่ให้อารมณ์ความรู้สึกใน ลักษณะเก็บกด เปล่าเปลี่ยว โดดเดี่ยว ลักษณะช่างฝันถึงแม้ว่าจะสามารถทำให้ความชัดเจนได้ โดยการผสมสีขาวเข้าไปก็ตามแต่สีน้ำเงินก็ยังคงให้ความระทึกใจเกี่ยวกับความสะอาด บริสุทธิ์จึงมักใช้เป็นสีแทนสัญลักษณ์ทางด้านสุขอนามัย

สีม่วง เป็นสีที่ใช้อารมณ์ ความรู้สึก สึกกลับ ความเก่าแก่โบราณ การทำสมาธิ เวทย์คาถา และความรู้สึกใคร่ครวญ

สีทอง มีโทนสีคล้าย หรือใกล้เคียงสีส้มและนับว่าเป็นสีที่อุ่นอีกสีหนึ่ง ในขณะที่สีน้ำเงินถูกจัดให้เป็นสีเย็น สีทองเป็นสีที่ให้อารมณ์ความรู้สึก ไปในทางบวก และสร้างสรรค์

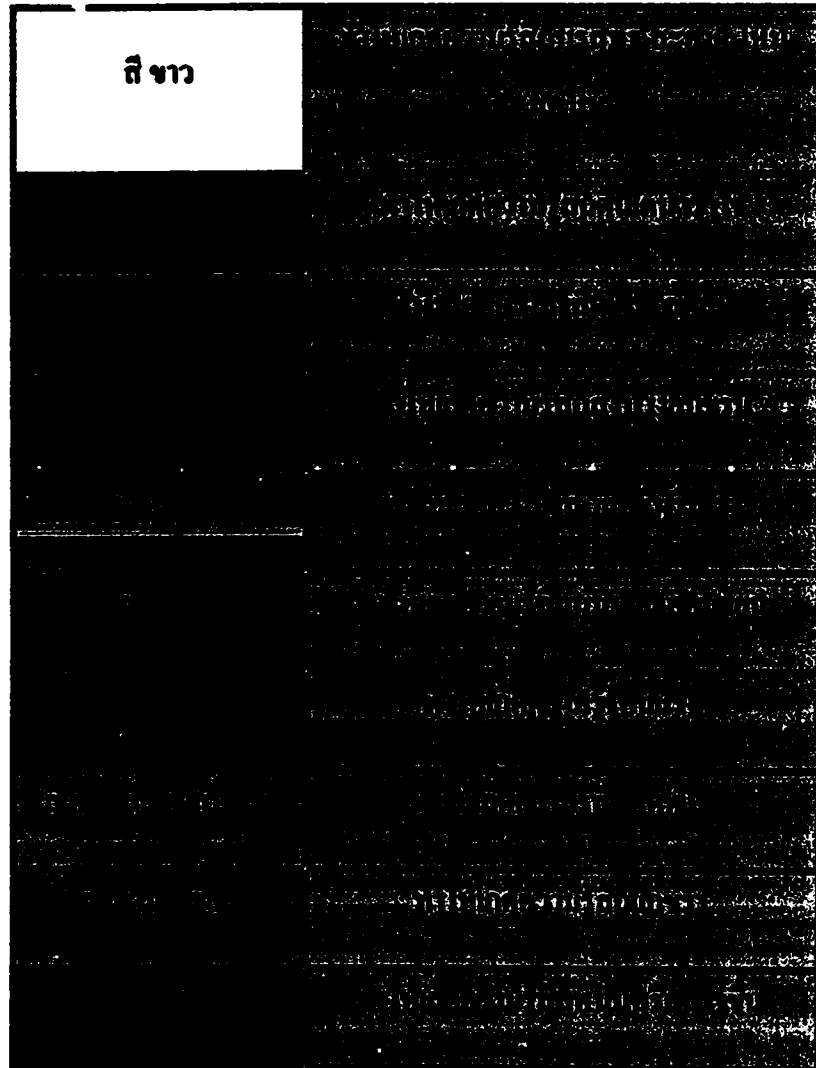
สีเทา เป็นสีที่มีความเข้มจาง แตกต่างกันหลายระดับอาจจะคุ้นเคยกันดีจากการดูภาพขาวดำ การอ่านหนังสือทั่วไปและการอ่านหนังสือพิมพ์

สีดำ เป็นสีที่ใช้แทนสัญลักษณ์ของความมืด ความสว่าง โดยเฉพาะในการทำสื่อสิ่งพิมพ์ สีดำจะมีค่าในทางบวก เนื่องจากเมื่อเราใช้สีอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นภาพหรือตัวอักษรวางลงไปก็จะทำให้สีเหล่านั้นเด่นชัดจ้าสะดุดตาขึ้น

สีขาว เป็นสีที่ไม่อยู่ในโทนสีอุ่นและสีเย็น ยกเว้นเมื่ออยู่กับสีเหลืองซึ่งสีขาวจะช่วยขับให้สีเหลืองเด่นสะดุดตาขึ้นทำให้สามารถวางภาพหรืออักษรสีใดๆลงบนพื้นที่สีขาวได้ผลดีเช่นเดียวกับ

2.12 หลักการเลือกใช้สี ความเข้าใจในเรื่องของสีนั้น เป็นส่วนสำคัญที่จะช่วยให้งานออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์มีความสดใสสวยงาม น่าสนใจและมีบทบาทในการ สื่อความหมาย ได้อย่างถูกต้องเหมาะสมมีคุณภาพอีกด้วยดังนั้นการเลือกใช้สีควรจะ ได้ศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจเพื่อที่จะได้นำสีไปใช้ประกอบในงานออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์ เพื่อให้งานนั้นสามารถตอบสนองได้ตรงตามจุดประสงค์มากที่สุดซึ่งแต่ละสี ให้ความรู้สึกอารมณ์แก่ผู้ดูต่าง ๆ กันออก ไป เช่น

ตารางที่ 7 ทฤษฎีของตี

ที่มา : www.vcharkarn.com/uploads/106/106576.jpg

นอกจากอารมณ์และความรู้สึกจะเป็นตัวกำหนดความชอบและไม่ชอบเกี่ยวกับตีของคน
แตกต่างกันไปตามสภาพสังคม วัฒนธรรม ของแต่ละสังคมอีกด้วยดังนั้นตีจึงเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้อกับ
ชีวิตประจำวันของคนอย่างมากมาโดยที่เราไม่ได้นึกถึง การ ได้ทำความเข้าใจว่าตีคืออะไร

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัย ได้ดำเนินการออกแบบและพัฒนาสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทรูปเล่มเพื่อประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดศรีสะเกษ เพื่อใช้ในการวิจัยและดำเนินการตามลำดับดังนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ ประชาชนทั่วไปในจังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 140 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ ประชาชนทั่วไป จำนวน 103 คน โดยการสุ่มอย่างง่าย โดยใช้ตาราง Krejcie Morgan

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการทำวิจัยในครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม

3.3 การดำเนินการรวบรวมข้อมูล

เมื่อดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามแล้ว จึงนำข้อมูลที่ได้นำมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อใช้ในการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทรูปเล่ม

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.4.1 การวิเคราะห์สื่อเพื่อใช้ในการประชาสัมพันธ์

ความหมาย สื่อ แปลมาจากคำว่า medium หรือ media ซึ่งเป็นภาษาละติน แปลว่า กลาง อยู่ตรงกลาง สิ่งที่อยู่ตรงกลาง แต่เมื่อนำมาใช้ในภาษาอังกฤษก็มีความหมายกว้างออกไป จนรวมถึง วิธี (means) สิ่งแวดล้อมห่อหุ้ม (environmental element) อาทิ อากาศสำหรับคน น้ำสำหรับปลา เครื่องมือ (instrument) ตัวแทน หรือตัวนำ (agency) วัสดุ (material) เทคนิค (technique) หรือแม้แต่ person as medium แต่เมื่อวิชาการด้านการสื่อสาร และการสื่อสารมวลชน ก้าวหน้ามากขึ้น คำว่า สื่อ (medium หรือ media) ก็ได้รับการวิเคราะห์ศึกษา และตกแต่งพัฒนาจนมีความหมาย เป็น ศัพท์เทคนิค (technical term) หรือศัพท์เฉพาะมีความสำคัญยิ่งทั้งนี้เพราะสื่อกลายเป็นองค์ประกอบ ที่จะขาดเสียมิได้ในการสื่อสารทุกรูปแบบและทุกประเภท ความหมายเดิมที่จำกัดอยู่เฉพาะเรื่องของ ภาษาที่ใช้ในการพูดหรือการสอน(อาทิภาษาไทยที่เป็นสื่อการสอนที่ใช้กันมากที่สุด ใน สถาบันการศึกษาของไทย)ได้ขยายออกมามีครอบคลุมถึงสื่อวัตถุ (อาทิสื่อสิ่งพิมพ์สื่ออิเล็กทรอนิกส์)

สื่อบุคคล (อาทิ สื่อภาษา สื่อท่าทาง พอสื่อ แม่สื่อ สื่อประชาชน หรือ population media) สื่อผสม (อาทิ สื่อมวลชน สื่อการสอน สื่อข้อมูล สื่อโสตทัศน์) หรือแม้กระทั่งสาร (อาทิ สื่อ วจนะภาษา สื่อ อวจนะภาษา)

สื่อที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์ หมายถึง เครื่องมือหรือตัวกลางที่ใช้ในการนำข่าวสาร เรื่องราว จากองค์กรหรือหน่วยงาน ไปสู่ประชาชน

สื่ออาจจำแนกได้หลายประเภทหลายหลักเกณฑ์แต่การกำหนดประเภทของสื่อเพื่อการ ประชาสัมพันธ์ จะต้องคำนึงถึงลักษณะที่เป็นรูปธรรม ลักษณะที่พัฒนาได้ประโยชน์ในปัจจุบันและ ศักยภาพเพื่ออนาคต

3.4.2 ประเภทของสื่อที่ใช้เพื่อการประชาสัมพันธ์

โดยปกติทั่วไปมีการแบ่งประเภทของสื่อกันไว้หลายประเภท หลายหลักเกณฑ์ (criteria) ได้ประมวลสรุปไว้ดังนี้

1. แบ่งตามวิวัฒนาการ ได้แก่ สื่อประเพณี (traditional media) สื่อมวลชน (mass media) สื่อเฉพาะกิจ (specialized media)
2. แบ่งตามบทบาทหน้าที่ทางสังคม ได้แก่ สื่อข่าวสาร (information media) สื่อการศึกษา (education media) สื่อบันเทิง (entertainment media)
3. แบ่งตามประสาทที่ใช้ในการรับสาร ได้แก่ สื่อโสต (audio media) สื่อทัศน์ (visual media) สื่อโสตทัศน์ (audio-visual media)
5. แบ่งตามเครื่องนำรหัสสาร ได้แก่ สื่อสิ่งพิมพ์ (print media) สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (electronic media) สื่อบันเทิงเสียงหรือภาพ (film or tape)

สื่อที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์สามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ

1. สื่อประชาสัมพันธ์ที่ควบคุมได้ (Controllable Media) ได้แก่
 - 1.1 สื่อสิ่งพิมพ์ (Print Media)
 - 1.2 สื่อบุคคล (Personal Media)
 - 1.3 สื่อโสตทัศน์ (Audio-visual Media)
 - 1.4 สื่อกิจกรรมต่าง ๆ (Activity Media)
2. สื่อประชาสัมพันธ์ที่ควบคุมไม่ได้ (Uncontrollable Media)
 - 2.1 สื่อมวลชน (Mass Media)

3.4.3 ความสำคัญของสื่อที่ใช้เพื่อการประชาสัมพันธ์ สื่อที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์มีความสำคัญ คือ

1. เพื่อการถ่ายทอดหรือบอกข่าวสารให้แก่ประชาชนได้รับทราบ
2. เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง
3. เพื่อเป็นการสร้างความนิยมและภาพพจน์ที่ดีขององค์กร

3.5 ลักษณะของสื่อประชาสัมพันธ์แต่ละประเภท

สื่อสิ่งพิมพ์ (Print Media)

สื่อประเภทสิ่งพิมพ์ (The Printed Words)

1. สื่อเพื่อการสัมพันธ์ภายในหน่วยงาน (House or Home Journal) เป็นหนังสือวารสารสิ่งพิมพ์ ที่ใช้สื่อสัมพันธ์ในหน่วยงานให้รู้ หรือเข้าใจ และแจกจ่ายกันเฉพาะภายในหน่วยงาน
2. สื่อสัมพันธ์ภายนอกหน่วยงาน (External Publication) เป็นวารสารสิ่งพิมพ์ ที่ใช้เพื่อสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานกับบุคคลภายนอกหน่วยงาน จัดทำรูปเล่มประณีตใช้ด้วยคำสำนวนภาษาเป็นทางการ การระมัดระวังมากกว่าหนังสือสัมพันธ์ภายใน
3. สื่อสัมพันธ์แบบผสม (Combination) เป็นการจัดทำสิ่งพิมพ์ สื่อสัมพันธ์ในลักษณะผสมใช้อ่านได้ ทั้งคนภายในและภายนอกหน่วยงานในเล่มเดียวกัน

การเตรียมสิ่งพิมพ์เพื่อการประชาสัมพันธ์ (Preparation for Publication) ก่อนจะทำสิ่งพิมพ์ควรมีการวางแผนให้เรียบร้อยการวางแผนที่ดีต้องคำนึงถึงสิ่ง 3 ประการด้วยกัน คือ วัตถุประสงค์ (Purpose) ผู้อ่าน (Reader) และรูปแบบ (Format) ในขณะเดียวกันจะต้องพิจารณาปัจจัยทั้ง 3 ประการนี้ร่วมกัน

1. วัตถุประสงค์ (Purpose) ก่อนทำหนังสือควรจะวางวัตถุประสงค์อย่างรอบคอบ เขียนวัตถุประสงค์และให้ผู้อ่านมีอำนาจอนุมัติและทำงานให้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้
2. ผู้อ่าน (Reader) งานสำคัญอันดับแรกคือ ทำงานให้ได้ตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้และงานนั้นจะเป็นจริงได้ต้องคำนึงถึงผู้อ่านเป็นหลักผู้อ่านจะเป็นผู้ตัดสินผลงาน ถ้าเขารู้สึกซาบซึ้งกับหนังสือก็ประสบความสำเร็จ แต่ถ้าเขาไม่อ่านหนังสือเขาก็จะไม่ซาบซึ้ง ดังนั้น เราต้องตอบให้ได้ว่านิสัยในการอ่านหนังสือของเขาเป็นอย่างไรตัวอย่างประเภทไหนที่จะดึงดูดความสนใจของเขา จะวางเค้าโครงเรื่องอย่างไรจึงจะเอาชนะใจเขาได้ ควรจะเป็นส่วนไหน เป็นต้น
3. รูปแบบ (Format) มีสิ่งพิมพ์ที่ไม่คำนึงถึงผู้อ่าน แล้วก็ไม่ต้องวางรูปแบบ ควรกำหนดขนาดของหน้าจำนวนหน้ารูปภาพมีการ์ตูนหรือไม่และอื่นๆอีกวิธีหนึ่งที่จะช่วยในการกำหนดรูปแบบ คือ หากดูสารที่มีวัตถุประสงค์เหมือนกัน ลองอ่านและวิเคราะห์และลองวางรูปแบบซึ่งในการวางรูปแบบนั้นควรคำนึงถึงงบประมาณและเนื้อหาที่จะให้ สื่อสิ่งพิมพ์มีลักษณะต่าง ๆ คือ

1. หนังสือพิมพ์ (Newspaper)

หนังสือพิมพ์เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการเผยแพร่ และประชาสัมพันธ์ เพราะหนังสือพิมพ์ เป็นสื่อมวลชนที่สามารถเข้าถึงประชาชนจำนวนมาก และมีระยะเวลากำหนดออกที่แน่นอนเป็นประจำสม่ำเสมอ หนังสือพิมพ์ผลิตกับสื่อชนิดอื่น ๆ ครบถ้วนว่าหนังสือพิมพ์นั้นอาจจะเป็นเครื่องเร้าก่อให้เกิดประชามติขึ้นในหมู่ประชาชนได้ และขณะเดียวกันก็จะสะท้อนประชามติของประชาชนสะท้อนออกมาให้เห็นอีกด้วย เราจึงสามารถกล่าวได้อย่างเต็มปากว่า หนังสือพิมพ์นั้นเป็นเครื่องมืออันสำคัญยิ่งในการประชาสัมพันธ์ หนังสือพิมพ์ สามารถเสนอข่าวสารเรื่องราวต่าง ๆ ได้หลายด้านปะปนผสมผสานกันในฉบับเดียวกัน มีทั้งข่าวสาร เรื่องราวที่ประชาชนเฉพาะกลุ่ม และประชาชนทั่วไปสนใจ เช่น ข่าวการเมือง อาชญากรรม เศรษฐกิจ สังคม กีฬาและบันเทิงเป็นต้น หนังสือพิมพ์เป็นสื่อในการติดต่อ 2 ทาง (Two-Way Communication) เพราะเป็นสื่อในการถ่ายทอดความคิดเห็น นโยบายการดำเนินงานของกิจการ และยังเป็นสื่อแสดงความรู้สึกนึกคิดของประชาชนที่มีต่อองค์กรด้วย เช่น การวิจารณ์การปฏิบัติงานหรือนโยบายของรัฐบาล เพื่อองค์กรที่ถูกวิจารณ์จะได้ปรับปรุงนโยบายให้ดีขึ้นหรือรัฐบาลใช้หนังสือพิมพ์เป็นสื่อชี้แจงให้ประชาชนเข้าใจ เพื่อขอความร่วมมือในการปฏิบัติให้สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมาย นอกจากนี้หนังสือพิมพ์ยังเป็นสื่อที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์ระหว่างประเทศ โดยใช้เป็นสื่อแถลงนโยบาย ข้อคิดเห็นทางการเมือง เพื่อสร้างความเข้าใจอันดีต่อกัน ใช้ในการเผยแพร่วัฒนธรรมให้เป็นที่รู้จักของประเทศต่าง ๆ หรือแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ

ข้อดีของหนังสือพิมพ์

1. หนังสือพิมพ์เป็นสื่อที่เสนอข่าวที่น่าสนใจสม่ำเสมอและรวดเร็ว จึงเป็นสื่อที่มวลชนยอมรับข่าวการเผยแพร่
2. มีความคงทนถาวรกว่าสื่อมวลชนประเภทอื่น เพราะเมื่อผู้อ่านไม่เข้าใจตอนใดก็ย้อนกลับมาอ่านทบทวน ใหม่ได้
3. เสนอเรื่องราวข่าวสารหลายประเภท มีทั้งเรื่องราวข่าวสารที่ประชาชนเฉพาะกลุ่ม และประชาชนทั่วไป สนใจ จึงสามารถเข้าถึงประชาชนได้หลายกลุ่มหลายอาชีพ
4. เสนอข่าวหรือเรื่องราวต่าง ๆ ครั้งละมาก ๆ ได้ รวมทั้งเสนอข่าวประจำวันทุกวันเป็นประจำ ทำให้ประชาชนสามารถติดตามข่าวสารเรื่องราวต่าง ๆ ได้ อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง
5. มีภาพถ่ายประกอบช่วยดึงดูดความสนใจและเข้าใจข่าวสารได้ยิ่งขึ้น
6. ราคาถูก หาซื้อได้ง่าย และมีหลายภาษา

ข้อจำกัดของหนังสือพิมพ์

1. ไม่สามารถเข้าถึงผู้อ่านที่อ่านหนังสือไม่ออก หรือผู้สูงอายุที่สายตาไม่ดี
2. หนังสือพิมพ์เป็นสื่อที่ไม่มีสีสันสวยงาม ไม่มีสิ่งใดสะดุดตาผู้อ่านนอกจากภาพหัวข่าวซึ่งควรเป็นข้อความที่ กะทัดรัด อ่านเข้าใจง่าย และสัมพันธ์กับเนื้อเรื่องของข่าว
3. มีอายุสั้น ผู้อ่านอ่านครั้งเดียวแล้วจะทิ้งไป ประชาชนไม่นิยมเก็บหนังสือพิมพ์ไว้
4. มีช่วงอายุที่สั้น เมื่อคนอ่านเพียงครั้งเดียวแล้วก็จะผ่านไป เพราะข่าวต่าง ๆ มีทุกวัน
5. ผู้อ่านหนังสือพิมพ์จะอ่านเพียงบางเรื่องหรือบางคอลัมน์ที่เขาเกี่ยวข้องกับหรือสนใจ
6. ไม่มีสีสันหรือภาพสีที่สวยงามสะดุดตาชวนอ่าน

นักประชาสัมพันธ์ ควรรู้จักผูกพันกับหนังสือพิมพ์ และถือว่า การหนังสือพิมพ์สัมพันธ์เป็นส่วนหนึ่งของงานประชาสัมพันธ์ ซึ่งมีข้อเสนอแนะในการปฏิบัติดังนี้

1. ต้องศึกษารวบรวมข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับวงการหนังสือพิมพ์ เช่น นโยบาย จุดมุ่งหมาย ความต้องการของ หนังสือพิมพ์แต่ละฉบับซึ่งแตกต่างกันไป และต้องศึกษาบุคคลในวงการหนังสือพิมพ์เพื่อทำความเข้าใจ สร้าง ความสนิทสนมคุ้นเคย
 2. ต้องให้ข่าวหนังสือพิมพ์ เช่น ข่าวเกี่ยวกับนโยบาย ความมุ่งหมาย โครงการ ผลงาน และเหตุการณ์ เพื่อให้ หนังสือพิมพ์นำไปลงเผยแพร่ ทำให้ประชาชนผู้อ่านเกิดความสนใจ ความรู้ ความเข้าใจ และนิยมเลื่อมใสในสถาบัน
 3. ต้องอำนวยความสะดวกแก่นักข่าว หรือนักเขียนที่มาติดต่อ
 4. ต้องผูกสัมพันธ์ และสังสรรค์กับบรรณานักข่าว และนักเขียนให้ใกล้ชิดสนิทสนม
 5. ต้องคอยตัดข่าว บทความ และสารคดีที่หนังสือพิมพ์ต่าง ๆ ลง เพื่อติดตามวัดผลงาน
 6. แพร่ข่าวหนังสือพิมพ์ตรวจกระแสข่าวตรวจข่าวและความคิดเห็นที่เป็นความเข้าใจผิด
2. วารสาร (Journal) จัดทำเพื่อผู้อ่านเฉพาะกลุ่ม อาจเป็นภายในหรือภายนอกองค์กรก็ได้ จัดทำเป็นรูปเล่ม มีระยะเวลาออกที่แน่นอน และมีความต่อเนื่อง

ข้อดีของวารสาร

1. รูปเล่มแข็งแรงและสวยงาม
2. สามารถเข้าถึงกลุ่มประชาชนเป้าหมายได้ตามความประสงค์เจาะจงหรือต้องการ
3. มีผลทางด้านช่วยย้ำเตือนความทรงจำและประทับใจ เพราะออกติดต่อกันเป็นประจำ และต่อเนื่อง โดย สม่ำเสมอ
4. มีเนื้อที่เพียงพอที่จะสื่อสารหรือชี้แจงรายละเอียดต่าง ๆ ได้อย่างสมบูรณ์
5. มีความซื่อสัตย์สูง เพราะอาจเปลี่ยนแปลงเนื้อหา รูปเล่มให้เป็นไปตามความต้องการ และงบประมาณของ องค์กรสถาบัน ได้ง่าย

ข้อจำกัดของวารสาร

1. คุณภาพของวารสารมักไม่ค่อยดีและขาดคุณภาพ เพราะจัดทำกันเองในองค์กรเป็นส่วนใหญ่
2. งบประมาณเป็นอุปสรรคสำคัญในการจัดทำ
3. ขาดคนได้ง่าย หากผู้บริหารไม่เห็นด้วย หรือเมื่อไม่ได้รับงบประมาณ
4. ผู้จัดทำไม่มีเวลาเพียงพอ เพราะต้องมัวงานภาระอื่น ๆ ภายในองค์กรอีกมากมาย
5. หากวารสารที่ออกนั้นมีวัตถุประสงค์ที่ไม่แน่ชัดหรือขาดความรู้ที่น่าสนใจและสาระประโยชน์ที่แท้จริงแล้ววารสารนั้นก็อาจจะไม่ได้รับความสนใจจากประชาชน

3. นิตยสาร (Magazines) นิตยสาร เป็นเครื่องมือหรือสื่อในการประชาสัมพันธ์ประเภทสิ่งพิมพ์ ที่สำคัญอย่างหนึ่ง นิตยสารมีรูปแบบที่กะทัดรัดสวยงาม และมีระบบการพิมพ์ที่ประณีต มีที่สวยงามช่วยดึงดูดความสนใจของผู้อ่านได้เป็นอย่างดี

ข้อดีของนิตยสาร

1. การจัดทำนิตยสารมักทำในรูปของธุรกิจ โดยทีมงานขององค์กร
2. มีการวางแผนงานจัดทำอย่างเป็นระบบ ทำให้มีรูปแบบที่สวยงามและเนื้อหาแปลก
3. สามารถนำเสนอรายละเอียดเรื่องราวได้มาก และเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายเฉพาะได้
4. จำนวนการผลิตไม่มาก มีการบอกเงื่อนไขการรับเป็นสมาชิก ทำให้ไม่สูญเปล่า
5. ระยะเวลาในการอ่านนิตยสารนานกว่าหนังสือพิมพ์

ข้อจำกัดของนิตยสาร

1. ราคาต่อหน่วยของนิตยสารแพงกว่าหนังสือพิมพ์
2. การจัดจำหน่ายและเผยแพร่อยู่ในวงจำกัดเฉพาะกลุ่ม
3. ขาดความรวดเร็ว ทันต่อเหตุการณ์ เพราะอาจออกเป็นรายเดือนหรือรายปักษ์
4. มีราคาแพง ประชาชนบางกลุ่มอาจไม่สามารถซื้อหรือจับจ่ายได้
5. มีจำนวนจำหน่ายและเผยแพร่ค่อนข้างน้อย

4. หนังสือรายงานประจำปี มักจัดทำเป็นรูปเล่ม และมีขนาดต่าง ๆ ตามความเหมาะสม มีเรื่องราว สำคัญและ น่าสนใจขององค์กร เรียกว่า Annual Report

5. หนังสือรายงานประจำงวด (Imperium Report) ทำเป็นรูปเล่มคล้ายกับหนังสือรายงานประจำปี โดยออกเป็นงวด ๆ เช่น 3 เดือน 6 เดือนต่อครั้ง เพื่อรายงานผลการดำเนินงานขององค์กรประจำงวด หรือรายงานผลโครงการที่ได้ดำเนินการไปแล้ว

6. จดหมาย (News Letter) มีลักษณะเป็นแผ่นปลิวชนิดหนึ่ง เพื่อส่งให้กับกลุ่มลูกค้าที่เป็นเป้าหมาย หรือคาดคะเนว่าจะเป็นลูกค้าได้ในอนาคตมีหัวจดหมายที่สวยงามเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของคนหรือองค์กร

7. ป้ายประกาศและโปสเตอร์ เป็นสื่อที่ใช้เพื่อดึงดูดความสนใจของประชาชนมีความเด่น สะดุดตา จัดทำด้วยสีสดใสสวยงาม มีภาพและตัวอักษรชัดเจน อ่านง่าย แม้อยู่ไกล
8. แผ่นพับ เป็นสื่อสิ่งพิมพ์จัดทำขึ้นเพื่อเผยแพร่ข่าวสินค้า หรือบริการขององค์กร
9. เอกสารแจก มักทำเป็นเอกสารที่รวมเป็นเล่ม เพื่อเผยแพร่หรือแจกให้อ่าน
10. จดสาร เป็นเอกสารเชิงความรู้ทางวิชาการ มีลักษณะคล้ายแผ่นพับแต่ เย็บเป็นเล่ม
11. ใบปลิว (Leaflet) มีลักษณะเป็นกระดาษแผ่นเดียว บรรจุข่าวสาร เรื่องราวต่าง ๆ ที่ต้องการจะ ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบอย่างทั่วถึงในกลุ่มเป้าหมายได้อย่างกว้างขวาง

3.6 แนววิธีการใช้สื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์

3.6.1 การย้ำ หรือซ้ำบ่อย ๆ (Repeating) จะช่วยให้เกิดความน่าสนใจเพิ่มขึ้น คงทนถาวรมากขึ้น เหมือนการคอกย้ำหัวตะปู ยิ่งคิดแน่นแม่นยำ แต่การใช้วิธีการนี้ควรระวัง ถ้าย้ำบ่อย ๆ และการทำต่อเนื่องกันนานอาจถึงจุดอิ่มตัวขึ้นได้ ถ้าเมื่อใดถึงจุดอิ่มตัวผลจะลดลงทันที เพราะผู้รับจะเริ่มเบื่อหน่ายหรือชินชาเพราะฉะนั้นถ้าจะทำอยู่เรื่อย ๆ ควรให้มีความต่อเนื่องและความหลากหลาย

3.6.2 ให้โอกาสผู้รับมีส่วนร่วม (Participation) เช่นในรายการ โทรทัศน์ที่ให้ผู้ชมเข้าร่วมรายการด้วย จะมีอิทธิพลดึงดูดความสนใจได้ดีกว่าที่ผู้จัดรายการจะให้อะไรอย่างเดียว การให้ผู้รับมีส่วนร่วมนั้นสามารถทำได้ทั้งรายการบันเทิง และรายการที่ให้ความรู้

3.7 หลักการพิจารณาเลือกใช้เพื่อการประชาสัมพันธ์

เนื่องจากสื่อที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์ มีอยู่มากมายหลายชนิด ฉะนั้นผู้ที่จะตัดสินใจเลือกสื่ออะไรมาใช้จะต้องพิจารณา ให้รอบคอบก่อนว่าจะเหมาะสมและช่วยให้บรรลุเป้าหมายหรือไม่ การพิจารณาเลือกสื่อมานั้นควรจะคำนึงถึงลักษณะของสื่อที่แตกต่างกัน ดังนี้

3.7.1 ด้านเนื้อที่ - เวลา (Space-Time) สิ่งพิมพ์ รูปภาพ เป็นสื่อที่คำนึงถึงเฉพาะด้าน “เนื้อที่” การพูดทาง โทรศัพท์ วิทยุ คำนึงเฉพาะด้าน “เวลา” ส่วนการติดต่อธรรมดา โทรทัศน์และภาพยนตร์ นั้น คำนึงถึง “เนื้อที่-เวลา”

3.7.2 การมีส่วนร่วมของประชาชนเป้าหมาย (Audience's participation) หากจะเรียงลำดับสื่อที่ประชาชนเป้าหมายได้มีส่วนร่วมมากที่สุดไปอย่างน้อยที่สุด สามารถเรียงได้ดังนี้

การสนทนาระหว่างบุคคล กลุ่มอภิปราย การประชุมที่ไม่เป็นทางการ โทรศัพท์ การประชุมที่เป็นทางการ ภาพยนตร์เสียงในฟิล์ม โทรทัศน์ วิทยุกระจายเสียง โทรเลข จดหมายโต้ตอบระหว่างบุคคล (ทั้งส่วนตัวและกิจการ) จดหมายติดต่อกว้างไกล (จดหมายราชการหรือที่มีรูปแบบเป็นทางการ) หนังสือพิมพ์ ใบประกาศ และภาพโฆษณา นิตยสาร หนังสือ

3.7.3 ด้านความเร็ว (Speed) สื่อที่มีความเร็วมากที่สุดคือ วิทยุและโทรทัศน์ และสื่อที่ช้าที่สุดคือ พกหนังสือ ลักษณะเหล่านี้อาจกล่าวได้ว่า หากเป็นการติดต่อเผยแพร่ข่าวความเคลื่อนไหว ก็ต้องอาศัยความเร็วสูง แต่หากข่าวสารใดที่ต้องการให้ประชาชนเป้าหมาย ได้ศึกษาวิเคราะห์อย่างละเอียดก็ต้องใช้สื่อที่มีความเร็วต่ำ

3.7.4 ด้านความคงทน (Permanence) หนังสือจัดได้ว่าเป็นสื่อที่มีความคงทนถาวรมากกว่าสื่อใด ๆ วิทยุและโทรทัศน์จัดเป็นสื่อที่มีความคงทนน้อยที่สุด

3.8 วัตถุประสงค์การประชาสัมพันธ์

การประชาสัมพันธ์มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างชื่อเสียง ความรู้ความเข้าใจ ร่วมกันและสร้างสัมพันธภาพสันติให้เกิดขึ้นระหว่างหน่วยงานกับกลุ่มประชาชนผู้เกี่ยวข้องด้วย ระบบการติดต่อสื่อสารสองทาง (Two way Communication) คือหน่วยงานกับสถาบัน เพื่อสื่อสารไปยังประชาชน ขณะเดียวกันก็รับฟังความคิดเห็นหรือประชมติจากประชาชนด้วยการประชาสัมพันธ์จึงต้องเป็นไปด้วยความสุจริตใจ และกระทำอย่างเปิดเผยตรงไปตรงมาโดยคำนึงถึงประโยชน์ของประชาชนเป็นหลักหลีกเลี่ยงการหลอกลวงเป็นแนวทางการดำเนินงานอย่างมีความรับผิดชอบกับประชาชน

3.9 จิตวิทยาในการออกแบบ

นักจิตวิทยามีความเชื่อมั่นว่า แรงจูงใจ (Motivation) เป็นแรงผลักดัน ที่จะช่วยกระตุ้นความคิดของมนุษย์ในอันที่จะก่อเกิดพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง ในกระบวนการสื่อสาร เมื่อผู้รับสารมีทัศนคติคล้อยตามก็จะแสดงออก ทางพฤติกรรม การตรวจสอบว่าสื่อที่นำเสนอให้ผู้ชมหรือผู้รับสารนั้นมีแรงจูงใจให้ผู้รับสาร มีทัศนคติคล้อยตามมากน้อยเพียงใด จึงดูที่พฤติกรรมการแสดงออก เช่น การให้ความสนใจมากขึ้น หรืออาจจะกระทำตามข้อมูล สาระนั้น ๆ ในการสร้างรูปแบบของงาน สื่อสิ่งพิมพ์ใด ๆ ตลอดจนสื่อโฆษณา ประชาสัมพันธ์ทุกประเภท การดูภาพ ก่อนจะทำการออกแบบ ผู้ออกแบบต้องรู้ว่างานที่ออกแบบนั้น ๆ มีวัตถุประสงค์อะไร ต้องการที่จะเน้นส่วนใดเป็นหลัก เน้นภาพหรือข้อความหรือต้องการให้ส่วนใดเด่นชัดและส่วนใดเป็นส่วนประกอบเสริม และต้องการให้ผู้ดูเห็นอะไรการออกแบบที่ดีเป็นการกำหนดสายตาผู้ดูให้ดูจุดแรกและต่อเนื่องไปเรื่อย ๆ จนถึงจุดสุดท้ายอย่างต่อเนื่องและมีความสัมพันธ์กันผู้ดูจะให้ความสนใจในจุดที่ผู้ออกแบบเน้นเป็นพิเศษ ความสำเร็จของการถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารก็คือผู้ดูภาพสามารถรับรู้และ เข้าใจในสื่อ นั้น ๆ อย่างชัดเจน สนใจ ใช้เวลาน้อยที่สุดในการสื่อความหมายการออกแบบที่ดีจะเป็นปัจจัยในการคิดและออกแบบของนักออกแบบที่ต้องคำนึงถึงมีดังนี้

3.9.1 ทศนภาพ (Vision) คือ การมองเห็นภาพของผู้ซึ่งเป็นการแสดงการรับรู้ของการเห็นภาพที่ปรากฏแสดงให้เห็นถึงความรู้สึกในทางการรับรู้ที่จะบอกถึงรายละเอียดของเนื้อหาในทางกว้าง ขาวและลึก ภาพที่ปรากฏแสดงแสดงถึงลักษณะแบบภาพเป็น 2 มิติ หรือ 3 มิติ การเห็นของคนแต่ละกลุ่ม แต่ละวัย มองกลุ่มภาพแตกต่างกัน

แนวคิดเบื้องต้นของการออกแบบ

1. พื้น
2. ส่วนโค้ง
3. รูปร่างไม่แบ่งแยกกัน
4. จุดเด่นของภาพ
5. ส่วนที่มีความเข้มมากกว่าคือส่วนที่เป็นภาพ
6. พื้นระนาบถูกปิดล้อมคือส่วนของภาพ
7. การวางตำแหน่งของรูปต้องสามารถเห็นได้เป็นทั้งส่วนภาพและพื้นเท่ากัน
8. ภาพและพื้นที่มีขนาดพื้นที่ใกล้เคียงกัน

การจัดหมวดหมู่เพื่อการรับรู้ภาพ

1. ความใกล้ชิดกัน
2. ความคล้ายคลึงกัน
3. ความต่อเนื่องกัน
4. การประสานกัน

3.9.2 ทศนมาษาหรือภาพลวงตา การเกิดลักษณะภาพลวงตาเกิดได้หลายลักษณะ ได้แก่

1. เกิดจากการต่อเติมหรือเพิ่มเติมสิ่งหนึ่งสิ่งใดลงไป
2. เกิดจากการมีขนาดสัมพันธ์กัน
3. เกิดจากการตัดกันของเส้นทางหรือเกิดจากมุมต่างๆ กันของเส้นที่นำมาประกอบ
4. เกิดจากลักษณะของรูปภาพที่สร้างขึ้น ความชอบแลไม่ชอบภาพ ความชอบ

หรือไม่ชอบย่อมมีความแตกต่างกันออกไปตามเงื่อนไขต่าง ๆ หลายประการด้วยกัน ได้แก่

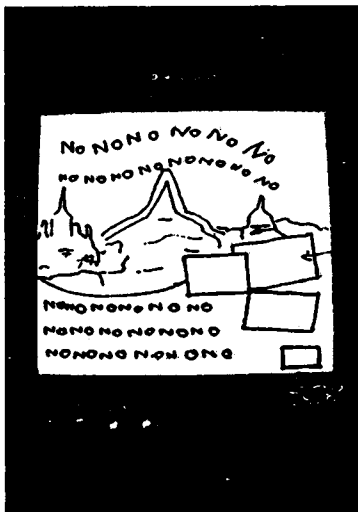
- 4.1 ภูมิหลังของแต่ละคน
- 4.2 การศึกษา
- 4.3 เพศ
- 4.4 วัย
- 4.5 สภาพแวดล้อม

บทที่ 4

แนวความคิดและการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทรูปเล่ม

4.1 ภาพร่างแนวความคิด (sketch Idea)

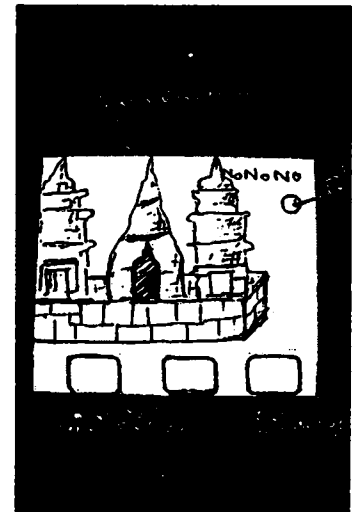
ภาพร่างตามแนวคิดในการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทรูปเล่ม เพื่อประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวที่เป็นโบราณสถาน โบราณวัตถุ และแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ตลอดจนแหล่งพักผ่อนหย่อนใจ ร้านอาหาร ร้านของฝาก ตลาดคนเดิน ในจังหวัดศรีสะเกษ ใช้ข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญและนักท่องเที่ยวในจังหวัดอุบลราชธานี เพื่อให้ทราบถึงปัญหาสาเหตุและความต้องการ ความสนใจ เกี่ยวกับการหาแหล่งท่องเที่ยวของผู้เชี่ยวชาญและนักท่องเที่ยว แล้วจึงนำเอาประเด็นเหล่านั้นมาวิเคราะห์และร่างแบบตามแนวความคิด ที่หลากหลาย เพื่อให้ได้สื่อใช้ในการประชาสัมพันธ์ให้ทราบและเป็นการกระตุ้นให้ประชาชนได้เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดศรีสะเกษ ดังนี้

แบบที่ 1

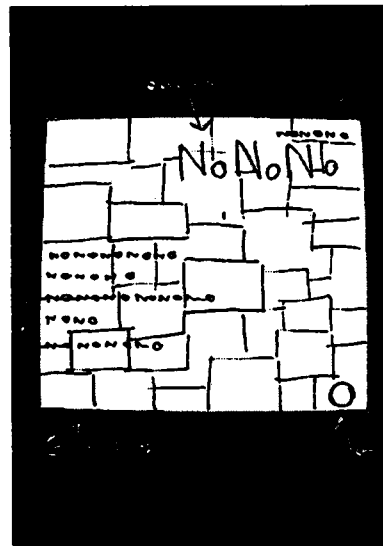
แบบที่ 2

แบบที่ 3

แบบที่ 4

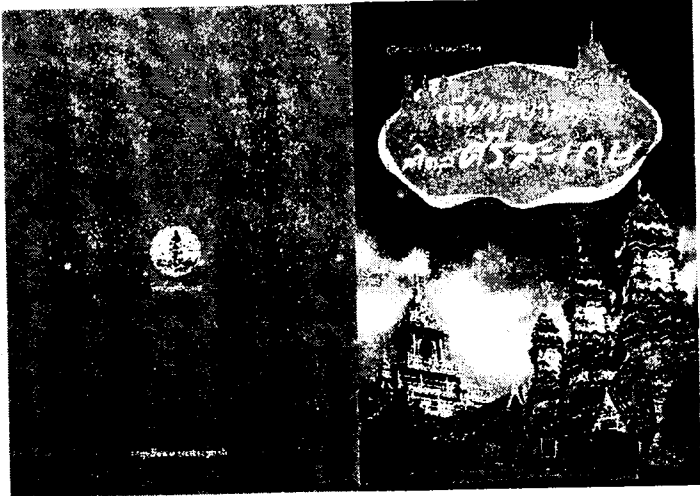

แบบที่ 5

4.2 การคัดเลือกแบบร่างแนวความคิดโดยผู้เชี่ยวชาญ

หลังจากได้ออกแบบร่างตามแนวความคิด จำนวน 50 แบบร่าง จากแนวคิดที่ได้จาก น้ำตก ภูเขา โบราณสถาน โบราณวัตถุ วัด ร้านค้า และอื่น ๆ อีกมากมาย แล้วจึงนำแบบร่าง มาให้เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญทำการคัดเลือกแบบร่างให้เหลือเพียง 5 แบบร่าง เพื่อนำมาพัฒนาขึ้นเป็นต้นแบบที่สมบูรณ์และทำการประเมินต้นแบบต่อไป โดยมีรายละเอียดการคัดเลือกแบบดังนี้

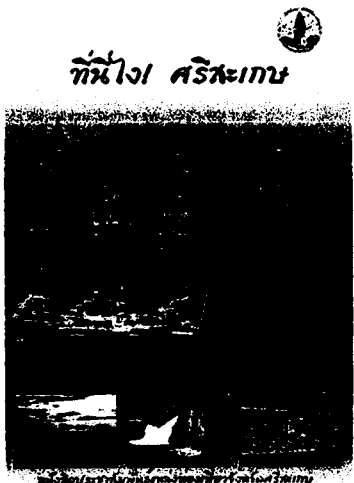
ตารางที่ 8 แนวความคิดในการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทรูปเล่ม เพื่อประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดศรีสะเกษ

แนวความคิดที่ 1	
เลย์เอ๊าท์	แนวความคิด
	<p>การนำเอาจุดเด่นที่สำคัญๆ ของแหล่งโบราณสถานมาทำเป็นลายเส้นของโบราณสถานเหล่านั้นให้เกิดความสวยงามและแปลกใหม่ มีการดึงเอาสีส้มมาใช้ส่วนมาก เพราะสีส้มเป็นสีประจำจังหวัดศรีสะเกษ และตัวหนังสือเน้นตัวหนังสือที่ไม่เป็นทางการ เพื่อที่จะได้ดูสบายตา ผ่อนคลาย ขนาดของหนังสือมีขนาด A5 ซึ่งมีความกระชับ และพกพาได้สะดวก เหมาะกับการเดินทางท่องเที่ยว</p> <p>ขั้นตอนการผลิตต้นแบบ : Adobe Photoshop cs3 ,Adobe Illustrator cs3, Adobe InDesign cs3</p> <p>วิธีติดตั้ง : จัดวางบริเวณแหล่งท่องเที่ยว</p>

ตารางที่ 9 แนวความคิดในการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทรูปเล่ม เพื่อประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดศรีสะเกษ

แนวความคิดที่ 2	
เลขเอาท์	แนวความคิด
	<p>การนำเอาจุดเด่นแต่ละสถานที่ มาจัดวางเพื่อประชาสัมพันธ์สถานที่ต่างๆ ที่ยังไม่เป็นที่รู้จักในจังหวัดศรีสะเกษ</p> <p>ขั้นตอนการผลิตต้นแบบ :Adobe Photoshop cs3 ,Adobe Illustrator cs3, Adobe InDesign cs3</p> <p>วิธีคิดตั้ง: จัดวางบริเวณแหล่งท่องเที่ยว</p>

ตารางที่ 10 แนวความคิดในการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทรูปเล่ม เพื่อประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดศรีสะเกษ

แนวความคิดที่ 3	
เลขเอาท์	แนวความคิด
	<p>การนำเอาจุดเด่นแต่ละสถานที่ มาจัดวางเพื่อประชาสัมพันธ์สถานที่ต่างๆ ที่ยังไม่เป็นที่รู้จักในจังหวัดศรีสะเกษ</p> <p>ขั้นตอนการผลิตต้นแบบ :Adobe Photoshop cs3 ,Adobe Illustrator cs3, Adobe InDesign cs3</p> <p>วิธีคิดตั้ง: จัดวางบริเวณแหล่งท่องเที่ยว</p>

ตารางที่ 11 แนวความคิดในการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทรูปเล่ม เพื่อประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดศรีสะเกษ

แนวความคิดที่ 4	
เลย์เอ๊าท์	แนวความคิด
	<p>การนำเอาจุดเด่นแต่ละสถานที่ มาจัดวางเพื่อประชาสัมพันธ์สถานที่ต่างๆ ที่ยังไม่เป็นที่รู้จักในจังหวัดศรีสะเกษ</p> <p>ขั้นตอนการผลิตต้นแบบ : Adobe Photoshop cs3 , Adobe Illustrator cs3, Adobe InDesign cs3</p> <p>วิธีคิดคั้ง: จัดวางบริเวณแหล่งท่องเที่ยว</p>

ตารางที่ 12 แนวความคิดในการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทรูปเล่ม เพื่อประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดศรีสะเกษ

แนวความคิดที่ 5	
เลย์เอ๊าท์	แนวความคิด
	<p>การนำเอาจุดเด่นแต่ละสถานที่ มาจัดวางเพื่อประชาสัมพันธ์สถานที่ต่างๆ ที่ยังไม่เป็นที่รู้จักในจังหวัดศรีสะเกษ</p> <p>ขั้นตอนการผลิตต้นแบบ : Adobe Photoshop cs3 , Adobe Illustrator cs3, Adobe InDesign cs3</p> <p>วิธีคิดคั้ง: จัดวางบริเวณแหล่งท่องเที่ยว</p>

4.3 ต้นแบบ

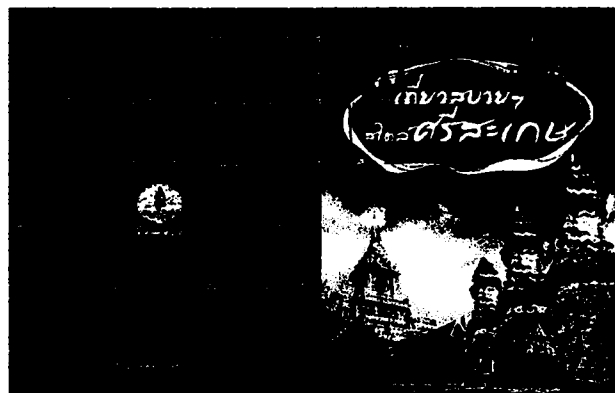
จากการคัดเลือกโดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ให้เหลือต้นแบบจำนวน 1 แบบ เพื่อนำไปจัดพิมพ์เป็นรูปเล่มฉบับสมบูรณ์ จำนวน 5 เล่ม

สามารถสรุปการให้คะแนนแบบร่างตามแนวความคิด ดังนี้ แบบร่างที่มีคะแนนอันดับ 1 คือ แบบร่างที่ 1 แบบร่างที่มีคะแนนอันดับที่ 2 คือ แบบร่างที่ 5 แบบร่างที่มีคะแนนอันดับสุดท้ายคือ แบบร่างที่ 4

4.4 การคัดเลือกแบบร่างแนวความคิดโดยนักท่องเที่ยวน

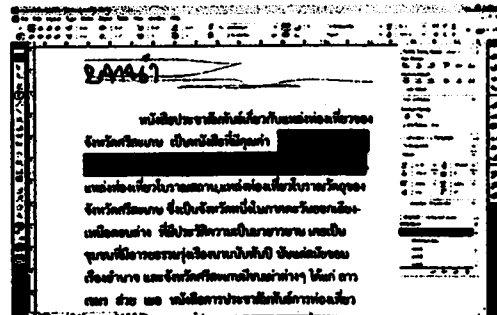
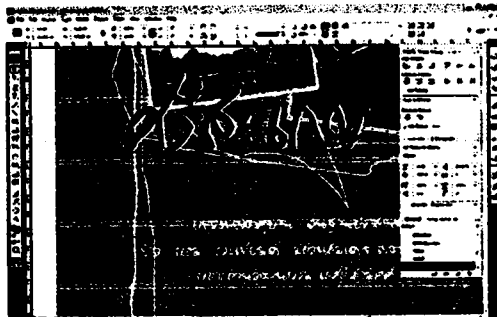
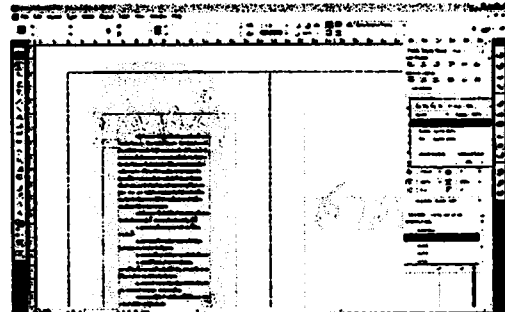
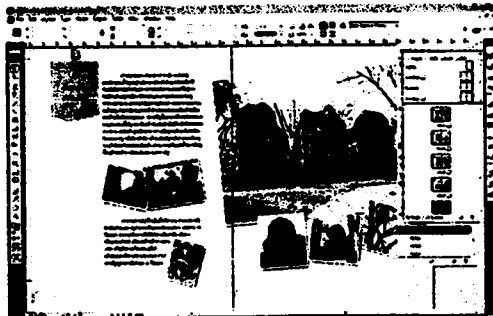
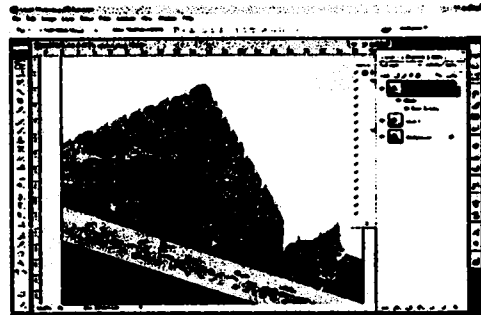
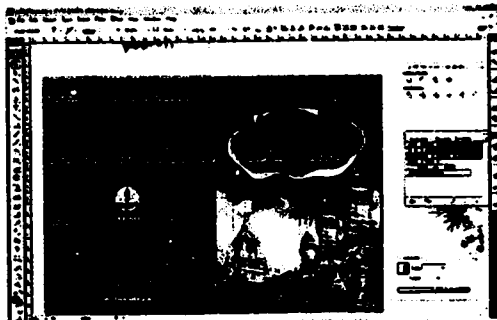
หลังจากได้ออกแบบร่างตามแนวความคิด จำนวน 50 แบบร่าง จากแนวคิดที่ได้จาก นักกฏเขา โบราณสถาน โบราณวัตถุ วัด ร้านค้า และอื่น ๆ อีกมากมาย แล้วจึงนำแบบร่าง มาให้เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญทำการคัดเลือกแบบร่าง ให้เหลือเพียง 5 แบบร่าง เพื่อนำมาพัฒนาขึ้นเป็นต้นแบบที่สมบูรณ์ และทำการประเมินต้นแบบต่อไป โดยมีรายละเอียดการคัดเลือกแบบร่างนี้ การคัดเลือกแบบร่างโดยนักท่องเที่ยวน

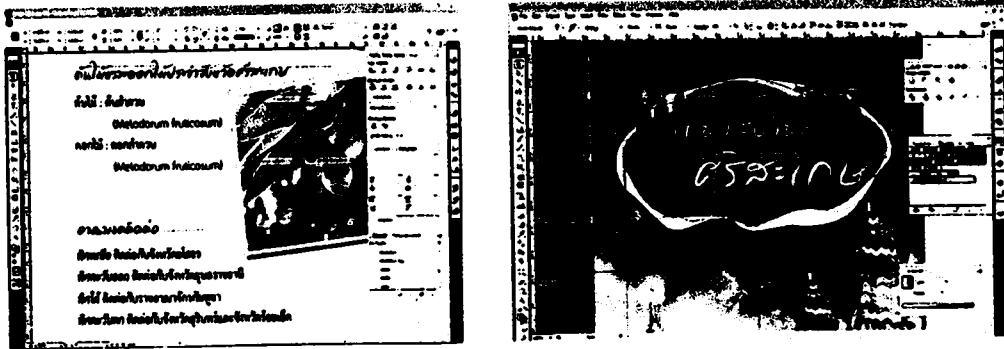

สามารถสรุปการให้คะแนนแบบร่างตามแนวความคิด ดังนี้ แบบร่างที่มีคะแนนอันดับ 1 คือ แบบร่างที่ 1 แบบร่างที่มีคะแนนอันดับที่ 2 คือ แบบร่างที่ 4 แบบร่างที่มีคะแนนอันดับสุดท้ายคือ แบบร่างที่ 2

4.5 กระบวนการผลิตต้นแบบสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทรูปเล่ม

หลังจากที่ผู้เชี่ยวชาญได้ทำการคัดเลือกแบบร่างตามแนวความคิด จึงได้นำแบบร่างมาพัฒนาเป็นต้นแบบ โดยเรียงลำดับแบบร่างที่ผู้เชี่ยวชาญให้คะแนนสูงสุด ซึ่งมีขั้นตอนการผลิต ดังนี้ ขั้นตอนการผลิตต้นแบบ

4.6 การประเมินต้นแบบสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทรูปเล่ม

ผู้วิจัยได้ดำเนินการประเมินผลต้นแบบสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทรูปเล่ม ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการประเมินต้นแบบ คือ ผู้เชี่ยวชาญ และนักท่องเที่ยวยังจังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 103 คน และผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การประเมินความพึงพอใจและความเหมาะสมดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง ความพึงพอใจและความเหมาะสม ดีมาก

ระดับ 4 หมายถึง ความพึงพอใจและความเหมาะสม ดี

ระดับ 3 หมายถึง ความพึงพอใจและความเหมาะสม ปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง ความพึงพอใจและความเหมาะสม พอใช้

ระดับ 1 หมายถึง ความพึงพอใจและความเหมาะสม ปรับปรุง

โดยสามารถสรุปผลการประเมินต้นแบบสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทรูปเล่มเพื่อประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดศรีสะเกษ ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 13 ผลการประเมินต้นแบบตามแนวความคิดที่ 1 (โดยผู้เชี่ยวชาญ)

แบบที่ 1							
	หัวข้อการประเมิน	เกณฑ์การประเมิน					หมายเหตุ
		5	4	3	2	1	
	1. การจัดวางองค์ประกอบโดยรวม	57.28	40.75	1.94			
	2. ความเหมาะสมของแบบอักษรและขนาดอักษร	56.26	37.86	3.88			
	3. ความคมชัดและความสอดคล้องของภาพ	63.11	33.01	3.88			
	4. สีโดยรวม	61.17	35.92	2.91			
	5. ขนาดและความเหมาะสมของปก ขนาด A5	57.28	37.87	4.85			
	รวม	59.42	41.09	3.49			

จากตารางที่ 13 พบว่า ผู้เชี่ยวชาญ มีความพึงพอใจต้นแบบตามแนวความคิดที่ 1 ดังนี้ ผู้เชี่ยวชาญมีความพึงพอใจ โดยเฉลี่ยในระดับ 5 ดีมาก คิดเป็นร้อยละ 59.42 ระดับ 4 ดี คิดเป็นร้อยละ 41.09 ระดับ 3 ปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 3.49

ตารางที่ 14 แบบประเมินค้นแบบข้อหนังสือเพื่อประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดศรีสะเกษ
โดยผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน

ลำดับ ที่	ชื่อก	เกณฑ์การประเมิน					หมายเหตุ
		5	4	3	2	1	
1	ศรีสะเกษ มีอะไร						
2 *	เที่ยวศรีสะเกษ สุดเขตอีสานใต้	/					ร้อยละ 100
3	สบายๆ สไตล์ศรีสะเกษ						
4 *	เที่ยวสบายๆ สไตล์ศรีสะเกษ	/					ร้อยละ 66.67
5	ท่องเที่ยวประเทศไทย อยากให้คุณลองไป ศรีสะเกษ						
6	ไปให้สุดๆ มหายุคที่ ศรีสะเกษ						
7	ศรีสะเกษ แคนอัสจรรย						
8 *	เล่มเดียว เที่ยวทั่วศรีสะเกษ	/					ร้อยละ 100
9	แนะนำให้รู้ มาดูที่ศรีสะเกษ						
10	ศรีสะเกษ โคกเด่น มีเสน่ห์ มีสไตล์						
11	เข้ขวนเกินห้ามใจ นี่ไง ศรีสะเกษ						
12	ศรีสะเกษ แคนปราสาทขอม						
13 *	ที่นี่ไง ศรีสะเกษ	/					ร้อยละ 100
14	ส่วนหนึ่งของไทย ที่นี่ไง ศรีสะเกษ						
15	พาคณพิเศษ ไปเที่ยวศรีสะเกษกันเถอะ						
16	ไปมาหาสู่ ไปดูศรีสะเกษ						
17 *	เริ่มต้นเที่ยว ต้องที่เดียว ศรีสะเกษ	/					ร้อยละ 66.67
18	เมืองร้อยกู่ มาดูปราสาท						
19	ศรีสะเกษ สบายๆ สไตล์ อีสานใต้						
20	แหล่งอารยธรรม งามล้ำปราสาทขอม						

เกณฑ์การประเมิน

5 หมายถึง ดีมาก

4 หมายถึง ดี

3 หมายถึง ปานกลาง

2 หมายถึง พอใช้

1 หมายถึง ควรปรับปรุง

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

วิจัยเรื่อง การออกแบบและพัฒนาสิ่งพิมพ์ประเภทรูปเล่มเพื่อประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดศรีสะเกษ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ตามลำดับดังนี้ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมาของแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดศรีสะเกษ 2) เพื่อศึกษาแนวทางการออกแบบและพัฒนาสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทรูปเล่ม 3) เพื่อออกแบบและพัฒนาสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดศรีสะเกษ

ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการทำวิจัยครั้งนี้ เป็นกลุ่มประชาชนในจังหวัดอุบลราชธานี รวมทั้งสิ้น 140 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนทั่วไปในจังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 103 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่แบบประเมินความพึงพอใจของผู้เชี่ยวชาญและประชาชนทั่วไปที่มีต่อสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทรูปเล่มจำนวน 5 ข้อ

วิธีดำเนินการวิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้ ให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามประเมินความพึงพอใจ ที่มีต่อสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทรูปเล่มเพื่อประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดศรีสะเกษ

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของประชาชนทั่วไป นักท่องเที่ยวที่มีต่อสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทรูปเล่มเพื่อประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดศรีสะเกษ โดยใช้สถิติเป็นคำร้อยละ

5.1. การสรุปผลการวิจัย

5.1.1. สรุปผลการคัดเลือกแบบร่าง จากแบบร่างทั้งหมดมีจำนวน 50 แบบ คัดเลือกให้เหลือแบบร่างจำนวน 5 แบบ โดยอาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัยและได้ให้ผู้เชี่ยวชาญ คัดเลือกแบบร่างเพื่อประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดศรีสะเกษให้เหลือแบบร่าง จำนวน 1 แบบ ภายหลังจากการได้แบบร่างแล้วก็จะขึ้นเลย์เอ๊าท์ในโปรแกรมคอมพิวเตอร์ (Photoshop Illustrator) โดยการให้คะแนนแบบร่างแล้วนำคะแนนที่ได้มารวมคะแนน แบบร่างที่มีคะแนนสูงสุคนำมาพัฒนาเป็นต้นแบบต่อไป

5.1.2. สรุปผลการประเมินต้นแบบสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทรูปเล่ม หลังจากได้นำต้นแบบไปจัดแสดงเพื่อทำการประเมินต้นแบบ โดยผู้ที่ประเมินคือ ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน และนักท่องเที่ยวจังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

ขนาดและความเหมาะสมของปกขนาด A5 ผู้เชี่ยวชาญมีความพึงพอใจ ระดับ ดี ร้อยละ 33.34
ระดับ ปานกลาง ร้อยละ 33.33 ระดับ พอใช้ ร้อยละ 33.33

แบบที่ 5 ผู้เชี่ยวชาญมีความพึงพอใจ ดังนี้

ความเหมาะสมของแบบอักษร ผู้เชี่ยวชาญมีความพอใจใน ระดับ ปานกลาง ร้อยละ 66.67 ระดับ พอใช้ ร้อยละ 33.33 การจัดวางองค์ประกอบโดยรวม ผู้เชี่ยวชาญมีความพึงพอใจ
ใน ระดับ ปานกลาง ร้อยละ 66.67 ระดับ ดี ร้อยละ 33.33 ระดับ ความชัดเจนและความ
สอดคล้องของภาพ ผู้เชี่ยวชาญมีความพึงพอใจ ระดับ ปานกลาง ร้อยละ 66.67 ระดับ ดี ร้อยละ
33.33 สีโดยรวม ผู้เชี่ยวชาญมีความพึงพอใจ ระดับ พอใช้ ร้อยละ 66.67 ระดับ ดี ร้อยละ 33.33
ขนาดและความเหมาะสมของปก ขนาด A5 ผู้เชี่ยวชาญมีความพึงพอใจ ระดับ ปานกลาง ร้อย
ละ 66.67 ระดับ ดี ร้อยละ 33.33

5.1.2.2 แบบประเมินต้นแบบปกหนังสือเพื่อประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวใน
จังหวัดศรีสะเกษ โดยประชาชนในจังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 103 คน มีรายละเอียดดังนี้
แบบที่ 1 ประชาชน มีความพึงพอใจ ดังนี้

ความชัดเจนและความสอดคล้องของภาพ นักท่องเที่ยว มีความพึงพอใจ ระดับ ดี
มาก ร้อยละ 63.11 ระดับ ดี ร้อยละ 33.01 ระดับ ปานกลาง ร้อยละ 3.88 สีโดยรวมนักท่องเที่ยว
มีความพึงพอใจ ระดับ ดีมาก ร้อยละ 61.17 ระดับ ดี ร้อยละ 35.92 ระดับ ปานกลาง ร้อยละ 2.91
ความเหมาะสมของแบบอักษรนักท่องเที่ยว มีความพอใจใน ระดับ ดีมาก ร้อยละ 58.26 ระดับ ดี
ร้อยละ 37.86 ระดับ ปานกลาง ร้อยละ 3.88 การจัดวางองค์ประกอบโดยรวม นักท่องเที่ยวมี
ความพึงพอใจในระดับ ดี ร้อยละ 66.67 ระดับ ดีมาก ร้อยละ 57.28 ระดับ ปานกลาง ร้อยละ
1.94 ขนาดและความเหมาะสมของปก ขนาด A5 นักท่องเที่ยว มีความพึงพอใจ ระดับ ดีมาก
ร้อยละ 57.28 ระดับ ดี ร้อยละ 37.87 ระดับ ปานกลาง ร้อยละ 4.85

แบบที่ 2 ประชาชน มีความพึงพอใจ ดังนี้

สีโดยรวม นักท่องเที่ยว มีความพึงพอใจ ระดับ ดีมาก ร้อยละ 59.23 ระดับ ดี ร้อยละ
37.86 ระดับ ปานกลาง ร้อยละ 2.91 ขนาดและความเหมาะสมของปก ขนาด A5 นักท่องเที่ยว
มีความพึงพอใจ ระดับ ดีมาก ร้อยละ 58.26 ระดับ ดี ร้อยละ 36.89 ระดับ ปานกลาง ร้อยละ
4.85 การจัดวางองค์ประกอบโดยรวม นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในระดับ ดีมาก ร้อยละ
57.29 ระดับ ดี ร้อยละ 37.86 ระดับ ปานกลาง ร้อยละ 4.85 ความเหมาะสมของแบบอักษร
นักท่องเที่ยว มีความพอใจใน ระดับ ดีมาก ร้อยละ 53.40 ระดับ ดี ร้อยละ 41.75 ระดับ ปาน
กลาง ร้อยละ 4.85 ความชัดเจนและความสอดคล้องของภาพ นักท่องเที่ยว มีความพึงพอใจ
ระดับ ดีมาก ร้อยละ 57.29 ระดับ ดี ร้อยละ 38.83 ระดับ ปานกลาง ร้อยละ 3.88

แบบที่ 3 ประชาชน มีความพึงพอใจ ดังนี้

สี่ โดยรวมนักท่องเที่ยว มีความพึงพอใจ ระดับ ดีมาก ร้อยละ 60.28 ระดับ ดี ร้อยละ 35.84 ระดับปานกลาง ร้อยละ 2.88 ความชัดเจนและความสอดคล้องของภาพ นักท่องเที่ยว มีความพึงพอใจ ระดับ ดีมาก ร้อยละ 59.22 ระดับ ดี ร้อยละ 53.93 ระดับ ปานกลาง ร้อยละ 4.85 ขนาดและความเหมาะสมของปก ขนาด A5 นักท่องเที่ยว มีความพึงพอใจ ระดับ ดีมาก ร้อยละ 58.28 ระดับ ดี ร้อยละ 37.84 ระดับ ปานกลาง ร้อยละ 3.88 การจัดวางองค์ประกอบโดยรวม นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจ ในระดับ ดีมาก ร้อยละ 57.28 ระดับ ดี ร้อยละ 39.78 ระดับ ปานกลาง ร้อยละ 2.94 ความเหมาะสมของแบบอักษร นักท่องเที่ยว มีความพอใจใน ระดับดีมาก ร้อยละ 54.17 ระดับดี ร้อยละ 38.92 ระดับ ปานกลาง ร้อยละ 6.91

แบบที่ 4 ประชาชน มีความพึงพอใจ ดังนี้

ความเหมาะสมของแบบอักษรกลุ่มของ นักท่องเที่ยว มีความพอใจใน ระดับ ดีมาก ร้อยละ 60.08 ระดับ ดี ร้อยละ 35.01 ระดับ ปานกลาง ร้อยละ 4.91 ขนาดและความเหมาะสมของปก ขนาด A5 นักท่องเที่ยว มีความพึงพอใจ ระดับ ดีมาก ร้อยละ 59.23ระดับ ดี ร้อยละ 37.86 ระดับ ปานกลาง ร้อยละ 2.41 การจัดวางองค์ประกอบโดยรวม นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในระดับ ดีมาก ร้อยละ 58.20 ระดับดี ร้อยละ 39.86 ระดับปานกลาง ร้อยละ 1.94 ความชัดเจนและความสอดคล้องของภาพ นักท่องเที่ยว มีความพึงพอใจ ระดับ ดีมาก ร้อยละ 59.22 ระดับ ดี ร้อยละ 35.73 ระดับ ปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 4.85 สี่ โดยรวม นักท่องเที่ยว มีความพึงพอใจอยู่ใน ระดับ ดีมาก ร้อยละ 57.20 ระดับ ดี ร้อยละ 38.92 ระดับ ปานกลาง ร้อยละ 3.88

แบบที่ 5 ประชาชน มีความพึงพอใจ ดังนี้

ความชัดเจนและความสอดคล้องของภาพ นักท่องเที่ยว มีความพึงพอใจ ระดับ ดีมาก ร้อยละ 61.79 ระดับ ดี ร้อยละ 34.86 ระดับ ปานกลาง ร้อยละ 3.35 สี่ โดยรวม นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจ ระดับดีมาก ร้อยละ 59.22 ระดับดี ร้อยละ 37.88 ระดับปานกลาง ร้อยละ 2.90 ความเหมาะสมของแบบอักษร นักท่องเที่ยว มีความพอใจใน ระดับ ดีมาก ร้อยละ 57.25 ระดับ ดี ร้อยละ 39.84 ระดับ ปานกลาง ร้อยละ 2.91 ขนาดและความเหมาะสมของปก ขนาด A5 นักท่องเที่ยว มีความพึงพอใจ ระดับ ดีมาก ร้อยละ 58.33 ระดับดี ร้อยละ 38.76 ระดับปานกลาง ร้อยละ 2.91การจัดวางองค์ประกอบโดยรวมนักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในระดับดีมากร้อยละ 56.26 ระดับ ดี ร้อยละ 39.86 ระดับ ปานกลาง ร้อยละ 3.88

5.1.2.3แบบประเมินคืนแบบซื้อหนังสือเพื่อประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวใน จังหวัดศรีสะเกษ โดยผู้เชี่ยวชาญ มีรายละเอียดดังนี้

ข้อที่ 1 เกี่ยวกับศรีสะเกษ สุดเขตอีสานใต้ ร้อยละ 100

ข้อที่ 2 เล่มเดียว เที่ยวทั่วศรีสะเกษ ได้ร้อยละ 100

ข้อที่ 3 ที่นี้ไง ศรีสะเกษ ได้ร้อยละ 100

ข้อที่ 4 เริ่มต้นเที่ยว ต้องที่เดียว ศรีสะเกษ ไล้ร้อยละ 66.67

ข้อที่ 5 เที่ยวสบาย ๆ สไคล์ศรีสะเกษ ไล้ร้อยละ 66.67

5.2 สรุปแบบประเมินผลการจัดแสดงนิทรรศการ

หลังจากได้นำสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทรูปเล่มเพื่อประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดศรีสะเกษ ประเมินโดยประชาชนทั่วไปในจังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 21 คน ณ ดิจิตัลศูนย์แกรนด์สรุปได้ดังนี้

ด้านศิลปะความงาม

การออกแบบรูปเล่มโดยรวมมีความสวยงาม รูปแบบการจัดและการตกแต่งโดยรวมสวยงาม และ ความคมชัดของภาพประกอบ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับ ดีมาก ร้อยละ 85.72 ระดับ ดี ร้อยละ 9.52 ระดับ ปานกลาง ร้อยละ 4.76 ความเป็นปัจจุบันของภาพ และ เนื้อหา มีความพึงพอใจอยู่ใน ระดับ ดีมาก ร้อยละ 79.96 ระดับ ดี ร้อยละ 20.04 ความเป็นเอกภาพของรูปเล่ม (สีสอดคล้อง) มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับ ดีมาก ร้อยละ 76.19 ระดับ ดี 23.81 ขนาดตัวอักษรมีความเหมาะสม มีความพึงพอใจอยู่ใน ระดับ ดีมาก ร้อยละ 66.67 ระดับ ดี ร้อยละ 28.57 ระดับปานกลาง ร้อยละ 4.76 โทนสีที่ใช้มีความเหมาะสมต่อนิทรรศการ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับ ดี ร้อยละ 57.14 ระดับดีมาก ร้อยละ 38.10 ระดับ ปานกลาง ร้อยละ 4.76 การกำหนดทิศทางเข้าชมนิทรรศการ (เข้า-ออก) มีความพึงพอใจ ระดับ ดีมาก ร้อยละ 23.85 ระดับ พอใช้ ร้อยละ 23.85 ระดับ ปานกลาง ร้อยละ 22.26 ระดับ ดี ร้อยละ 20.04

ด้านเนื้อหา

เนื้อหามีครบถ้วนสมบูรณ์ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับ ดีมาก ร้อยละ 79.96 ระดับ ดี ร้อยละ 20.04 ภาพประกอบมีความสอดคล้องกับเนื้อหา มีความพึงพอใจอยู่ในระดับ ดีมาก ร้อยละ 76.19 ระดับ ดี ร้อยละ 23.81 การนำเสนอเป็นไปตามลำดับชั้นคอน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับ ดีมาก ร้อยละ 71.43 ระดับ ดี ร้อยละ 19.05 ระดับ ปานกลาง ร้อยละ 9.52 การใช้ภาษาที่เหมาะสมสื่อความหมายเข้าใจง่ายขึ้น มีความพึงพอใจอยู่ในระดับ ดีมาก ร้อยละ 71.43 ระดับ ดี ร้อยละ 23.81 ระดับ ปานกลาง ร้อยละ 4.76 ประโยชน์ที่ได้รับจากการชมนิทรรศการ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับ ดีมาก ร้อยละ 66.67 ระดับ ดี ร้อยละ 28.57 ระดับ ปานกลาง ร้อยละ 4.76

5.3 การอภิปรายผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

การนำเสนอสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทรูปเล่ม เพื่อประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดศรีสะเกษ ใช้เวลานำเสนอ กลุ่มตัวอย่าง ประชาชนทั่วไป นักท่องเที่ยว เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างและประชาชนทั่วไป มีความรู้ตามจุดประสงค์ เพื่อให้รับรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวที่มีอยู่ในเขตอำเภอต่าง ๆ ของจังหวัดศรีสะเกษ โดยมีวิธีการนำเสนอเป็นสื่อในลักษณะรูปเล่มที่กะทัดรัดสะดวกในการพกพา อีกทั้งยังสามารถออกแบบและพัฒนาสื่อประชาสัมพันธ์มาดีไซด์กับเสื้อผ้าได้อย่างสวยงาม ซึ่งสามารถเผยแพร่ให้ประชาชนทั่วไปและนักท่องเที่ยวได้รู้จักและเดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดศรีสะเกษได้อย่างมั่นใจ

5.4 ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการออกแบบและพัฒนาสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทรูปเล่มเพื่อประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดศรีสะเกษ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

5.4.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

5.4.1.1 การออกแบบและพัฒนาสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทรูปเล่มเพื่อประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดศรีสะเกษ เพื่อเป็นการนำสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทรูปเล่มนี้ ไปใช้ในกลุ่มนักท่องเที่ยวที่สนใจและมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของสถานที่ท่องเที่ยว นั้น ๆ ได้เป็นอย่างดี

5.4.1.2 การออกแบบและพัฒนาสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทรูปเล่ม เพื่อประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดศรีสะเกษ เพื่อเป็นการนำข้อมูลที่ได้มาจากการทำวิจัยมาพัฒนา และออกแบบที่ สวยงาม แปลกตาและเหมาะสมกับสถานที่ท่องเที่ยว

5.4.1.3 ควรมีการนำเสนอต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวของจังหวัดศรีสะเกษ เพื่อพัฒนาในการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการผลิตสื่อสิ่งพิมพ์

5.4.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

5.4.2.1 ควรมีการพัฒนารูปเล่มและรูปแบบที่เพิ่มสีสันที่สดใสให้มากขึ้น

5.4.2.2 ควรมีการเพิ่มสถานที่ท่องเที่ยวให้ครอบคลุมทุกอำเภอใน

จังหวัดศรีสะเกษ

5.4.2.3 ควรมีการเพิ่มภาพเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดศรีสะเกษให้มากกว่านี้

บรรณานุกรม

- กรมศิลปากร. (2538). ทำเนียบโบราณขอมในประเทศไทย เล่ม 3. กรุงเทพมหานคร.
- _____. (2539). ทำเนียบโบราณขอมในประเทศไทย เล่ม 4. กรุงเทพมหานคร.
- จันทนา ตั้งเสรี. (2537). ระบบการพิมพ์พื้นปูนและพื้นราบ. พิมพ์ครั้งที่ 1. นนทบุรี, สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัย.
- ประชิด ทิณบุตร. (2539). การออกแบบกราฟฟิก. โอเอสพรีนติ้งเฮ้าส์. กรุงเทพฯ.
- ประชัน วัลลิโก. (2539). การออกแบบหนังสือ นิตยสาร วารสาร. นนทบุรี. มหาวิทยาลัยสุโขทัย ธรรมาธิราช.
- ศูนย์การศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ. (2548). ประวัติศาสตร์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น. สำนักงานจังหวัดศรีสะเกษหอการค้าจังหวัดศรีสะเกษ.
- สภาวัฒนธรรมจังหวัดศรีสะเกษ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดศรีสะเกษ. (2549). ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นอันเป็นเอกลักษณ์จังหวัดศรีสะเกษ. อุบลราชธานี : บริษัทของสวัสดิ์อินเตอร์กรุ๊ป.
- หม่อมเจ้าสุภัทรดิศ ดิศกุล. (2547). ศิลปะลพบุรี. อมรินทร์พริ้นคิงแอนด์พับลิชชิง, พิมพ์เนื่องในงานพระราชทานเพลิงศพศาสตราจารย์หม่อมเจ้าสุภัทรดิศ ดิศกุล. กรุงเทพมหานคร.
- หลวงพ่อลอด ธิркуโน. (2553). หนังสือสวดมนต์. พิมพ์ที่ บริษัท รุ่งเรืองวิริยะพัฒนา โรงพิมพ์ จำกัด.
- ที่มา : http://www.kmitl.ac.th/agritech/nutthakom/04090035_2202/multiweb/printed/3.htm
<http://www.thaiedresearch.org/result/result.php?id=5138>
www.krirk.ac.th/faculty/Communication_arts/trueexpert/@information/cm3205/present05.ppt
<http://www.pantown.com/board.php?id=5111&area=1&name=board1&topic=13&action=view>
<http://www.thaigoodview.com/node/8716>
http://www.geocities.com/vilaporn_narak/to1.htm
<http://missthalassemia.exteen.com/20060927/y-y>

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามที่ใช้ในงานวิจัย

แบบประเมินนิทรรศการ

การออกแบบสิ่งพิมพ์ประเภทรูปเล่มเพื่อประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดศรีสะเกษ

ผู้วิจัย นางสาวลลิตา บุษบงก์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

แบบประเมินนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อประกอบการวิจัย

โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องระดับความพึงพอใจ

สถานภาพ ผู้เชี่ยวชาญ นักท่องเที่ยว ประชาชนทั่วไป

เพศ ชาย หญิง อายุ 15-25 ปี 26-35 ปี 36-45 ปี 46-60 ปี

หัวข้อการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ/ความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
ด้านศิลปะความงาม					
1. การออกแบบรูปเล่ม โดยรวมมีความสวยงาม					
2. รูปแบบการจัดและการตกแต่งโดยรวมสวยงาม					
3. การจัดองค์ประกอบของภาพมีความสวยงาม					
4. ความคมชัดของภาพประกอบ					
5. ขนาดตัวอักษรมีความเหมาะสม					
6. โทนสีที่ใช้มีความเหมาะสมต่อนิทรรศการ					
7. การกำหนดทิศทางเข้ามนิทรรศการ (เข้า - ออก)					
8. การจัดองค์ประกอบศิลป์					
9. ความเป็นปัจจุบันของภาพและเนื้อหา					
10. ความเป็นเอกภาพของรูปเล่ม(สีสอดคล้อง)					
ด้านเนื้อหา					
11. เนื้อหามีครบถ้วนสมบูรณ์					
12. การใช้ภาษาที่เหมาะสมต่อความหมายเข้าใจง่ายขึ้น					
13. ภาพประกอบมีความสอดคล้องกับเนื้อหา					
14. การนำเสนอเป็นไปตามลำดับขั้นตอน					
15. ประโยชน์ที่ได้รับจากการชม นิทรรศการ					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

เกณฑ์การประเมิน

5 หมายถึง ดีมาก 4 หมายถึง ดี 3 หมายถึง ปานกลาง
2 หมายถึง พอใช้ 1 หมายถึง ควรปรับปรุง

แบบประเมินค้นแบบชื้อหนังสือเพื่อประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดศรีสะเกษ

แบบประเมินผลนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประกอบการวิจัย

เรื่อง การออกแบบและพัฒนาสื่อถึงพิมพ์ประเภทรูปเล่มเพื่อประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดศรีสะเกษ

ผู้วิจัย นางสาวลลิตาตรี บุญบงก์ รหัสนักศึกษ 49200049 เอกการโฆษณา สาขาออกแบบผลิตภัณฑ์

คณะศิลปประยุกต์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องเกณฑ์การประเมิน

สถานภาพ : ผู้เชี่ยวชาญ นักท่องเที่ยว ลงชื่อ.....

ลำดับ ที่	ชื่อก	เกณฑ์การประเมิน					หมายเหตุ
		5	4	3	2	1	
1	ศรีสะเกษ มีอะไร						
2	เที่ยวศรีสะเกษ สุดเจ๋งอีสานใต้						
3	สบายๆ สไตล์ศรีสะเกษ						
4	เที่ยวสบายๆ สไตล์ศรีสะเกษ						
5	ท่องเที่ยวประเทศไทย อากาศให้คุณลองไป ศรีสะเกษ						
6	ไปให้สุดๆ มาจุดที่ ศรีสะเกษ						
7	ศรีสะเกษ แคนฮัตทอรี่						
8	เล่มเดียว เที่ยวทั่วศรีสะเกษ						
9	แนะนำให้รู้ มาดูที่ศรีสะเกษ						
10	ศรีสะเกษ โดดเด่น มีเสน่ห์ มีสไตล์						
11	เข้ชวนกินห้ามใจ มีใจ ศรีสะเกษ						
12	ศรีสะเกษ แคนปราสาทขอม						
13	ที่นี่ใจ ศรีสะเกษ						
14	ส่วนหนึ่งของไทย ที่นี่ใจ ศรีสะเกษ						
15	พาคณพิเศษ ไปเที่ยวศรีสะเกษกันเถอะ						
16	ไป มา หา ชู ไปดูศรีสะเกษ						
17	เริ่มต้นเที่ยว ดั่งที่เดียว ศรีสะเกษ						
18	เมืองร้อยคู่ มาดูปราสาท						
19	ศรีสะเกษ สบายๆ สไตล์ อีสานใต้						
20	แหล่งอารยธรรม งานผ้าปราสาทขอม						

เกณฑ์การประเมิน

5 หมายถึง ดีมาก

4 หมายถึง ดี

3 หมายถึง ปานกลาง

2 หมายถึง พอใช้

1 หมายถึง ควรปรับปรุง

แบบประเมินต้นแบบปกหนังสือเพื่อประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดศรีสะเกษ

แบบประเมินผลนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประกอบการวิจัย

เรื่อง การออกแบบและพัฒนาสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทรูปเล่มเพื่อประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดศรีสะเกษ

ผู้วิจัย นางสาวกิติพรดี บุญบังกี รหัสบัณฑิตศึกษา 49200049 เอกการโฆษณา สาขาออกแบบผลิตภัณฑ์

คณะศิลปประยุกต์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

สถานที่รื่องหมาย / ลงในช่องเกณฑ์การประเมิน

สถานภาพ : ผู้เชี่ยวชาญ นักท่องเที่ยว ลงชื่อ.....

แบบที่ 1						
หัวข้อการประเมิน	เกณฑ์การประเมิน					หมายเหตุ
	5	4	3	2	1	
 1. การจัดวางองค์ประกอบ โฉมรวม						
2. ความเหมาะสมของแบบอักษรและขนาดอักษร						
3. ความคมชัดและความสอดคล้องของภาพ						
4. สีโดยรวม						
5. ขนาดและความเหมาะสมของปก ขนาดA5						
แบบที่ 2						
หัวข้อการประเมิน	เกณฑ์การประเมิน					หมายเหตุ
	5	4	3	2	1	
 1. การจัดวางองค์ประกอบ โฉมรวม						
2. ความเหมาะสมของแบบอักษรและขนาดอักษร						
3. ความคมชัดและความสอดคล้องของภาพ						
4. สีโดยรวม						
5. ขนาดและความเหมาะสมของปก ขนาดA5						
แบบที่ 3						
หัวข้อการประเมิน	เกณฑ์การประเมิน					หมายเหตุ
	5	4	3	2	1	
 1. การจัดวางองค์ประกอบ โฉมรวม						
2. ความเหมาะสมของแบบอักษรและขนาดอักษร						
3. ความคมชัดและความสอดคล้องของภาพ						
4. สีโดยรวม						
5. ขนาดและความเหมาะสมของปก ขนาดA5						

แบบที่ 4							
	หัวข้อการประเมิน	เกณฑ์การประเมิน					หมายเหตุ
		5	4	3	2	1	
	1. การจัดวางองค์ประกอบ โฉมรวม						
	2. ความเหมาะสมของแบบอักษรและขนาดอักษร						
	3. ความคมชัดและความสอดคล้องของภาพ						
	4. สีโฉมรวม						
	5. ขนาดและความเหมาะสมของปก ขนาดA5						

แบบที่ 5							
	หัวข้อการประเมิน	เกณฑ์การประเมิน					หมายเหตุ
		5	4	3	2	1	
	1. การจัดวางองค์ประกอบ โฉมรวม						
	2. ความเหมาะสมของแบบอักษรและขนาดอักษร						
	3. ความคมชัดและความสอดคล้องของภาพ						
	4. สีโฉมรวม						
	5. ขนาดและความเหมาะสมของปก ขนาดA5						

เกณฑ์การประเมิน

5 หมายถึง ดีมาก

4 หมายถึง ดี

3 หมายถึง ปานกลาง

2 หมายถึง พอใช้

1 หมายถึง ควรปรับปรุง

ภาคผนวก ข
ภาพกิจกรรมดำเนินงาน

การลงพื้นที่การสอบถามข้อมูล

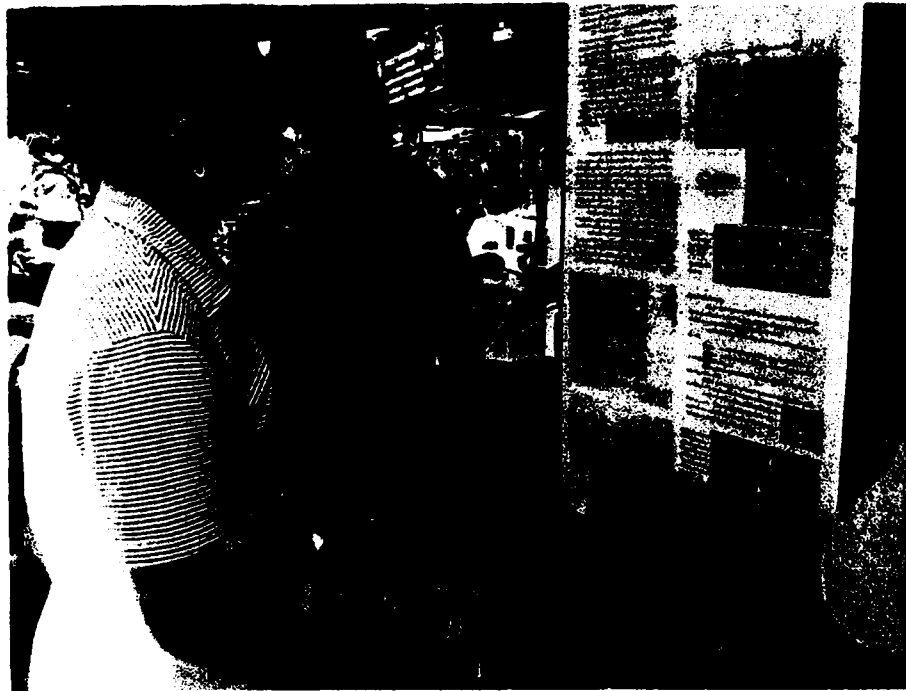

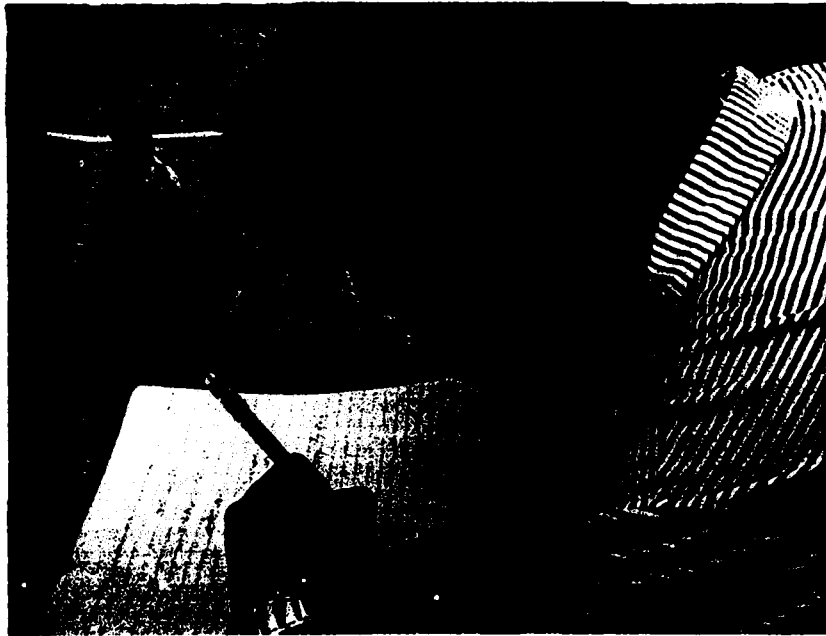
ฉงพื้นที่เพื่อสอบถามประวัติเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว

ตรงพื้นที่เก็บข้อมูล

เก็บข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมาย

ประเพณีถือและแจกแบบตอบตาม

ประวัติผู้ทำวิจัย

ชื่อ

นางสาวลลิตวดี บุษบงก์

วัน เดือน ปีเกิด

15 เมษายน 2530

ประวัติการศึกษา

พ.ศ 2542 ประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนารีวิทยา

อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ

พ.ศ 2545 มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสตรีสิริเกศ

อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ

พ.ศ 2549 มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสตรีสิริเกศ

อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ

พ.ศ 2553 ศึกษาอยู่มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ปีที่ 5

อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

ภูมิลำเนา

36 ม. 6 ตำบลยางชุมน้อย อำเภอยางชุมน้อย

จังหวัดศรีสะเกษ